გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს,
ხუთშაბათი, 2 ივნისი, 2005 წელი.
№129 (5162)

იმისთანა წმინდა ხაქმეში, ტოგოტიც ბოჭდეუტი სიტყვაა, ტყუიოებით და ჭოტებით ბუტთის გაფანა ყეოლა უკადბისხბაზე უხამაგოესია.

საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, ჰოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში. ფასი 50 თეთრი.

◎ გუშინ

ბავშვებისთვის ყველა ატრაქციონი უფასოდ მუშაობდა

ბავშვმა დაცვის საერთაშორისო დღე მუშაობდა ბაღში გუშინ ბავშვებს „საქართველოს რკინიგზის“ გენერალურმა დირექტორმა დავით ონოფრიშვილმა მიულოცა.

მუშაობდის ბაღში საბავშვო კოლექტივების მონაწილეობით კონცერტი გაიმართა. ამის შემდეგ დავით ონოფრიშვილმა საბავშვო რკინიგზაზე განახლებული მაგარებლით გაისეირნა.

„ჩვენი საბავშვო რკინიგზა ერთ-ერთი პირველია მსოფლიოში. მაგარებლის ვაგონები გავაფერადეთ, შევაკეთეთ, ახალი ძრავა დავუყენეთ თბომავალს, – აღნიშნა ჟურნალისტებთან საუბრისას დავით ონოფრიშვილმა.

მისივე თქმით, მუშთაადის ბაღში სხვა სამუშაოებიც ჩაგარდა. „თბილისის სამხატვრო აკადემიის რექტორმა, მხატვარმა გია ბუღაძემ და სასწაულებლის სტუდენტებმა, ჩვენი თხოვნით, კედლები მოხატეს. დღევანდელი დღე ყველა ბავშვისთვის მხიარული უნდა იყოს“, – აღნიშნა „საქართველოს რკინიგზის“ ხელმძღვანელმა.

მუშთაადის ბაღში ბავშვებისთვის ყველა ატრაქციონი უფასოდ მუშაობდა.

ინტერ-პრესი.

◎ ჰეი, ვინ მოდის მანდ, მომავლიდან...

დაიბადა თუ არა, ხელფასიც მიიღო — 300 ლარი

გუშინ – ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი ვლადიმერ ჭიპაშვილი აკადემიკოს ჩაჩავას სახელობის პერინატალური მედიცინისა და მეანობა-გინეკოლოგიის ინსტიტუტში ხელდამშვენებული მივიდა.

საჩუქრები გათვალისწინებული იყო მათთვის, ვინც 1 ივნისს დაიბადა. „მთავარი დამნაშავე“ (როგორც მინისტრმა მონათლა) ირაკლი დგებუაძე გახლდათ, რომელიც 1 ივნისს ღამის 1.30 წუთზე დაიბადა. პატარას მშობელი ხათუნა საღინაძე ჩვენი კოლეგა გამოდგა, ყოფილი მეცხრე არხის თანამშრომელი. მას ფულადი საჩუქარი 300 ლარი მინისტრმა პირადად გადასცა.

მინისტრმა არც სხვები დატოვა უყურადღებოდ. ყველა მშობელი მოინახულა. როგორც ექიმ-გინეკოლოგმა **ზურაბ დარახველიძემ** იქვე თქვა, სულ 1 ივნისს ათი ბავშვი დაბადებულა და ათივე მშობელი საბავშვო პაკეტებითა და აქსესუარებით დასაჩუქრდა.

იმის თაობაზე, თუ რატომ არჩია მინისტრმა ვლადიმერ ჭიპაშვილმა პირველად ჩაჩავას სამშობიარო სახლის მონახულება, მან აღნიშნა: – ეს არის მოწინავე სამკურნალო ფლაგმანი დაწესებულება, სადაც გამოცდილი და პროფესიონალი კოლექტივი მუშაობს. პაციენტებს ყველაზე რთული სამეანო თუ გინეკოლოგიური ოპერაციები უტარდებათ.

რა თქმა უნდა, დღეს ასევე ქალაქის ყველა სამშობიარო სახლს შემოვიელით და ყველა პატარას საჩუქრებს გადავცემთ.

სტუმრებს მეგზურობას სამშობიარო სახლის გენერალური დირექტორი **ელგუჯა გოცირიძე** უწევდა.

ბოლოს „ვმირის“ დედას ხათუნა საღინაძე-დგებუაძეს გავესაუბრეთ. „მადლობა მინდა ვუთხრა მინისტრს, **ბატონ ვლადიმერ ჭიპაშვილს** და ყველას, ვინც მოვიდა და მოგვილოცა ეს დღე. უკვე ბევრი საჩუქარი მივიღეთ. ირაკლი ჩემი პირველი შვილია, 3.5 კილოგრამს იწონის და 51 სანტიმეტრი სიმაღლისაა. განსაკუთრებით მადლიერი ვარ სამშობიარო სახლის მედპერსონალის“.

... იქვე ხუმრობდნენ კიდეც – პატარა ირაკლის დედის მუცელშივე კარგად გაუთვალისწინებია საბაზრო ეკონომიკა და ჯერ კიდევ ერთი დღისამ კარგადაც „იმუშავაო“, „ხელფასიც“, მგონი, არც თუ ისე ცოტა ერგოო – 300 ლარი.

რიტა ჩაკვეტაძე.

◎ მთავრობა

საქართველო სუვერენული რეიტინგის მისაღებად ემზადება

***მთავრობის** გუშინდელმა სხდომამ 18 საკითხი განიხილა, მათ შორის საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულების პროექტი „საქართველოში სამოქალაქო დაპირისპირების წლებში (1991-94 წლები) უგზოუკვლოდ დაკარგულთა მოძებნისა და მათი ოჯახების წევრთა უფლებებისა და დაცვის სახელმწიფო კომისიის შექმნის შესახებ“; აგრეთვე მოისმინეს ინფორმაცია საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის მიერ მომზადებული კანონის პროექტზე „პატიმრობის შესახებ“ საქართველოს კანონში დამატების შეტანის თაობაზე“.*

სხლომის დასრულების შემდეგ ფინანსთა მინისტრმა ვალერი ჩეჩელაშვილმა ისაუბრა წყალდიდობით მიყენებული ზარალის სალიკვიდაციოდ ფინანსური რესურსების მოზიდვის თაობაზე.

მინისტრის თქმით, ზარალის სალიკვიდაციოდ უკვე დაიწყო საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან, მათ შორის, მსოფლიო ბანკთან მოლაპარაკებები. 30 ივნისს მსოფლიო ბანკის დირექტორთა საბჭო იმსჯელებს საქართველოსთვის 5 მილიონი დოლარის გამოყოფის თაობაზე. აქედან 3 მილიონს სესხის სახით გასცემს, ხოლო 2 მილიონი – გრანტი იქნება.

ვალერი ჩეჩელაშვილის თქმით, ეს საფინანსო რესურსი ძირითადად, სათაო ნაგებობების, მათ შორის სოფლების მათხოჯის, კეხვის რეაბილიტაციას მოხმარდება, აგრეთვე მდინარე ილტოს ნაპირსამაგრი სამუშაოების აღდგენაზე დაიხარჯება.

ფინანსთა მინისტრმა ჟურნალისტებს ინფორმაცია მიაწოდა ერთ მნიშვნელოვან საკითხზეც – საქართველო იწყებს მუშაობას სუვერენული რეიტინგის მისაღებად. ამის შემდეგ საერთაშორისო საფინანსო ბაზარზე ქვეყნის ავტორიტეტი გაიზრდება.

„სუვერენული რეიტინგის მიღება საკმაოდ რთული და ძვირადღირებული პროცედურაა, თუმცა მისი მიღების შემდეგ ქვეყანას ინვესტიციების მოზიდვის თვალსაზრისით პრობლემები აღარ ექნება“, – თქვა ფინანსთა მინისტრმა.

ჩეჩელაშვილის თქმით, სუვერენული რეიტინგის მისაღებად, სავარაუდოდ, 140 ათასი დოლარი იქნება საჭირო. ფინანსთა სამინისტროს მიერ გაწეული მოლაპარაკებების შედეგად, დიდი ბრიტანეთის საერთაშორისო ასოციაცია მზად არის, საქართველოს გრანტის სახით 140 ათასი დოლარი გამოუყოს.

ფინანსთა სამინისტრო საკონსულტაციო ფირმის მოსაძებნად მალე ტენდერს გამოაცხადებს. გამარჯვებული კომპანია სამოქმედო გეგმას მოამზადებს, თუ როგორ უნდა მოიპოვოს რეიტინგი საქართველომ.

იხ. მე-2 გვ.

◎ საწარმო

2. „აზოტმა“ თჯილებში კამოიხედა

რეაბილიტაცია გეგმასაც ნიშნავს და შემოსავლებსაც

რუსთავის „აზოტში“ „იტერას“ შემოსვლასთან დაკავშირებული ვნებათაღელვა, ჯერჯერობით, ჩამცხრალია. გვახსოვს გაუთავებელი დებატები – „რატომ?“ „რისთვის?“ „რაღა „იტერა“ და არა სხვა?“ ინვესტორებსაც და ქარხნის ხელმძღვანელობასაც თავ-თავისი არგუმენტები ჰქონდათ. მთავარი ის იყო, რომ საწარმო იძირებოდა, ინვესტორი კი მისი გადარჩენის პირობას იძლეოდა. კოლექტივმაც „იტერაზე“ გაიკეთა არჩევანი.

რეაბილიტაციის მმართველი ანატოლი შჩეგოლევი რუსთავში „იტერასთან“ ერთად შემოვიდა. როგორც თვითონ ამბობს, მუშაობის სათანადო გამოცდილება კი ჰქონდა, მაგრამ აბურდული სიტუაცია ფრიად აფიქრებდა.

„პირველივე შეხვედრაზე, როცა ამირჩიეს, განვაცხადე, რომ ობიექტის სამუშაო გეგმა რეაბილიტაციაზე გადიოდა. არ გვექნებოდა რეაბილიტაცია – არ გვექნებოდა წარმატება. 7,5-8 მილიონი დოლარის ინვესტიცია განხორციელდა. არც ისე დიდი დრო გავიდა და უკვე შეგვიძლია გარკვეული წარმატებებზე საუბარი“, – ამბობს ანატოლი შჩეგოლევი, თუმცა არ მალავს, რომ პრობლემათა მთელი ჯაჭვი კვლავაც მისახედია.

უპირველესად მაინც რაზე გაამახვილეს ყურადღება? **ყველაზე რთული და უმნიშვნელოვანესი იმ ეტაპზე იყო ელექტროენერგიით შეუფერხებელი მომარაგება.** მართალია, ეს დღემდე „აზოტს“ კვლავაც აწუხებს, მაგრამ შედარებაც არ შეიძლება იმასთან, რაც ადრე იყო: შარშან, მაგალითად, ელექტროენერგიის მიწოდება 29-ჯერ შეუწყდათ. „გარედან მაყურებელმა შესაძლოა, არც იცოდეს, ეს რა დამღუპველია საწარმოსათვის. თქვენ, ალბათ, იცით, რაც ამას წინათ მოსკოვში მოხდა. წარმოიდგინეთ, ჩვენთან ბევრად უარესი მდგომარეობაა – მოძველებული მილები, თბოსაცავი, სხვა დანადგარები... ამ მოძველებულ, ამორტიზებულ მილებში 1000 ერთეულამდე ატმოსფერული წნევაა. რომ არა ყოველდღიური კონტროლი, არავინ იცის, რა უბედურება დაგრიალდებოდა.

იხ. მე-2 გვ.

◎ სულიერება

წმინდა ნინოს ხსენების დღე აღნიშნეს

საქართველოს მართლმადიდებელმა ეკლესიამ გუშინ წმინდა ნინოს ხსენების დღე აღნიშნა. ამ დღეს კაბადოკიელი ქალბატონის საქართველოში შემოსვლას ვზეიმობთ.

ნინოობის დღესასწაულთან დაკავშირებით სიონის საკათედრო ტაძარში წმინდა ნინოს ჯვარი გამოასვენეს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ კი საზეიმო წირვა აღავლინა.

ნინოობის დღესასწაულთან დაკავშირებით ფოკის დედათა მონასტერში მაღალი სასულიერო იერარქიის წარმომადგენლები შეიკრიბნენ. ფოკიდან დაიწყება მსველელობა ბოდბის დედათა მონასტერში, სადაც წმინდა ნინო გარდაიცვალა. მსველელობა პეტრე-პაველობის მარხვის დასასრულ, 12 ივლისს დასრულდება.

◎ ინფორმაცია

პრემიერთა უკომენტარო შეხვედრა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ნოღაიდელმა გუშინ სახელმწიფო კანცელარიაში თავისი აზერბაიჯანელი კოლეგა აბას აბასოვი მიიღო.

შეხვედრა კონფიდენციალური იყო და მას ჟურნალისტები არ დასწრეს.

პრემიერ-მინისტრებს კომენტარები არც შეხვედრის შემდეგ გაუკეთებიათ.

სავარაუდოდ, შეხვედრაზე საუბარი იყო ქართულ-აზერბაიჯანული ურთიერთობების გაღრმავების პერსპექტივებზე და დსთ-ის წევრი ქვეყნების მეთაურთა სამიგზე, რომელიც 3 ივნისს თბილისში ოფიციალურად გაიხსნება.

ზურაბ ჟვანიას ძმა გიგა ბოკერიას დებატებში იწვევს

საქართველოს ყოფილი პრემიერ-მინისტრის ზურაბ ჟვანიას ძმა გოგა ჟვანია დებატებში გიგა ბოკერიას ტელედებატებში იწვევს.

ეს სურვილი გოგა ჟვანიას ვიგა ბოკერიას მიერ „ტელეიმედის“ გადაცემა „პირველებში“ გაკეთებული განცხადებების შემდეგ გაუჩნდა.

როგორც „ინტერ-პრესს“ გარდაცვლილი პრემიერის ძმამ განუცხადა, ის აპირებს, თხოვნით მიმართოს რომელიმე ტელევიზიას, გიგა ბოკერია პირდაპირ ეთერში შეახვედროს.

ჟვანიას განცხადებით, „ბოკერია დასკვნითი დოკუმენტის თავისებურ ინტერპრეტირებას ცდილობს“ და იგი შეეცდება, ბოკერიას ამის შესახებ პირადად განუცხადოს.

ამ დოკუმენტში ძალიან ნათლად და კონკრეტულად წერია ყველაფერი, მოსწონს ეს თუ არა ბოკერიას, უნდა დაჯერება თუ არა. სხვა თემაზე აღარ ვსაუბროს. ძალიან მნიშვნელოვანია დოკუმენტი, რომლის თანახმად, ოთახში, სადაც გარდაცვლილი ზურაბ ჟვანია აღმოაჩინეს, სასიკვდილო გარემო არ ყოფილა, – განაცხადა გოგა ჟვანიამ.

რაც შეეხება მკვლელობის დამკვეთს, პრემიერის ძმის განცხადებით, მას გარკვეული ვარაუდები აქვს, მაგრამ „ვარაუდების ღონეზე საუბარი არასერიოზულად“ მიაჩნია და მხოლოდ ფაქტებზე დაყრდნობით საუბრობს.

ინტერ-პრესი.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

„იზვესტია“, 1 ივნისი. ИЗВЕСТИЯ

სამხედრო ბაზები საქართველოში: ერთი მითით ნაკლები

სენსაციურად დასრულდა მოსკოვში რუსეთის და საქართველოს საგარეო-პოლიტიკურ უწყებათა მეთაურების საგანგებო, დაუგეგმავი შეხვედრა. 31 მაისიდან საქართველოში რუსეთის სამხედრო ბაზები დე-იურე აღარ არსებობს. რეკორდულად მოკლე ვადაში მათგან არაფერი არ დარჩება დე-ფაქტოც. უაზრო, ორმხრივი ბრალდებების შემდეგ, რაც თითქმის ათი წლის განმავლობაში ჭიანურდებოდა, მოსკოვმა და თბილისმა მორიგებას სულ რამდენიმე საათში მიაღწიეს. თურმე, რა ცოტა დრო ყოფილა ამისთვის საჭირო. არსებითად, საკმარისი ყოფილა პრეზიდენტ პუტინის ერთადერთი საჯარო აღიარება: „სამხედრო ბაზები საქართველოში... ეს ხომ არ არის ბაზები სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით, ეს უბრალოდ, ამიერკავკასიაში საბჭოთა შეიარაღებული ძალების დაბანაკების ადგილია. უშიშროების სფეროში ჩვენი ინტერესების უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, ამ ბაზებს ჩვენთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა არ ენიჭება“. ამის თქმა იყო, და მოლაპარაკების პროცესიც წარმატებით დასრულდა კიდეც.

ჯერ კიდევ 1990-იანი წლების დამდეგიდან კრემლი ვერ ბედავდა ეღიარებინა ყველასთვის აშკარა რამ: რუსეთის ბაზები საქართველოში არ ყოფილა მოსკოვისთვის ამიერკავკასიაში მიმდინარე მოვლენებზე ზემოქმედების არც სამხედრო და არც პოლიტიკური ფაქტორი. სამხედრო თვალსაზრისით, ამ ბაზებს საკუთარი თავის დაცვაც კი არ შეეძლოთ (რაც უკვე არაერთხელ მომხდარა საქართველოსთვის იმ ქარცეცხლიან წლებში). პოლიტიკური თვალსაზრისით კი, რაოდენ პარადოქსულადაც უნდა ჟღერდეს ეს, ბაზები სულაც არ იყო თბილისზე მოსკოვის ზემოქმედების იარაღი, უფრო პირიქით. საქართველო ძალზე წარმატებით ახერხებდა უამრავი პრობლემის გადაჭრას ამ კომპირის გამოყენებით: პრეფერენციები რუსეთიდან ენერგოშემცველების მიწოდებისას, „იმპერიული საფრთხის წინააღმდეგ“ მებრძოლის უაღრესად მომგებიანი საგარეო-პოლიტიკური იმიჯი და ა. შ. ახლა იმის იმედიდა უნდა ვიქნინოთ, რომ პოსტსაბჭოური მითისადმი რეალისტური მიდგომა მხოლოდ საქართველოსთან დადებული ამჟამინდელი ხელშეკრულებით არ შემოიფარგლება.

◎ ინტერპანორამა

ეკვადორის დედაქალაქიდან 200 კილომეტრით დაშორებულ მანაბის პროვინციის მთიან გზაზე სამგზავრო ავტობუსი 50-მეტრიან სრამში გადაიჩეხა. 17 მგზავრი დაიღუპა, 25 კი მძიმედ დაიჭრა.

უკრაინა უახლოეს ხანებში განაახლებს საზენიტო-სარაკეტო სროლებს შავი ზღვის თავზე. უკრაინის სამხედრო-საჰაერო ძალების მთავარსარდალი ირწმუნება, რომ უსაფრთხოების ყველა ზომა დაცულია. არადა, სწორედ ამ სროლის დროს, 2001 წელს, უკრაინულმა რაკეტამ ჩამოაგდო სამგზავრო თვითმფრინავი, რასაც 78 ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა.

2 კილომეტრი შეადგინა გრაგნილის სიგრძემ, რომელზეც წერია დიდი ჩილელი პოეტის პაბლო ნერუდას დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი ლექსი.

მსოფლიოში ამ ყველაზე გრძელი პოეტური ქმნილების ტექსტზე, რომელიც ჩილეს ქალაქ ვალპარაისოში წარმოადგინეს, რამდენიმე ათეული პოეტი მუშაობდა.

№ 129. ხუთშაბათი. 2 ივნისი. 2005 წელი.

◎ პრეზიდენტი

ეს ბავშვები ქუჩაში აღარ დაბრუნდებიან

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გუშინ გლდანი-ნაძალადევის რაიონში ბავშვთა სოციალური ადაპტაციის ცენტრის გახსნას დაესწრო.

მთავარია, შევძლოთ ქუჩაში უმეთვალყურეოდ დარჩენილი ბავშვების ოჯახებში დაბრუნება და მათი რეაბილიტაცია. სწორედ ამ მიზნით გახსნა აღნიშნული ცენტრი, რომელიც ბავშვთა მენგალურ და ფიზიკურ ჯანმრთელობას შეისწავლის და მათ სათანადო დახმარებას აღმოუჩენს, – განაცხადა პრეზიდენტმა.

მისი თქმით, ყველაზე მძიმე მდგომარეობა ამ თვალსაზრისით თბილისშია, თუმცა საჭიროა, მსგავსი ცენტრები მთელი საქართველოს მასშტაბით გაიხსნას.

აღნიშნული ცენტრი გათვალისწინებულია 70 აღსაზრდელზე. 6-თვიანი რეაბილიტაციის შემდეგ ეს ბავშვები ან ოჯახებს დაუბრუნდებიან, ან გადაყვანილი იქნებიან ბავშვთა სახლში. ოჯახები მიიღებენ შესაბამის თანხას, რათა ბავშვები ქუჩაში აღარ დაბრუნდნენ.

ცენტრში კი ბავშვები უმრუნველყოფილნი იქნებიან უფასო კვებით, სამედიცინო მომსახურებით, სწავლით და უფასო ტანსაცმლით.

მომსახურე პერსონალის საშუალო ხელფასი დაახლოებით 300 ლარია.

სამახსოვრო ფოტო – მოზარდ პატრიოტებთან

გუშინ ვარციხეში ოფიციალურად გაიხსნა მოზარდთა პატრიოტული ბანაკი, რომელშიც ახალგაზრდების პირველი ნაკადი მიიღეს. გუშინვე ბალდათის რაიონის ვარციხის სამთავრობო რეზიდენციაში საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის ვერგმფრენი დაეშვა. პრეზიდენტს ვარციხეში იმერეთის სამხარეო ხელისუფლება და 300-მდე ახალგაზრდა დახვდა.

პრეზიდენტმა დაათვალიერა დასასვენებელი კომპლექსი, გაეცნო იქ არსებულ პირობებს, რის შემდეგაც ღია სცენიდან ახალგაზრდობას მიმართა.

ვარციხის სამთავრობო რეზიდენციის ეზოში, ღია ცის ქვეშ 300 ახალგაზრდა კარვებში 10 დღეს დაჰყოფს. სულ ვარციხეში ზაფხულის განმავლობაში 3500 ახალგაზრდა დაისვენებს.

მიხეილ სააკაშვილი კმაყოფილი დარჩა ბანაკში ახალგაზრდებისთვის შექმნილი პირობებით.

მოზარდებმა პრეზიდენტს ბანაკის უნიფორმა – ნარინჯისფერი მაისური და ლურჯი კეპი აჩუქეს, რომელიც საკაშვილმა იქვე მოირგო.

ექვს რაზმად დაყოფილმა ბანაკმა პრეზიდენტს პატაკი ჩააბარა, რის შემდეგაც მიხეილ სააკაშვილმა თითოეულ რაზმთან სამახსოვრო ფოტო გადაიღო.

ყველაფერი, რასაც ბანაკში ინატრებ...

გუშინ საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ბაკურიანში ჩაფრინდა და ახალგაზრდების გაცნობა-დამეგობრების მიზნით შექმნილი პატრიოტული ბანაკი საზეიმოდ გახსნა.

სასტუმრო „მზიური ველის“ ტერიტორიაზე გაშლილი ფერადი კარვები მიხეილ სააკაშვილმა პირადად მონახულა და აქ შეკრებილ მოზარდებს მხიარული არდადეგების გაგარება უსურვა.

ბაკურიანი ერთ-ერთია იმ ხუთ კურორტს შორის, სადაც წელს ზაფხულის განმავლობაში 16-დან 20 წლამდე ასაკის 15 ათასამდე მოსწავლე საველე პირობებში დაისვენებს.

ბაკურიანის ბანაკის ხელმძღვანელის სულხან სიბაშვილის განცხადებით, მომავალი პატრიოტებისთვის მზად არის სპორტული მოედნები, დისკო-კლუბები, კინოთეატრები და უამრავი სხვა რამ, „რაც კი შეიძლება, ახალგაზრდებმა ბანაკში ინატრონ“.

◎ ინფორმაცია

თანამშრომლობის პერსპექტივები განიხილეს

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ნოღაიდელმა სახელმწიფო კანცელარიაში საერთაშორისო სავალუტო ფონდის წარმომადგენლები მიიღო.

როგორც შეხვედრის შემდეგ სავალუტო ფონდის ცენტრალური აზიისა და ახლო აღმოსავლეთის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილემ ჯულიან ბერენგაუგმა განაცხადა, ზურაბ ნოღაიდელთან საქართველოსა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის თანამშრომლობის პერსპექტივები განიხილეს.

ბერენგაუგის შეფასებით, საქართველოს მთავრობა საკმაოდ წარმატებულ ეკონომიკურ პოლიტიკას ახორციელებს.

პრეზიდენტის რწმუნებულს ადანაშაულებენ

ოპოზიციონერი დეპუტატი ბექან გუნავა სამეგრელოს მხარეში პრეზიდენტის რწმუნებულს კახა არდიას მსოფლიო ბანკის კრედიტის მითვისებაში ადანაშაულებს.

ეს ბრალდება გუნავამ არდიას „კონსერვატიული პარტიის“ წარმომადგენლებთან ერთად გამართულ პრესკონფერენციაზე წაუყენა.

გუნავას განცხადებით, 1994 წლიდან არდია მუნიციპალური განვითარების ფონდის სამეგრელოს რეგიონის კოორდინატორი იყო. ფონდის პროექტის ფარგლებში ზუგდიდში კანალიზაციის გამწმენდი ნაგებობების შეკეთება და მუნიციპალური ობიექტების, კერძოდ, საავადმყოფოების თბოიზოლაცია უნდა განხორციელებულიყო. სულ პროექტის ფარგლებში 3000 ლარის ღირებულების სამუშაოები უნდა ჩაგარებულიყო.

„არდიამ ფაქტობრივად გაფლანგა და მითვისა ეს თანხა. დღეს ზუგდიდში საკანალიზაციო სისტემა უმძიმეს მდგომარეობაშია, საავადმყოფოებშიც არ ჩაგარებულა სამუშაოები, რომელიც ფონდის პროექტით იყო გათვალისწინებული“, – აღნიშნა მან.

გუნავამ ჟურნალისტებს ფოტომასალაც წარუდგინა, რომელიც ზუგდიდის საავადმყოფოებში არსებულ მძიმე მდგომარეობას ასახავს.

ინტერ-პრესი.

◎ ოპოზიცია

„დემოკრატიული გარნირი“ ნაციონალისტურად

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეობის და წევრობის კანდიდატებს ფრაქცია „მემარჯვენე ოპოზიცია“ მხარს არ დაუჭერს. თუმცა, სანამ ამ გადაწყვეტილებამდე მივიდოდნენ, ფრაქციის წევრებმა კანდიდატებს მოუსმინეს.

პრემიერების მიერ წარდგენილმა კანდიდატებმა „მემარჯვენეებს“ თავიანთი ბიოგრაფია გააცნეს და შეკითხვებს უპასუხეს.

ოპოზიციონერთა უმმაყოფილება თანდათან იჩრდილოდა.

– როგორ ფიქრობთ, რა კრიტერიუმით შეგარჩიეს?

ეს შეკითხვა კანდიდატთა უმრავლესობას დაუსვეს, რადგან აღმოჩნდა, რომ მხოლოდ ოთხი პიროვნება აკმაყოფილებდა ერთ-ერთ ძირითად მოთხოვნას – საარჩევნო ადმინისტრაციაში მუშაობის გამოცდილების ქონას.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრობის კანდიდატები მუსგად ვერ ხსნიდნენ, რატომ შეარჩიეს ისინი. – ალბათ, პატიოსნად გავლილი ცხოვრების გამო, – ასეთი იყო მათი ვარაუდი.

ოპოზიციის წარმომადგენლებს, არც მათს პატიოსნებაში შეუტანიათ ეჭვი, არც სხვა პიროვნულ ღირსებებში. ერთადერთი, რაც მათ აიჭვებდათ, კანდიდატთა პროფესიონალიზმი იყო.

– კარგად იცნობთ თუ არა საარჩევნო კანონმდებლობას? – ამ შეკითხვას ზურაბ ტყემალაძე უსვამდა იმ კანდიდატებს, რომლებსაც საარჩევნო სისტემასთან მხოლოდ „შორეული ნაცნობობა“ აკავშირებდათ, ანუ აქამდე, უბრალოდ, ამომრჩეველები იყვნენ.

– ზოგადად ვიცნობ, მაგრამ თუ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრი გავხდი, კარგად შევისწავლი, – ასეთი იყო პასუხი.

ამის შემდეგ „მემარჯვენე ოპოზიციამ“ იკითხა, რომელი პროფესიული ნიშნით დაკომპლექტებას გულისხმობდა ხელისუფლება, როცა თითქოს ამ კრიტერიუმით საზღვრავდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შერჩევის წესს?

კანდიდატთა უმრავლესობისგან განსხვავებით, „მემარჯვენეებს“ ორი პიროვნების – გიზო მჭედლიძისა და გიორგი ქავთარაძის პროფესიონალიზმში არ შეპარვიათ ეჭვი. თუმცა, პრეგენზიები მათაც წაუყენეს.

ცესკოს თავმჯდომარეობის კანდიდატს საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენელი ზურაბ ნოღაიდელთან წარსულში ბიზნეს-პარტნიორობის გამო არ უჭერენ მხარს. მათი თქმით, გიორგი ქავთარაძე დამოუკიდებელი ვერ იქნება. ის, როგორც პრემიერ-მინისტრთან დაახლოებული პიროვნება, ხელისუფლების ინტერესებს დაიცავს. „მემარჯვენეებს“ ისიც ეეჭვებათ, ნამდვილად გამოეყო თუ არა ქავთარაძის ფირმას სახელმწიფო სამსახურში გადასული ნოღაიდელი. ფრაქცია „მემარჯვენე ოპოზიციის“ მდივანმა მანანა ნაჭყებიამ „ბაბისბანკის“ მაგალითი მოიყვანა:

– ბაგონი ზურაბი აცხადებდა, ამ ბანკთან კავშირი გავწყვიტეო, მაგრამ მოგვიანებით დამტკიცდა, რომ ასე არ იყო.

„მემარჯვენეები“ კარგად იცნობენ. გიზო მჭედლიძეს, რომელსაც საარჩევნო ადმინისტრაციაში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს – ხან პატიმეველის წარმომადგენელი იყო, ხან – „მემარჯვენეების“, ხანაც „ნაციონალური მოძრაობის“. ძველი მეგობრის პროფესიონალიზმის ხაზგასასმელად ოპოზიციონერებს სიტყვები არ დაუშურებიათ, თუმცა ამაში საშიშროებაც დაინახეს – ცოცა არ იყოს, მეტისმეტი პროფესიონალიზმი ახასიათებს, რასაც, ალბათ, მმართველ პარტიას მოახმარსო. ფიქრია ჩიხრაძემ მას ის მოარული ხმებიც შეახსენა, რომელთა თანახმადაც, ბაგონი გიზო აჭარის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დროს კომისიის წევრების დაგერორებასაც არ ერიდებოდა „ნაციონალისტების“ სასარგებლოდ. ამ მხრივ, ის თურმე ხათუნა გოგორიშვილსაც არ ჩამოუვარდებოდა. ცხადია, გიზო მჭედლიძემ ეს ხმები უარყო.

ზურაბ ტყემალაძემ წარდგენილ კანდიდატთა არაპროფესიონალიზმის მაჩვენებელი უწოდა იმ ფაქტსაც, რომ არც ერთი არ აპირებს დღეს დაკავებული თანამდებობის დატოვებას. მეტიც, ერთი მათგანი, ემმარ ფაქავა, სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარეში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის მოადგილეა. ამდენად, „მემარჯვენეების“ თქმით, ის ცესკოს წევრობისთვის შეუსაბამია.

– რწმუნებულის მოადგილეობა პოლიტიკური თანამდებობა არ არის, – თავი იმართლა „ბრალდებულმა“.

– ოჰ! ღმერთო ჩემო! – ეს ამოოხვრა „მემარჯვენეთა“ კომენტარი იყო.

შეხვედრის დასრულებამდე ფიქრია ჩიხრაძემ რეზიუმეს სახით ჩამოაყალიბა ცესკოს წევრობის კანდიდატთა ბიოგრაფიები და ხაზი სწორედ იმ მომენტებს გაუსვა, რომელიც მათს წისქვილზე ნამდვილად არ ასხამდა წყალს. ის სათანადო ინგონაციით წარმოთქვამდა, ვინ იყო უმაშროების სამინისტროს მაღალჩინოსანი, ვინ – გუბერნატორის მოადგილე, ვინ – იურისტი, რომელიც სხვადასხვა არჩევნების დროს მუშაობდა ადმინისტრაციაში, მაგრამ გაყალბებას უარყოფდა, არაფერი მინახავს და არაფერი მსმენიაო...

მამუკა კაციგაძემ ცესკოს თავმჯდომარისა და წევრობის კანდიდატებს ექსპერიმენტის ჩაგარება შესთავაზა. მან თურმე უკვე იცის, როგორი იქნება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შემადგენლობა. ყველაფერი გადაწყვეტილია, გუშინდელი განხილვა კი ფორმალური იყო. ამის დასამტკიცებლად ბაგონმა მამუკამ ხელისუფლების რჩეულთა გვარები ჩამოწერა, ფურცელი კონვერტში ჩადო და ერთ-ერთ ჟურნალისტს გადასცა. ექსპერიმენტის დასასრული ცნობილი გახდება მაშინ, როცა პარლამენტი ცესკოს ახალ შემადგენლობას დაამტკიცებს და კონვერტიც გაიხსნება.

„მემარჯვენე ოპოზიცია“ ცესკოს თავმჯდომარის პოსტზე წარდგენილი გიორგი ქავთარაძისგან მომავალი საპარლამენტო და ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დემოკრატიულად ჩაგარების გარანტიას ითხოვდა. ბაგონი გიორგი ამ გარანტიას კანონში ხედავს და მის უპირობო შესრულებას ისახავს მიზნად. თუმცა, „მემარჯვენეები“ დარწმუნებულნი არიან, რომ მომავალი ნებისმიერი არჩევნების ბედი წინასწარ იქნება გადაწყვეტილი.

როგორც ყოველთვის, მკვეთრი იყო მამუკა კაციგაძის განცხადება:

– ახალი არაფერია იმაში, რომ საარჩევნო ადმინისტრაციის დაკომპლექტებას ხელისუფლების სტრუქტურებიდან მოსული ხალხით აპირებენ. რამდენიმე პიროვნება, მეცნიერი თუ საზოგადოების სხვა წარმომადგენელი მთავრობას ანტურაჟის გასალამაზებლად დასჭირდა. ამ ადამიანებმა ხელისუფლებას პასუხი უნდა მოსთხოვონ იმის გამო, რომ მათგან „დემოკრატიული გარნირი“ შექმნეს.

რუსუდან გახარია.

◎ ინფორმაცია

თვითმფრინავი კერძო შეკვეთებზე იმუშავებს

ბრაზილიურმა კომპანიამ „EMBRAER-3“ გუშინ თბილისის აეროპორტში საკუთარი წარმოების თვითმფრინავის პრეზენტაცია გამართა.

კომპანია საქართველოში „საქართველოს ნაციონალური ავიახაზების“ მოწვევით ჩამოვიდა და 16-ადგილიანი თვითმფრინავი ჩამოიყვანა, რომლის პრეზენტაციაც საქართველოს საერთაშორისო აეროპორტში გაიმართა.

როგორც „ინტერ-პრესს“ „ნაციონალური ავიახაზების“ პრეზიდენტმა გიორგი კოდუამ განუცხადა, ავიაკომპანია აღნიშნული თვითმფრინავის შეძენას გეგმავს.

მისივე თქმით, თვითმფრინავი ძირითადად, კერძო შეკვეთებზე იმუშავებს და საქართველოს მთავრობას და ბიზნესმენებს მოემსახურება.

16-ადგილიანი თვითმფრინავი „ნაციონალურ ავიახაზებს“ სავარაუდოდ 22 მილიონი დოლარი დაუჯდება.

საბიუჯეტო დეფიციტი შემცირდება

საბიუჯეტო დეფიციტი მომავალი ოთხი წლის განმავლობაში შემცირდება.

როგორც 2006-2009 წლების ძირითად მონაცემებსა და მიმართულებებშია აღნიშნული, 2006-2009 წლებისთვის დეფიციტის დაფინანსების წყაროების ოდენობა შემცირდება, 2006 წლისთვის მისი მთლიანი მოცულობა 526,8 მლნ. ლარით განისაზღვრება, 2007 წელს ეს მაჩვენებელი 263,2 მლნ. ლარამდე შემცირდება, 2008 წლისათვის კი დეფიციტის დაფინანსების აღნიშნული მაჩვენებელი 198,1 მლნ. ლარი იქნება.

როგორც ძირითად მიმართულებებშია აღნიშნული, 2006 წლისთვის დეფიციტის დაფინანსების საშინაო წყაროები 25,4 მლნ. ლარი იქნება, ხოლო საგარეო წყაროები – 101,4 მლნ. ლარი.

დეფიციტი პრივატიზაციიდან მიღებული 400 მლნ. ლარის ოდენობის შემოსავლით შეივსება. მთლიანობაში დეფიციტის მოცულობა 2006 წელს მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში, 4,2 პროცენტი იქნება. 2007 წლისათვის ეს მაჩვენებელი 1,9 პროცენტამდე შემცირდება, ხოლო 2009 წლისათვის მოსალოდნელია აღნიშნული მაჩვენებლის 0,9 პროცენტამდე შემცირება, რაც ძირითადად ქვეყანაში ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებასთან იქნება დაკავშირებული.

ინტერ-პრესი.

◎ მთავრობა

საქართველო სუვერენული რეიტინგის მისაღებად ემზადება

(პირველი გვერდიდან)

მთავრობის სხდომაზე, პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ნოღაიდელმა ყურადღება გაამახვილა 3 იენის თბილისში დაგეგმილ დსთ-ს სამიგზე, 34 საკითხიდან საქართველო მხოლოდ 9 საკითხს განხილვაში მიიღებს მონაწილეობას. „ეს იმაზე მეტყველებს, რომ დსთ რეფორმირებას საჭიროებს“, – თქვა ნოღაიდელმა. მან იქვე დასძინა, რომ საქართველოსთვის უმთავრესი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაა, რაც „არა მარტო დსთ-ში, არამედ ნებისმიერ სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციაშიც ჩვენი მთავარი პრიორიტეტია“.

დსთ-ის სამიგზე თბილისში 11 ქვეყნის დელეგაცია ჩამოვა. პრემიერ-მინისტრის თქმით, „საქართველო საკმაოდ დიდ შედეგებს ელის“.

ზურაბ ნოღაიდელი კმაყოფილია, აგრეთვე, რუსეთის სამხედრო ბაზების გაყვანაზე შეთანხმების მიღწევით, რუსეთის მიერ მოლაპარაკებების პროცესში გამოჩენილი კონსტრუქციული დამოკიდებულებით.

მისი თქმით, შეთანხმება ხელს შეუწყობს ორ ქვეყანას შორის პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებას, კერძოდ, კონფლიქტების მოგვარებას საქართველოს ტერიტორიაზე.

რაც შეეხება რუსეთის სამხედრო ბაზების გასაყვანად ფინანსურ ვალდებულებებს, ფინანსთა მინისტრის ვალერი ჩეჩელაშვილის თქმით, ასეთი ვალდებულებები არ არსებობს. თავის დროზე რუსეთი უმარმაზარ თანხას – ნახევარ მილიონ ამერიკულ ოლარს მოითხოვდა, მაგრამ ახლა ამაზე აღარ ლაპარაკობენ. გარკვეულ თანხებს რუსეთიც გაიღებს. რუს პარტნიორებთან ერთად ჩვენც მზად ვართ, საერთაშორისო თანამშრომლობის დახმარებით თანხები მოვიძიოთ. ზოგიერთმა ქვეყანამ, მათ შორის ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა განაცხადა, რომ ისინი ფინანსურად დეხმარებოდნენ ამ პროცესს. ჩვენ განვაგრძობთ შუმაობას, თუმცა უნდა ითქვას, რომ ბიუჯეტიდან თანხების გამოყოფა გათვალისწინებული არ არის“, – თქვა ვალერი ჩეჩელაშვილმა.

თამარ შაიშმელაშვილი.

◎ საწარმო

2. „აზოცმა“ თჯღებში კამოიხედა

(პირველი გვერდიდან)

ტემპერატურის უეცარი ცვალებადობა ავარიასთან თამაშს უდრის. იქნებ გვითხრათ, რა გახდა ეს მიზეზი, რატომ არ გამოცვლითო. ჯერ ერთი, მილები ძალზე ძვირია, მეორეც, გვაქვს კი იმის გარანტია, რომ ელექტროენერგიას აღარ გამოგვირთავენ? ყოველი გამორთვის შემდეგ, სულ მცირე, სამი დღეა საჭირო, რათა წარმოების ციკლი აღდგეს. ამ დროს სათბობის 60 პროცენტი უმისამართოდ იკარგება. რუსეთში საწარმო სამჯერაც რომ გაჩერდეს, მისი რენტაბელობა უკვე კითხვის ნიშნის ქვეშ დგება... **მიუხედავად ამისა, ვითვალისწინებთ პერსპექტივას და უახლოეს ხანში 50 მილის შეძენას ვაპირებთ. როგორც კი ელექტროენერგიის უწყვეტი მოწოდების გარანტიას მივიღებთ, მილების მასობრივ შეცვლას დავიწყებთ“,** – ეს რეაბილიტაციის მმართველის სიტყვებია.

ანაგოლი შჩეგოლევი არ მალავს, რომ 8-10 წლის მანძილზე არ შეცვლილა ამიაკის კატალიზატორები, ამიტომ დანაკარგები უმარმაზარი იყო. ამ საკითხის მოგვარებამ საწარმოს დიდი სახსრები დაუზოგა.

სერიოზული პრობლემები იყო პროდუქციის შეფუთვაში. **ადრე ერთ ტომარაში შეიძლება ყოფილიყო 450 კილოგრამიც და 550-იც.** ვინაიდან უგულებელყოფილი იყო სტანდარტი, დანაკარგების აღკვეთაც ძნელდებოდა. უმმაყოფილებას არ მალავდა მომხმარებელიც. შარშან შემოიგანეს ტომრები, რომელთა შიგთავსის ცთომილება 5 კილოგრამამდე შემცირდა. ანალოგიურად მოგვარდა 50-კილოგრამიანი ტომრების საკითხიც. იქ ცთომილება ერთ კილოგრამს უდრის. როგორც ანაგოლი შჩეგოლევი ამბობს, **საწარმოს მომავალი მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ეკონომიის რეჟიმის დაცვაზე, ამიტომ შესაფუთი მასალის სრულყოფას კვლავაც გაგრძობენ.** მაგალითად, იელისში ისეთი გიპის შეფუთვაზე გადავედეს, სადაც ცთომილება მხოლოდ ნახევარი კილოგრამი იქნება. ეს არც ისე უმნიშვნელო ციფრია, თუ გავითვალისწინებთ, რომ დღე-დამეში 1200 ტონა პროდუქციას ამზადებენ!

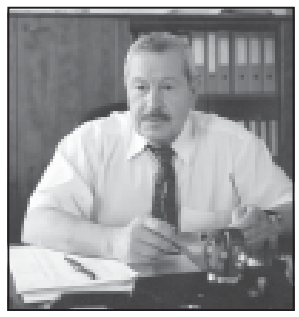

მოგეხსენებათ, ნებისმიერი საწარმოს ეკონომიკა პირდაპირ უკავშირდება ბაზარს. არ არის მოთხოვნილება? ჯვარსაც რომ ეცვა, ვერაფერს გახდები და მაშინ ყოველგვარი საქმიანობა აზრს კარგავს. ანაგოლი შჩეგოლევი კმაყოფილებას არ მალავს, რომ „აზოგის“ პროდუქციაზე მოთხოვნილება სისტემატურად იზრდება.

– შარშან თვეში სამუალოდ 26-27 ათას ტონა ნაწარმს ვამზადებდით. წლეულს, ყოველთვიურად 36 ათას ტონამდე მეტ აზოგს, ამიაკს და სხვა პროდუქციას ვაწარმოებთ. ყოველივე ეს იმის წყალობით მოხდა, რომ **წარმატებით გავართვით თავი მთელი რიგი „ვიწრო ადგილების“ კაპიტალურ შეკეთებას. ხაზგასმით უნდა აღვნიშნო ხარისხის საიმედოობა – ჩვენ წარმატებით ვუწევთ კონკურენციას უცხოურ ანალოგებს.** ამის დასტურია თუნდაც ის, რომ მომხმარებელთა შორის არიან იტალია, საბერძნეთი, საფრანგეთი, თურქეთი, ყაზახეთი, ტაჯიკეთი, რომ აღარაფერი ვთქვათ აზერბაიჯანსა და სომხეთზე.

მე, რა თქმა უნდა, შიდა ბაზარიც მაინტერესებს – უფრო სწორად, უმრუნველყოფილია თუ არა ჩვენი სახალხო მეურნეობა. როგორც ანაგოლი შჩეგოლევი მამცნობს, **მაისში 10 ათას ტონამდე პროდუქცია მოიხმარა საქართველომ. იენისში ეს მაჩვენებელი 14,5-15,5 ათას ტონას მიაღწევს. ერთი ტონა გვარჯილა 270 ლარი ღირს.** უცხოეთში გაყიდულის ფასი განსხვავებულია – იგი დამოკიდებულია საერთაშორისო ბაზრის ფასებზე. აქაც მოქმედებს პრინციპი – ვისაც სურს და ვინც მეტს გადაიხდის.

– უნდა ვაღიარო, რომ 2003 წელს გაცილებით უფრო გვიჭირდა პროდუქციის რეალიზაცია, ვიდრე ამჟამად. 2004 წელი ჩვენი რეპუტაციის აღდგენის წელი იყო. 2003 წელს 3,5 ათას ტონამდე პროდუქცია გავყიდეთ. შარშან ამ მაჩვენებელმა 5 ათას ტონას გადაამეტა. ისეთი მძიმე დღეებიც გვქონდა, როცა პერსპექტივისა არავის სჯეროდა. ახლა წარმოების საღდეღამისო მაჩვენებელი 1000-1200 ტონაა და ეს ყველაფერზე მეტყველებს.

ასე ნელ-ნელა, ნაბიჯ-ნაბიჯ მიიწევს წინ „აზოგი“. აქ უკვე აღარ ლაპარაკობენ ხელფასების დაგვიანებასა თუ დავალიანებაზე. ერთ რამესაც მივაქცევ ყურადღება: თუ საკითხს პირდაპირ დავაყენებთ, უნდა იყოს „აზოგმა“ „იტერა“ თუ არა, ყველა, რიგითი მუშადან დაწყებული და ხელმძღვანელით დამთავრებული, ერთმნიშვნელოვნად აცხადებს – „უნდა იყოს!“ „იგერამ“ კოლექტივის ნდობა უკვე მოიპოვა, თუმცა დღემდე არ იცის, მომავალში როგორ გაგრძელდება მისი ურთიერთობა „აზოგთან“. თუ ის „იგერას“ სასარგებლოდ გადაწყდება, რა თქმა უნდა, მაშინ სხვა წარმატებებსა და სიმაღლეებზეც შეიძლება საუბარი...

ელგუჯა ლეგანიძე.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

„რია „ნოვოსტის“ საინფორმაციო სააგენტო.

ნატო მიესალმება რუსეთ-საქართველოს შეთანხმების ხელმოწერას

ნატოს გენერალური მდივანი იაპ დე ჰოოპ სხეფერი მიესალმა საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ბაზების გაგანის პირობებისა და ვადების შესახებ რუსეთ-საქართველოს შეთანხმების ხელმოწერას.

„იღებდნენ რა ზომებს ამ ძველი სადავო საკითხის მოწესრიგებისთვის, ორივე მხარე თანამშრომლობა ურთიერთპატივისცემისა და მრავალმხრივ ვალდებულებათა რეალიზაციის საფუძველზე, და მათ შეძლეს კავკასიის რეგიონში უშიშროების განმტკიცება“, – ხაზგასმულია ნატოს გენერალური მდივნის განცხადებაში, რომელიც სამშაბათს მიიღო „რია „ნოვოსტის“ საინფორმაციო სააგენტოს ბიურომ. განცხადებაში აღნიშნულია, რომ რუსეთ-საქართველოს ერთობლივი დეკლარაცია არის 1999 წელს ეუთოს სტამბოლის სამიგზე მხარეების მიერ ნაკისრ ვალდებულებათა განხორციელების გზაზე გადადგმული ნაბიჯი, და იგი მიზნად ისახავს საკითხების გადაწყვეტას ევროპაში სამხედრო თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების მე-4 მუხლის შესაბამისად, რომელიც ითვალისწინებს ამა თუ იმ ქვეყნის თანხმობას მის ტერიტორიაზე უცხო ქვეყნების შეიარაღებული ძალების ყოფნაზე. „იმედი მაქვს, რომ მოლდავეთიდან რუსეთის სამხედრო პერსონალისა და მოწყობილობის გამოტანასთან დაკავშირებული გადაუწყვეტი საკითხები, რომლებიც ასევე ფიგურირებენ ევროპაში შეიარაღებული ძალების შესახებ ხელშეკრულების საბოლოო აქტში, შეიძლება გადაწყდეს, რაც შეიძლება სწრაფად და ისე, რომ შეთანხმების ხელმოწერმა პარტნიორმა მხარეებმა შეძლონ წინსვლის მიღწევა ადაპტირებული ხელშეკრულების რატიფიკაციისა და ამოქმედების პროცესში“, – აღნიშნულია იაპ დე ჰოოპ სხეფერის განცხადებაში.

„ჰელსინკის კომისია“ მიესალმება რუსეთსა და საქართველოს ზორის მიღწეულ შეთანხმებას

არაკადი ორლოვი, ვამინგტონი, „რია „ნოვოსტის“ საინფორმაციო სააგენტო.

ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის კომისია („ჰელსინკის კომისია“), რომელიც შეერთებული შტატების კონგრესთან მოქმედებს როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო ორგანო, მიესალმა საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის სამხედრო ბაზების გაგანის შესახებ რუსეთსა და საქართველოს შორის მიღწეულ შეთანხმებას, უწოდა მას „კარგი ახალი ამბავი და მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯი“.

„შეთანხმების რეალიზაციას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა მიენიჭება საბჭოური მემკვიდრეობის ამ ასპექტის დაძლევის, აგრეთვე საქართველოს სრული სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის უმრუნველყოფის გზაზე წინსვლის საქმეში“, აღნიშნა კომისიის თავმჯდომარემ რეხპუნლიკელმა სენატორმა სენ ბრაუნბეკმა.

„საქართველოდან და მოლდავეთიდან რუსეთის ჯარების გამოყვანის პროცესი წინათ ჭიანურდებოდა, და მე მოვუწოდებ რუსეთის ფედერაციას, შეასრულოს თავისი დაპირება“, – აღნიშნა ბრაუნბეკმა.

„არაფერი არ არის საბოლოო მანამ, სანამ რუსეთის ჯარები არ დაგოვებენ საქართველოს. და მაინც, ნიშნები დადებითია, და ჩემი აზრით, არსებობს იმის შესაძლებლობა, რომ კიდევ უფრო პოზიტიური გახდეს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა“, – განაცხადა მან.

კომისიის წევრია ცხრა სენატორი, ცხრა კონგრესმენი, აგრეთვე, სახელმწიფო დეპარტამენტის, ვაჭრობის სამინისტროს და პენტაგონის თითო წარმომადგენელი.

ეუთო მიესალმება მაღალწყვეტილებას საქართველოდან რუსეთის სამხედრო ბაზების გამოტანის შესახებ

რადიო „დოიჩე ველე“ (გერმანია).

ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის თავმჯდომარემ დიმიტრი რუპელმა მაღალი შეფასება მისცა რუსეთის სამხედრო ბაზების დახურვის შესახებ რუსეთსა და საქართველოს შორის მიღწეულ შეთანხმებას. ეს ხაზგასმულია განცხადებაში, რომელიც ეუთომ სამშაბათს გაავრცელა. რუპელის აზრით, მოსკოვში 30 მაისს ხელმოწერილი დეკლარაცია, კარგ საფუძველს უქმნის ქვეყნებს შორის კეთილმეზობლური ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას.

№ 129. ხუთშაბათი. 2 ივნისი. 2005 წელი.

◎ თვალსაზრისი

ისტორიული აფხაზეთი უძველესი დროიდან ქართული მხარე იყო

ბატონ ანზორ შონიას სტატიის გამო

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ (№91-92, 20 აპრილი 2005 წელი) გამოქვეყნდა ბ-ნ ანზორ შონიას (საზოგადოება „რუსთაველების“ საპატიო თავმჯდომარე) წერილი „ისევ აფხაზეთის განსაკუთრებულ სტატუსზე“.

აფხაზეთის პრობლემა ერთ-ერთი ურთულესი და მტკივნეული საკითხია, რაც დღეს ჩვენი ქვეყნის წინაშე დგას და ამ პრობლემასთან დაკავშირებით გამოთქმულ ყველა მოსაზრებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება.

ბ-ნი ანზორი კმაყოფილებას გამოთქვამს იმ ფაქტის გამო, რომ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტში ჩაგარდა სამეცნიერო კონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის საკითხს და მთლიანად იზიარებს კონფერენციაზე მიღებულ თვალსაზრისს, რომელსაც დაუშვებლად მიაჩნია საქართველოს ფედერაციულ პრინციპზე მოწყობა, თუმცა თვლის, რომ „ეს კონფერენცია გაცილებით ადრე უნდა გაემართათ“. ამასთანავე, ბ-ნი ანზორი შეშფოთებას გამოთქვამს იმის გამო, რომ ამ კონფერენციის მასალები გამოქვეყნდა პრესაში, და პრძანებს, რომ ამ მასალების გამოქვეყნებამ ჩვენ დიდი არაფერი მოგვცა, „მაგრამ ყველა ნიუანსი გააცნო იმ ძალებს, რომლებმაც არ უნდა იცოდნენ, თუ რა სირთულეებთანაა დაკავშირებული ქვეყნის ფედერალიზაცია, თუ აფხაზეთის დაბრუნების საკითხი“.

თუ ამ თვალსაზრისზე დავდგებით, მაშინ ამ საკითხზე არც არაფერი უნდა დავწეროთ და არც კონფერენცია ჩავაგაროთ, რადგან ბ-ნ ანზორს კარგად მოეხსენება, რომ სამეცნიერო კონფერენციები, როგორც წესი, გასაიდუმლოებული არ არის. ამასთანავე, ბ-ნი ანზორი საყვედურს გამოთქვამს ქართველი ისტორიკოსების მიმართ იმის გამო, რომ მათ არ მიუძღვნეს ნაშრომები აფხაზეთის პრობლემას და სათანადოდ არ გააუქვეს აფხაზების და აფხაზეთის როლი და ადგილი საქართველოს ისტორიაში.

პირველ რიგში საჭიროა ითქვას, რომ ქართულ ისტორიოგრაფიაში საკმაო რაოდენობის ნაშრომებია მიძღვნილი აფხაზეთის ისტორიისა და მათი როლისადმი (მონოგრაფიები, სამეცნიერო და საგაზეთო სტატიები, ქართულად, რუსულად, ინგლისურად, გერმანულად. მ. იმნაძე, ნ. ლომოური, ლ. თოიძე, ავთ. მენთეშაშვილი, მ. ლორთქიფანიძე, დ. ყოფოლაძე, ედ. ხოშტარია, გ. ჟორჟოლიანი, გ. გასვიანი... ყველას ჩამოთვლას არ ვაპირებ, რადგან ბ-ნ ე. ხოშტარიას ნაშრომში „აფხაზეთის ისტორიის საკითხები ქართულ ისტორიოგრაფიაში“ თს. 2000 წ. რამდენიმე გვერდი, მთლიანად 19-26, ეძღვნება აფხაზეთის ისტორიისადმი მიძღვნილი შრომების ჩამოთვლას, გამეორება შედმეტად მიმაჩნია, დაინტერესებული მკითხველი აღბათ თვითონ ნახავს).

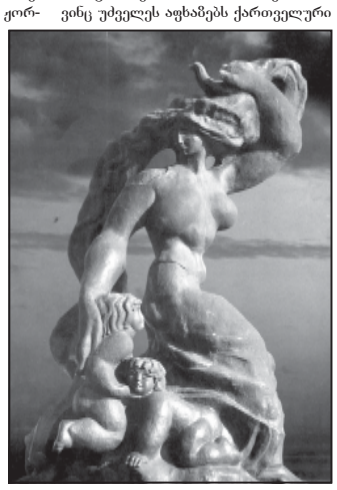

ბ-ნი ანზორი თვლის, რომ ქართველი ისტორიკოსები ვალდებულნი იყვნენ მეცნიერულად დაესაბუთებინათ, „რომ აფხაზეთი საქართველოს განუყოფელი ნაწილია, უძველესი აფხაზები ქართველები იყვნენ“. აფხაზეთი რომ საქართველოს განუყოფელი ნაწილია, ამ საკითხზე ქართულ ისტორიოგრაფიაში აზრთა სხვადასხვაობა არ არსებობს და ეს თვალსაზრისი არაერთ პუბლიკაციაშია გამოთქმული. მაგალითად შემიძლია დავასახელო ჩემი სტატია: „Абхазия неотъемленая часть грузии“, რომელიც 1995 წელს გამოქვეყნდა სანკტ-პეტერბურგში გამოსულ კრებულში „Распятая Грузия“. ეს თვალსაზრისი არაერთი ქართველი ისტორიკოსის შრომაშია გაგარებული. ხოლო რაც შეეხება ამ შენიშვნის მეორე ნაწილს, უძველესი აფხაზების ეთნიკურ წარმომავლობას რომ ეძღვნება, ამ საკითხში ქართულ ისტორიოგრაფიაში ერთი აზრი არ არსებობს. მკვლევართა ნაწილი თვლის, რომ ისინი ისეთივე ქართველები არიან, როგორც მათ ირგვლივ მცხოვრები ეგრები, სვანები, ქართები... ხოლო ნაწილი – რომ ისინი სხვადასხვა დროს ჩამოსახლებული, წარმომობით ჩრდილოკავკასიური, ადიღურ-ჩერქეზული მოდგმისანი არიან. ასევე აღნიშნულია, რომ ქართულ პოლიტიკურ-კულტურულ სამყაროში ადრევე მოხდა მათი გაქართველება. აზრთა ასეთი სხვადასხვაობა წყაროთა მდგომარეობითაა გამოწვეული, ორივე მხარე ერთიდაიგივე წყაროებით სარგებლობს, მაგრამ ერთნაშნა დასკვნამდე ვერ მიდიან.

მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ვინც უძველეს აფხაზებს ქართველური წარმოშობის ეთნოსად არ თვლის, ისინი სეპარატისტების წისქვილზე ასხამენ წყალს (ზოგი მათ „ერის მოღალატეებადაც“ მიიჩნევს). ნუთუ შეიძლება ვიფიქროთ, ერთ მშვენიერ დღეს ყველა ქართველმა მკვლევარმა რომ გამოაცხადოს, უძველესი აფხაზები ქართველები იყვნენო, ეს აფხაზთა სეპარატიზმს უშველის რამეს? მათ ხომ თავისი აზრი აქვთ საკუთარი წარმომავლობის შესახებ.

უძველეს აფხაზთა წარმომავლობის პრობლემა, რასაკვირველია, დიდ ინტერესს იწვევს, ამ საკითხის კვლევა ინტენსიურად უნდა გაგრძელდეს, მაგრამ ამ გზით სეპარატიზმის პრობლემა ვერ გადაწყდება. ბ-ნი ანზორი პირადად მე მსაყვედურობს, რომ თითქოს ვცდილობ არც მწვადი დავწვა და არც შამფური და ვიღაცას ვეპოდეშები. უნდა მოგახსენოთ, რომ მე აფხაზთა ეთნოგენეზის პრობლემა არ მიკვლევია და ამიტომ არც მაქვს ამ საკითხზე ჩემი გამოკვეთილი, ერთნაშნა პასუხი, მაგრამ მთავარი ხომ წარმომავლობა არ არის, მთავარი მათი (ძველი აფხაზების) ეროვნული თვითშეგნებაა და ამ ეროვნული თვითშეგნებით ისინი ქართველები იყვნენ..

ამ საკითხში ქართველ მეცნიერთა შორის, თუ არ ვცდები, აზრთა სხვადასხვაობა არ არსებობს. ვფიქრობ, სწორედ ეს აღიზიანებთ ძალიან აფხაზ სეპარატისტებს, რაც მათ აშკარად გამოავლინეს კიდეც, როდესაც გამოქვეყნდა ნ. ბერძენიშვილის ნაშრომი, სადაც ეწერა, რომ ისტორიულ-კულტურულად, ეროვნული თვითშეგნებით აფხაზები ქართველები იყვნენ, ისინი ისეთივე მონაწილეობას იღებდნენ ქართული სახელმწიფოს, ქართული კულტურის, რუსთაველის კულტურის შექმნაში, როგორც ეგრები, ქართები და სხვ. აფხაზებმა სოხუმში საოლქო კომიტეტის შენობის წინ მოედანზე აქცია მოაწყვეს და ნ. ბერძენიშვილის წიგნის დაწვა მოითხოვეს, ხოლო, როდესაც ნ. ბერძენიშვილის „ს.ქართველოს ისტორიის საკითხების“ VIII ტომი გამოდიოდა, განაკვეთი, რომელიც აფხაზეთის პრობლემას ეხებოდა, ამოჭრეს. ეს ტომი თავდაპირველი სახით მხოლოდ 1990 წელს გამოქვეყნდა და მასში ეკითხლობთ: „როგორც ფეოდალური ქვეყანა, აფხაზეთი ისეთივე საქართველო იყო, და აფხაზი ისეთივე ქართველი იყო, როგორც ეგრისი და მეგრელი, როგორც ჭერეთი და ჭერი, როგორც ქართლი და ქართელელი“. ესაა ქართველ ისტორიკოსთა პოზიცია. ამასთანავე, უნდა ითქვას, რომ აფხაზთა სეპარატიზმს ღრმა ისტორიული ფესვები აქვს და მას ქართველ ისტორიკოსებს ნუ დავაბრალებთ.

XVII საუკუნიდან, როდესაც ისტორიული აფხაზეთის ტერიტორიაზე ჩრდილო კავკასიიდან აფსუთთა მასობრივი ჩამოსახლება ხდება, ოსმალეთის იმპერია, რომელიც დასავლეთ საქართველოს მთლიანად დამორჩილებას ცდილობდა, „უკთიშე და იბაგინეს“ პრინციპით, ხელს უწყობდა აფსუთთა სეპარატიზმს. უნდა ითქვას, რომ ფეოდალიზმის ხანაში სეპარატისტული ტენდენციები ეპოქისათვის დამახასიათებელი მოვლენაა, და როდესაც ქვეყნის შიგნით მიმდინარე პროცესს გარეშე ძალაც უჭერს მხარს, მდგომარეობა რთულდება. იგივე პოლიტიკას XIX საუკუნიდან საკმაოდ ინტენსიურად აგრძელებდა რუსეთის იმპერია. XX საუკუნის დასაწყისში აფხაზთა სეპარატიზმი უკვე იმ დონეზე იყო, რომ პირველი ქართული დემოკრატიული რესპუბლიკის კონსტიტუციაში აფხაზეთი ავტონომიური უფლებებით იყო წარმოდგენილი. ბოლშევიკთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ, აფხაზეთი ჯერ ამიერკავკასიის ფედერაციაში გაერთიანდა, ხოლო სსრ კავშირის შექმნის შემდეგ ცალკე სს რესპუბლიკად იქნა აღიარებული. ეს სტატუსი მან 1931 წლამდე შეინარჩუნა. აფხაზეთის სს რესპუბლიკად აღიარებას აფხაზმა ბოლშევიკებმა ქართველი ბოლშევიკების აქტიური მხარდაჭერით მიაღწიეს. რაც მოხდა, საკმაოდ ვრცლად და დამაჯერებლადაა წარმოდგენილი ამ საკითხებისადმი მიძღვნილ ქართველ ისტორიკოსთა შრომებში. ასევე ახსნილია 1931 წელს მომხდარი აქტი, აფხაზეთის შესვლა საქართველოს სს რესპუბლიკაში ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსით. საბჭოთა კავშირის ხელისუფლება ყველაფერს აკეთებდა საკუთრივ საქართველოში სეპარატისტული ტენდენციების გასაძლიერებლად, თუ რისთვის – ნათელია. ასე რომ, აქ ქართველი მეცნიერები და აფხაზთა წარმომადგენლების პრობლემა საკითხს არ წყვეტენ.

ბ-ნი ანზორი უაღრესად კრიტიკულად არის განწყობილი ქართველ მეცნიერთა კოლექტიური ნაშრომის „Разыскания по истории Абхазии / Грузия“(თბ. 1999) მიმართ. წიგნის ერთ მთავარ ნაკლად ბ-ნ ანზორს მიაჩნია ის, რომ მასში „არსად არ არის ნათქვამი, რომ აფხაზეთი საქართველოს მკვიდრი ნაწილია“. აფხაზეთი რომ საქართველოს განუყოფელი ნაწილია, ამ თვალსაზრისით არის გამსჭვალული ყველა ნარკვევი, და ეს განსაკუთრებით არის ხაზგასმული სარედაქციო შესავალში, სადაც წერია:„Абхазия исторически нераздельная органическая часть Грузии“ („Разыскания“, გვ. 5). საყვედურია გამოთქმული, რომ „Разыскания“-ში არ არის რუკები, „ნუთუ შეიძლება, წერს ბ-ნი ანზორი, რომ ამ დონის მეცნიერული კრებული გამოიცეს და მასში არ იყოს შეგანილი აფხაზეთის რუკა (რომელ საუკუნეებში რა ტერიტორიები ეკავა აფხაზეთს და რა ტერიტორია უკავია დღეს), ამას გამართლება არა აქვს“. სრული გაუგებრობაა: წიგნში არის საგანგებო ჩანართი, რომელიც შეიცავს ოთხ ისტორიულ და ერთ საქართველოს თანამედროვე რუკას აფხაზეთითურთ. ბ-ნი ანზორ შონია წერს: ავტორები მიეკუთვნებიან ნეიტრალურ მეცნიერთა ჯგუფს, რომელნიც ცდილობენ „არც მწვადი დაწვან და არც შამფური“. ასეთებად ის მიიჩნევს იმათ, ვინც დგას მის მიერ გაბაიარებულ თვალსაზრისზე, ვინც ერთმნშვნელოვნად არ უარყოფს აღრე აფხაზეთის ტერიტორიაზე სხვა ეთნიკურ, ჩრდილოკავკასიური მოდგმის მოსახლეობის არსებობას, და დასავლეთ საქართველოში მოსახლე ყველა ეთნიკურ ჯგუფს მხოლოდ ქართველებად არ მიიჩნევს. მართალია, ეთნოგენეტიკურ საკითხებზე წიგნში ერთმნიშვნელოვანი თვალსაზრისი ყოველთვის არ არის გაგარებული, მაგრამ ერთმნიშვნელოვნად აფხაზეთის უძველეს მკვიდრ მოსახლეობად ქართველები არიან დასახელებულნი.

არ არის მართალი, რომ აფხაზი სეპარატისტების იდეოლოგებს არავითარი რეაქცია არ ჰქონიათ „Разыскания“-ზე. მათ პრესაში (გაზ. Республика Абхазия) სტანისლავ ლაკობას და სხვა ავტორების არაერთი სტატია მიეძღვნა გიორგი ჟორჟოლიანის კრიტიკას. „Разыскания“-ში მოთავსებული მარტო მერი ინანძის ნარკვევზე, რომელიც აფხაზეთის ძველ მოსახლეობას ეხება, გიორგი (ჟორა) შამბამ დასახელებულ გაზეთის ხუთ ნომერში (№№69, 72, 75, 78, 81 – 2002 წ. ივნისი, ივლისი) ვრცელი რეცენზია გამოაქვეყნა სათაურით „Историю народа надо уважать“ და სხვა.

ბ-ნ ანზორის რამდენიმე შენიშვნა ეხება გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულ, მითითებულ კონფერენციაზე ჩემ მიერ წაკითხული მოხსენების ტექსტს. სტატია კონკრეტულ საკითხს ეხება, აფხაზეთის სტატუს ძირითადად, შუა საუკუნეების საქართველოში. ამიტომ მასში არ არის მსჯელობა არც აფხაზეთის ძველი ისტორიის, აფხაზთა წარმომაელობის და სხვა საკითხებზე. სტატიაში, ვფიქრობ, წარმოჩენილია, რომ ქართული ისტორიულ-გეოგრაფიული პროვინცია აფხაზეთი უძველესი დროიდან შედიოდა ქართულ კულტურულ-პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ არეალში და რომ აფხაზეთი ქართველებისა და ჩვენი არაქართველი მეზობლებისათვის იყო საქართველო.

ბ-ნი ანზორის აზრით, „აფხაზ სეპარატისტთა დემაგოგიის მხარდაჭერაა“ როდესაც მე ვწერ: „აფხაზეთი – აფხაზების (ანგიკური წყაროებით აბაზგებით) დასახლებული საქართველოს უკიდურესი ჩრდილო-დასავლეთი, გაგრა-ანაკოფია-ნიფსიის რეგიონნი“. მას აღიზიანებს აბაზგების ხსენება, მაგრამ რა ვქნათ, ასე უწოდებენ ანგიკური წყაროები აფხაზთა საერისთავოში მცხოვრებთ, და იქ ხომ სწორედ ამ ანტიკური ხანის აფხაზეთზეა საუბარი. ამასთან, გარკვევით წერია, რომ აფხაზეთი საქართველოს უკიდურესი ჩრდილო-დასავლეთი რეგიონია.

სრულიად ვეთანხმებით ბ-ნ ანზორს, რომ შეცდომაა ბაგრატ ბაგრატიონის ქუთაისში კურთხევის 973 წლით დათარიღება. რასაკვირველია, ეს ხდება არა 973, არამედ 978 წელს, მაგრამ ეს კორექტურული შეცდომაა და გაზეთის რედაქცია ერთ-ერთ მომდევნო ნომერში ავტორს და მკითხველს ბოდიშს უხდის ამ შეცდომისათვის. ჩანს ბ-ნ ანზორს რედაქციის ეს განმარტება არ წაუკითხავს.

მარიამ ლორთქიფანიძე.

(დასასრული იქნება).

◎ ინფორმაცია

ზამთრის სეზონისთვის მზადება იწყება

რუბრიკ ენერგეტიკის მინისტრმა ნიკა გილაურმა მთავრობის სხდომის დასრულების შემდეგ ჟურნალისტებს განუცხადა, უკვე მომზადებულია პროექტი, რომლის მიხედვით, „საქრუსენერგო“ მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ რეაბილიტაციისთვის საქართველოს ბიუჯეტიდან 2 მილიონი დოლარის სესხს მიიღებს.

გილაურის თქმით, სავარაუდოდ, ხაზის რეაბილიტაცია ივლისის თვეში დასრულდება.

ასევე მომზადებულია მთავრობის ბრძანებულების პროექტი, რომლის მიხედვითაც ბიუჯეტიდან 16 მილიონი ლარის სესხი გამოეყოფა „თბილსრესს“ და ეს თანხა მესამე და მეოთხე ენერგობლოკების რეაბილიტაციას მოხმარდება.

გილაურის თქმით, უკვე რეაბილიტირებული ობიექტები ფუნქციონირებას ოქტომბრის ბოლოდან დაიწყებს.

„მადნეული“ საკმაოდ ძვირად გაიყიდება

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ დასასხელა კომპანიები, რომლებიც „მადნეულის“ პრივატიზებით არიან დაინტერესებულნი. პრივატიზაციის პროცესში მონაწილეობის სურვილი 21-მა კომპანიამ გამოთქვა ავსტრალიიდან, ამერიკიდან, სომხეთიდან, დიდი ბრიგანეთიდან, რუსეთიდან, ყირგიზეთიდან და საქართველოდან.

როგორც სამინისტროში აცხადებენ, კომპანიის მიერ შემოთავაზებული პირობებისა და საინვესტიციო წინადადებების დეტალური გაცნობის შემდეგ საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრო სავარაუდოდ, 1,5-2 თვეში გამარჯვებულ კომპანიას გამოავლენს, რომელიც „მადნეულის“ მფლობელი გახდება.

ეკონომიკის სამინისტროში ჯერჯერობით არ ასახელებენ, თუ რა თანხად შეიძლება, გაიყიდოს „მადნეული“, თუმცა როგორც ეკონომიკური განვითარების მინისტრის მოადგილე კახა დამენია აცხადებს, „მადნეული“ საკმაოდ ძვირად გაიყიდება“.

ნარკოტიკების რეალიზაციაში ექვმეტანილები დააკავეს

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ჩაგარებული ფართომასშტაბიანი სპეციოპერაციის შედეგად ქვემო ფონიჭალაში ნარკოგიკების რეალიზაციაში ეჭვმეტანილი შვიდი პირი დაკავეს.

როგორც საგანგებო ბრიფინგზე შს მინისტრმა ვანო მერაბიშვილმა განაცხადა, სპეციოპერაციის დროს გამოყენებული იყო სამინისტროს და ქალაქ თბილისის პოლიციის სპეცდანიშნულების რაზმების, შინაგანი ჯარის, „შავნაბადას“ ქვედანაყოფის წარმომადგენლები. როგორც მინისტრმა განმარტა, ამ რაოდენობის დანაყოფების გამოყენება იმიგომ გახდა საჭირო, რომ მოსალოდნელი იყო შეიარაღებული წინააღმდეგობის გაწევა.

სპეციოპერაცია ერთდროულად 11 საეჭვო საცხოვრებელ ბინაში ჩაგარდა. შედეგად ამოღებულია დიდი რაოდენობით გასაყიდად გამმზადებული ნარკოგიკული სამუალებები. თითოეულ ოჯახში აღმოჩენილი თანხა 100 ათას დოლარს უახლოვდება და პოლიციის ეჭვობს, რომ აღნიშნული თანხები ნარკორეალიზების შედეგად არის მიღებული.

ამის გარდა, პოლიციამ ჩხრეკისას თითოეულ საცხოვრებელ სახლში ამოიღო დიდი რაოდენობით მოპარული მობილური ტელეფონები, სხვადასხვა სახის ტექნიკა და ავტომანქანები, რომელსაც, როგორც პოლიცია ეჭვობს, ნარკორეალიზაგორები ნარკოგიკულ საშუალებებში ცვლიდნენ.

სპეციოპერაციას პირადად შს მინისტრი ხელმძღვანელობდა. მერაბიშვილის განცხადებით, ეს არ იყო შს სამინისტროს მიერ ჩაგარებული ყველაზე მასშტაბური სპეციოპერაცია. ნარკორეალიზაციის წინააღმდეგ ბრძოლა სამომავლოდაც აქტიურად გაგრძელდება.

სურსათისა და წამლის ადმინისტრაცია შეიქმნება

პრეზიდენტის უსაფრთხოების უმრუნველსაყოფად საქართველოში სურსათისა და წამლის ადმინისტრაცია შეიქმნება. ამას ითვალისწინებს კანონპროექტი „სანიგარიულ კოდექსში დამატებების შეგანის შესახებ“, რომელიც განსახილველად პარლამენგშია წარდგენილი.

სურსათისა და წამლის ადმინისტრაცია სანიგარიული ინსპექციის წამლის საგგებოს, ვეტერინარიის დეპარგამენგისა და ფიგო-სანიგარიული სამსახურის გაერთიანების შედეგად, მათ ბაზაზე ჩამოყალიბდება.

საქართველოს მთავრობამ 2005 წლის 1 ოქტომბრამდე უნდა მოამზადოს კანონპროექტი „სურსათისა და წამლის ადმინისგრაციის შესახებ“. სურსათისა და წამლის ადმინისგრაციის შექმნამდე კი სანიგარიული ზედამხედველობა მხოლოდ აგრარულ ბაზრებზე, სააღმრდელო და სასწავლო დაწესებულებებზე, საცურაო აუზებზე, სამედიცინო დაწესებულებებზე განხორციელდება.

საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, ამჟამად პროდუქციის უსაფრთხოებას რამდენიმე სამთავრობო დაწესებულება აკონგროლებს. სანიგარიულ ზედამხედველობას სანიგარიული ინსპექცია ახორციელებს, ვეტერინარულ კონგროლს – ვეტერინარიის დეპარგამენგი, ფიგო-სანიგარიულ კონგროლს – ფიგო-სანიგარიული კონგროლის სამსახური, წამლისა და ფარმაცევგული პროდუქციის კონგროლს კი წამლის სააგენგგი. ამასთან, მსგავსი ფუნქციებით მოქმედებს საქსგანდარგიც.

ინგერ-პრესი.

◎ მეცნიერის აზრი

ფერმერული მეურნეობების საწუხარი

შეცდომები, რომლებიც დავუშვით და აღარ უნდა გავიმეოროთ

უპანასკნელი ათწლეულის ეკონომიკურმა და აგრარულმა რეფორმებმა ძირფესვიანად შეცვალა სოფლის იერსახე. ეს შეეხო თითქმის ყველა სფეროს, მაგრამ როგორც შედეგები და უკვე გამოკვეთილი ტენდენციები გვიჩვენებს, სოფლად შექმნილ ფერმერულ, ანუ გლეხურ მეურნეობებს ყველა უბაწეს უჭირთ. საბაზრო ურთიერთობებმა, სახელმწიფოს მხრიდან ხელისშემშლელმა გადაწყვეტილებებმა გლეხობას დიდი საწუხარი გაუჩინა.

ვფიქრობთ, ნაჩქარევი რეორგანიზაცია განხორციელდა, რიცა კოლმეურნეობები და სახელმწიფო მეურნეობები ხელაღებით გაუქმდა. სასწრაფოდ, თითქოს სადმე ეჩქარებოდათ, დამალეს და აღგაევს პირისაგან მიწისა კარგად აგებული, გამართული, ინტენსიურ ტექნოლოგიებზე მორგებული დიდმასიანი ვენახები, ხეხილის ბაღები და ა. შ., მსხვილ ინდუსტრიულ კომპლექსებად ჩამოყალიბებული მეცხოველეობის საწარმოები და მათ მაგიერად ჰაიპარად, მოუმზადებლად ჩამოყალიბდა ფერმერული მეურნეობები. ის ფართობები, სადაც აღრეულ ეგაპებზე ვერ ან არ განთავსდა ფერმერული მეურნეობები, ვაგიალდა, გავერანდა და გაპარტახდა. ამით წყალში გადაიყარა გაწეული კაპიგალური და მიმდინარე დაბანდებები. ამასთანავე, განადგურდა საჩვენებელი მეცხოველეობის კომპლექსები.

ეს „პირველი“ დიდი შეცდომა იყო.

შემდეგ დაიწყო დიდი წინააღმდეგობების პერიოდი, შეიქმნა აზრთა სხვადასხვაობა ისეთ რთულ, სახელმწიფოებრივ და საშინაოშიანო პრობლემაზე, როგორიც არის მიწის ყიდვა-გაყიდვა. ზოგი დაეინებით უჭერდა ამას მხარს, ბევრიც წინააღმდეგი იყო. რამდენჯერმე სცადეს ამ პრობლემის საკანონმდებლო წესით მოგვარება, მაგრამ, ფაქტია, გამართული გადაწყვეტილება ჯერ არ გაგვაჩნია. ასეა თუ ისე, საქართველოს არა აქვს გასაყიდი მიწები. როგორც ამბობენ, მიწა ღედაა სიმდიდრისა, შრომა კი მისი მამა. ჰოდა, ამას წინათ ერთმა ჭკვიანმა ჟურნალისტმა გულისტკივილით თქვა, ნუთუ შეიძლება ღედის გაყიდვა? ეს, ბევრისმთქმელია.

მიწების ყიდვა რომ დავუშვათ, აი მაშინ ნახეთ არა მარტო ფერმერთა, არამედ ყველა ჩვენგანის გასაჭირი! აივსება საქართველო ათასი ჯურისა და აღმსარებლობის უცხო ტომელთაგან, მათ გინდაც ბიზნესმენები დაარქვით, გინდაც ინვესტორები და გინდაც სხვა რამ, ისინი ჩვენი ძირითადი სიმდიდრის კანონიერი მესაკუთრეები ვახდებიან და ჩათვალეთ, რომ ჩათრეული ვართ ჭლობალიზაციის ამოუსელელ მორევში. რაგომ ვაკეთებთ ამას, ან წინაპარს რას ვერჩით, ან მომავალ თაობას?

ეს არის მეორე დიდი და გამოუწორებელი შეცდომა!

ჩვენი პარლამენტარები კი ერთმანეთის კინკლაობაში არიან, თავს იწონებენ ჩიქორთულობით, უვიცობასა და უმეცრობაში ერთმანეთს ტოლს არ უდებენ. როგორც ერთ ლიტერატურულ ნაწარმოებში შესძახა ბრძენმა ბერმა კაცმა: „ეი, ბიჭებო, ჯონს მოდით! ქვეყანა არ წაიქცითო, ბაუურთხილდით მამა-პაპათა მონაპოვარს...“ ახლაც ასე უნდა შესძახოს ვინმემ. პარლამენტგრთა ყოველი გადაწყვეტილება, ყოველი არჩევანი, ყოველი სიტყვა აწონილი და მომავალზე შეგავებულ-მორგებული უნდა იყოს.

მესამე შეცდომა: მიუხედავად იმისა, რომ სასოფლო რაიონებში ბევრი ფერმერული მეურნეობაა, მათ შესაბამისი კანონმდებლობა, ეთქვათ „კანონი სამეწარმეო საქმიანობის შესახებ“, არ ცნობს, ანუ კანონმდებლობაში არ არის გამოკვეთილი მათი იურიდიული სგატუსი და ამასთან დაკავშირებით მთელი რიგი ნორმები. ეს დროულ გამოსწორებას მოითხოვს.

დღეს ფერმერულ მეურნეობებს ძალზე უჭირთ. აშკარად აკლიათ ის რესურსები (მაგერიალურ-ტექნიკური), ურომლისოდაც ვერ გაუძლეგებიან სოფლის მეურნეობას. უკვე იჩინა თავი კვალიფიციურ სპეციალისგთა: სწავლულ აგრონომთა, აგროქიმიკოსთა, მეცნარეთა დამცველთა და სხვათა ნაკლებობამ. ამიგომაც, ფერმერთა უმეტესობა არამეცნიერულ საფუძველებზე აგეგს თავის საქმიანობას. იგი დაეყრდნო მხოლოდ ე. წ. გლეხურ გამოცდილებას, მხცოვანთა რჩევა-დარიგებებს, რაც ვერაფრით ვერ შეცვლის მეცნიერულ რეკომენდაციებს. სწრაფად შემოდის ახალი ტექნოლოგიები, ახალი ჯიშები, მეთოდები, წესები და ა.შ. ყოველივე ამას აღლოს აღება და გამოყენება უნდა, უამისოდ ფერმერული მეურნეობა წელათრევით იელის და წარმატებებს ვერ მიაღწევს.

ფერმერულ მეურნეობებს უჭირთ მუშახელის რაციონალური გამოყენება, ვინაიდან არ (ვერ) ეყრდნობიან შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის რეკომენდაციებს. ნურავის ეგონება, რომ ეს უბრალო და ხელწამოსაკრავი საქმეა.

ფერმერები დაიჩაგრნენ იმიგომაც, რომ ვერ ჩასწვდნენ მათთვის უცხო მარკეტინგის პრინციპებს. ამიგომაც ვერ იღებენ სწორ გადაწყვეტილებებს და შესაბამისად – ვერც წარმოებული პროდუქციის რეალიზაციის (გასაღების) გარანგიებს. ამის გამო მათ დიდძალი რაოდენობის პროდუქცია უფუჭდებათ ჯერ მინდორში, შემდეგ მოსავლის აღებისა და დაბინავების, შენახვისა და ბოლოს, გასაღების დროს. ამით თვითონაც ბარალობენ და სახელმწიფოც. ჩვენ კი გავიძახით, სასურსათო კალათა ვერ ივსება და საარსებო მინიმუმსაც ვერ შევწვდეთო. არადა, პოგენციალი უზარმაზარია და კარგად აწყობილი სოფლის მეურნეობით საქართველოს შეუძლია უმდიდრესი ქვეყანა გახდეს.

ფერმერულ მეურნეობათა გასაჭირის თავი და თავი ის არის, რომ მათ არ იციან, არც ვინმე ჰყავთ დამხმარე, რომ სათანადო ფინანსური გათვლებით შეადგინონ თავიანთი ბიზნეს-გეგმები, მუშაობის სამოქმედო პროგრამები, რაზეც უნდა იყოს აგებული მათი მთელი წარმატგებები.

მომმადებული გვაქვს ფერმერულ მეურნეობათა მენეჯმენგის (მართვის, გაძღოლის) პრაქტიკული სახელმძღვანელო. ფერმერული მეურნეობები თუ გამოიყენებენ და დაეყრდნობიან ამ სახელმძღვანელოს, შეასრულებენ დასაბუთებულ ეკონომიკურ და ფინანსურ გათვლებს, წარმგებებიც გარანგირებული ექნებათ.

ოგარ ძეშელაშვილი,
ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

◎ განსჯა

„ვარდების რევოლუციის“ ეკლები

რევოლუციას, გადაგრიალებას, ახლებურად გარდაქმნას განიცდის ყოველივე. მართლაც „ყველაფერი მიედინება, ყველაფერი იცვლება“, როგორც გვასწავლიდა ჩვენს წელთაღრიცხვამდე VI საუკუნეში ბერძენი მეცნიერი ჰერაკლიტე.

ბეწვის ხიდზე შემთხვევით არ გადიან, ყოველივე ღვთის ნებაა. ის, რაც საქართველოსა და უკრაინაში მოხდა, სრულიად კანონზომიერია.

ა0, რას ვწერდი ჯერ კიდევ სკოლის მოსწავლე ათეული წლების წინაა (1970 წელს): „თუ მომავალში რევოლუცია მოხდება, ნუ წარმოვიდგენთ მას სისხლიან რევოლუციად, როგორც ამდენ ხანს იყო, ეს ცხოვრებისეული რევოლუცია იქნება. ცხოვრება მუდამ სახეცვლილებას განიცდის და მომავალი რევოლუციაც დასაშვებია იყოს უსისხლო, უიარაღო. რევოლუციის გარეშე მომავალ ცხოვრებაზე გადასვლა შეუძლებელი იქნება.

„ვარდების რევოლუცია“ ქვეყნისათვის ბუნებრივ აუცილებლობას წარმოადგენდა. იგი მოკლე ვადაში არ შეიძლება ჩაგეულიყო, ვინაიდან ერთი ხელის მოსმით ქვეყნის ახალი გზით წაყვანა და ყველა სფეროში ძირეული ცვლილებების განხორციელება შეუძლებელია.

სამწუხაროა, რომ ბევრი რეფორმა საკმაოდ მგკივნეულად მიმდინარეობს. აგრესია მოდის არა მხოლოდ მასისაგან, არამედ ხელისუფლების მხრიდანაც. არადა, უმჯობესი იქნებოდა, რომ ახალი, დემოკრაგიული ქვეყნის მშენებლობა ბოლომდე ხავერდოვანი ყოფილიყო. ამისათვის მარგო პრეზიდენგის სურვილი არ კმარა, საჭიროა, ხელისუფლების წარმომადგენლებმაც გაითავისონ „ვარდების რევოლუციის“ სარსერი.

არ შეიძლება სახელმწიფო მომავალშიც მხოლოდ ოფიციალური რეკეგის ხარჯზე ცხოვრობდეს. პრივაგიზაციიდან მიღებული თანხები იხარჯება და გრძელდება სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული ქონების გასხვისება. გაყიდული საწარმოების ფასი სინამდვილეში ოდნავადაც არ უახლოვდება მათს რეალურ ღირებულებას და ხელისუფლება კარგავს ქვეყნის სგრაგეგიული განვითარების ბერკეგებს. ის მაინც გაკეთდეს, რომ პრივაგიზაციიდან მიღებული თანხების ნაწილი დაიხარჯოს ქვეყნის ეკონომიური გაძლიერებისათვის, რათა ეკონომიკურ განვითარებაზე ორიენტირებული სახელმწიფო ავაშენოთ და მომავალში თავად საქართველომ გამოიმუშაოს თანხები.

ქვეყნის ეკონომიური გაძლიერება პირდაპირ არის დამოკიდებული კერძო საწარმოების ამუშავებასთან. ამ უკანასკნელთათვის ხელშემწყობი პირობების შექმნა ხელისუფლების უმნიშვნელოვანესი საპრეზიდენგო საკითხია, ვინაიდან საქართველოს ტყეების გამეჩხერებას და მისი მთავარი ფუნქციების დაკარგვას ლობირებს უწევდა და უწევს საქართველოში არსებული სახელმწიფო საგყეო პოლიგიკა, რომელიც კაპიგალის უზომო ამოქაჩვას ფულისხმობს, რაც დაუშვებელია ტყეებთან მიმართებაში და რომლის შედეგებსაც ღღეს ვიმკით ეკოლოგიური კაგასგროფების სახით.

ერთი, რაც ნათლად ჩანს, ეს არის ის, რომ ახალი ხელისუფლება მოქმედი და ცოცხალია. მაგრამ ბევრი დაპირება მხოლოდ დაპირებად რჩება. აღმასრულებელ

№ 129, ხუთშაბათი, 2 ივნისი, 2005 წელი.

გირჩევთ

რუსუდან გოგუა

როგორ ჩავაბარეთ გამოცდები?

სასესიო პერიოდი მოვიდა, ეს კი, ყველამ ვიცით, სწორედ ის დროა, როცა სტუდენტი ცხოვრების ტრაგიზმზე იწყებს ლაპარაკს, ეკლესიასტესეულ განწყობაზე დგება და თავისი გაჩენის დღეს წყევლის. არადა, ყველაფერი არც ისე რთულია, როგორც ჩანს ხოლმე. იმისათვის, რომ მხოლოდ იღბლის იმედად არ დარჩეთ და წარმატებას მიაღწიოთ, ფსიქოლოგები გარკვეულ ტექნიკას გასწავლიან. მისდიეთ მათ რჩევებს, დაიწყეთ დღესვე.

სანამ მომზადებას შეუდგებით

● საჭირო ორგანიზება. შეადგინეთ გეგმა, მეცადინეობის გრაფიკი, რომელსაც მკაცრად დაიცავთ. ოჯახის წევრებსა და მეგობრებს გააგებინეთ, რომ ნამდვილად ხართ მოწადინებული სამეცადინოდ და ხელი არ უნდა შეგიშალონ.

● შეიძლება, მათ გაითვალისწინონ თქვენი მოთხოვნა, მაგრამ ყურადღების გასაფანტავად სხვა გზაც არსებობს (მაგალითად, ტელევიზორი). თქვენ კი ახლა გასართობად არ გეცალიათ. თუ ყურადღების კონცენტრირებას შინ ვერ ახერხებთ, წადით ბიბლიოთეკაში.

● საჭირო განწყობას თუ ვერ იქმნით, მეგობართან ერთად სცადეთ მეცადინეობა. ოღონდ დაიცავით აუცილებელი პირობა – ნუ მისცემთ საშუალებას ჭორაობასა და წუწუნში ჩაგითრიოთ.

● გახსოვდეთ, რისთვის სწავლობთ. საბოლოო მიზანზე ფიქრი მოტივაციის ჩამოყალიბებაში დაგეხმარებათ.

სამეცადინო ტაქტიკა

● ყურე დაუგდეთ თქვენს ფიზიოლოგიურ საათს. თუ „ტოროლა“ არ ხართ, დილაობით სიზარმაცე გერევათ, ძირითადი საკითხების შესწავლა ნაშუადღევისთვის გადადეთ.

● ერთდროულად 30-40 წუთზე მეტხანს ნუ იმეცადინებთ. რეგულარულად შეისვენეთ იმისთვის, რომ წამოდგეთ, ფეხები გამართოთ და ძალის განახლება იგრძნოთ.

● გვიან ღამით ნუ იმეცადინებთ, მით უფრო, თუ ეს გამოცდის წინა

ღამეა. დაღლილობა მეორე დღეს საგრძნობლად შეგიშლით ხელს წარმატებაში.

● მნიშვნელოვანია ბედნიერი, პოზიტიური განწყობის შენარჩუნება თუნდაც თბილ აბაზანაში ნებივრობით (მეცადინეობის შემდეგ).

● იკვებეთ სწორად, ნუ წაისუსნავებთ.

გამოცდის დღეს

● ნუ მიხვალთ ძალიან ადრე, თორემ დარჩენილი დრო სრულიად საკმარისი იქნება თქვენს გასანერვიულებლად.

● გაუქელით ცდუნებას და გამოცდის მოლოდინში ნუ დაიწყებთ თქვენი და თანაკურსელების ცოდნის შედარებას.

● საგამოცდო ფურცელი თუ ტესტი იმთავითვე სრულად ჩაიკითხეთ. ეს ფუჭად დახარჯული დრო არ იქნება. სხვა შემთხვევაში, აღვილი შესაძლებელია, დაძაბულობამ მარგივი ინსტრუქციების სწორად გაგებაშიც კი შეგიშალოთ ხელი.

● საგამოცდო საკითხებს შორის შეარჩიეთ მარგივები. მას შემდეგ, რაც იოლ საკითხებს მოიღევთ, მიუბრუნდით უფრო რთულს.

● გამოთვალეთ, რამდენი წუთი გაქვთ თითოეული საკითხისათვის და ზუსტად გაანაწილეთ დრო. აღრე დასრულებით არაფერს იგებთ.

● გახსოვდეთ, რომ გამოცდა ქვეყნის დასასრულს არ ნიშნავს. ყველაზე ცუდი, რაც შეიძლება მოხდეს, ჩაჭრაა. საჭიროების შემთხვევაში ხომ შეგიძლიათ, ხელახლა გახვიდეთ გამოცდაზე.

P. S. **ფსიქოლოგები ამტკიცებენ, რომ გამოცდებისთვის მომზადებაში დაგეხმარებათ უჩვეულო სურნელი, რომელიც მეხსიერებას აუმჯობესებს. ფილადელფიელი დოქტორის რაშელ ჰერცის თქმით, არომატსა და ფაქტების დამახსოვრების უნარს შორის მჭიდრო კავშირია. ეს ექსპერიმენტმაც დაადასტურა – ყნოსვითმა ასოციაციებმა 20 პროცენტით გაუუმჯობესა მეხსიერება სტუდენტებს, რომლებიც იისა და ფიჭვის სურნელით გაჟღენთილ ოთახებში მეცადინეობდნენ.**

– მიაკითხეთ პარფიუმერიის მაღაზიებს, – ამბობს დოქტორი ჰერცი, – წამოიღეთ რამე, რომლის სურნელიც ადრე არასდროს შეგიყნოსავთ. დაიდეთ ის მაგიდაზე მეცადინეობის დროს, შემდეგ კი გამოცდაზეც წაიღეთ. გვენდეთ, ყნოსვითი ასოციაცია საგრძნობლად დაგეხმარებათ.

თქვენი ნებაა, დაუჯერებთ თუ არა უჩვეულო ექსპერიმენტის შედეგებს. მაგრამ მაინც, იქნებ გეცადათ?

„მის მაისი“ –
„საქართველოს რესპუბლიკა“
მარია სარჩიმელია, 20 წლის

„ორიენტაცია“

ზურაბ მოდებაძე

«ღვინ თბილისი ფერი ნაირ-ნაირია»...

მართლაც რომ, ამაღლებული გრძნობაა სიყვარული, თავისი ყველა ნიუანსითა და სახით: ქალაუური, დედაშვილური, დაძმური, მეგობრული. ამის გარდა, თითქოს აღარ უნდა არსებობდეს სიყვარულის სხვა ფორმები, მაგრამ, ნურას უკაცრავად, მთელმა მსოფლიომ აითვისა მიჯნურობის კიდევ ერთი უცნაური სახე, რომელსაც ჯერ კიდევ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე უმღეროდა და უწევდა პროპაგანდას კუნძულ ლესბოსზე მცხოვრები, ყველასათვის ცნობილი პოეტი ქალი საფო. უცნაური მიჯნურობა გულისხმობს არა მარტო საფოისტურ, არამედ სოდომ-გომორულსაც (მამათმავლობა). ამ უკანასკნელს არავინ უწევდა პოპულარიზაციას, მისი მიმდევრები რამდენიმე ათასწლეულის წინათ ცეცხლის წვიმით დაიბუგნენ, მაგრამ როგორღაც დღესაც არსებობს.

ალრე უცნაური სიყვარული დაგმობილი იყო საზოგადოების მიერ, ახლა კი პირიქით, ტელეკრანებიდან თუ მედიის სხვა საშუალებებიდან ცხადად ჩანს მსოფლიოს ხალხთა დიდი ნაწილის კეთილგანწყობილი დამოკიდებულება ე. წ. „სექსუალური უმცირესობების“ მიმართ. ეს კი არადა, დასავლეთის ზესახელმწიფოები თავიანთ დემოკრატიულობას იმით აპელირებენ, რომ ქმნიან „სექსუალურ უმცირესობათა“ დამცველ კომიტეტებს. ასევე თავიანთ კანონმდებლობაში შეაქვთ მუხლები, რომლებიც უბრუნველყოფს, გარანტირებულს ხდის ამ „სუპერ“ ადამიანების თავისუფალ მოქმედებას.

როგორც ჩანს, განვითარებულ საზოგადოებაში ვითარდება ყველა და ყველაფერი, სიყვარულიც ვითომ რაგომ უნდა იყოს გამონაკლისი?! სიახლე თავისთავად კარგია, მაგრამ რამდენიმე ათასეული წლის წინათ მიუღებელი სიყვარულის სახეობის გაიდეალება, ბუნებრივია, უმართებულოა, თუმცა, ვისთვის როგორ?!.

დასავლეთის დემოკრატიულ ქვეყნებში ჰომოსექსუალობა თუ ბისექსუალობა ჩვეულებრივი მოვლენა გახდა. ხალხიც შეეგუა ასეთი ადამიანების არსებობას მათსავე წრეში. ეს გარემოება მათ დისკომფორტს უკვე აღარ უქმნის. უცნაური სიყვარული ისეთი მოვლენა რომ იყოს, მავანსა და მავანს პირადულად უშუალოდ აწუხებდეს, ყველა უპირობოდ უარყოფდა ბუნების საწინააღმდეგოდ მიმართულ ადამიანთა ასეთ უმნეო ქცევას. კარგი ნათქვამია: სხვისი

ჭირი – ღობეს ჩხირიო. იკითხოს ელგონ ჯონმა, თორემ ჩვენ რა! ამით არც არაფერი მოგვემატება და არც არაფერი მოგვაკლდება...

კარგი იქნებოდა, საქართველოს დასავლეთისათვის არ მიეცაძა და ბებერი ევროპისათვის ყველა ქართველს მოქმედებით ეჩვენებინა, ამ საქმეში ხელები დამიბანიაო, მაგრამ ჩვენთვის დამახასიათებელ პრინციპს (თხა თხაზე ნაკლები, მგელმა შეჭამოსო!) ძალიან იშვიათად ვღალატობთ, ალბათ, მაშინ, როდესაც თავს შემოთ ძალა არ არის.

ყველასათვის ცნობილია ქართული, მით უფრო, თბილისური კოლორიტი, მრავალფეროვნება, მაგრამ ამკარად რაღაც „აკლდა“, ჰოდა, მრავალმა თხამ თხაზე ნაკლებმა თუ მეტმა (არა აქვს ამას არსებითი მნიშვნელობა) ახალი ფერებით გაამდიდრა ჩვენებური ფერთა პალიტრა. ამასთანავე, არცთუ ცოტა ფერის სინონიმი დაამკვიდრეს ყოფით ლექსიკაში. აქამდე ერთი ცისფერი გვქონდა, ახლა „გეი“ და „გალუბოი“ ამდიდრებს ჩვენს ლექსიკურ მარაგს. გარდა ამისა, რომ ახალი სიტყვებით „შევამკეთ“ ენა, ზოგიერთ სინტაქსურ ერთეულს უფრო „ფართო მნიშვნელობა“ მიეცა. ვარდისფერი ახლა თავისი პირველადი მნიშვნელობის გარდა, ქალის მოყვარულ ქალს ნიშნავს.

კაცმა რომ თქვას, არასწორი სექსუალური ორიენტაციის მქონე ადამიანების გამრავლებით ჩვენში ერთი ღირსება დაგვაკლდა, მაგრამ სამაგიეროდ რამდენი რამ „მოგვემატა“. ერთი – ენა „გავამდიდრეთ“, მეორე – აღრე ყოველთვის ჩვენს სიმცირეს ვჩიოდით, ახლა უფრო პრაქტიკულად ვცხოვრობთ – შესაძლებლობა გვაქვს, კაცი როგორც მამაკაცად, ასევე ქალადაც გამოვიყენოთ; მესამე – ევროპა უკვე თავისიანად გვთვლის, რადგან ფეხს მშვენივრად ვუწყობთ, ხანდახან ვამეტებთ კიდევაც. ნუთუ ეს „პროგრესი“ არ არის?!.

ყველაფერთან ერთად, საქართველოში მოევროპულო ანეკდოტებიც მკვიდრდება: გახარებული კაცი მეგობარს ამცნობს, შვილი შემეძინაო. მეგობარი ეკითხება: შენ შეგეძინა თუ შენს ცოლსო... შემდეგ ბავშვის სქესითაც დაინტერესდება. მამა პასუხობს: ჯერ არ ვიცი, გაიზრდება და თავად აირჩევსო.

ა, ბაგონო, ჭეშმარიტი დემოკრატია...

ჩამორჩენილობისაგან ღმერთმა დაგვიფაროს, მაგრამ ერთი კარგი რომაული ანდაზისა არ იყოს, რასაც იუპიტერს აპატიებენ, იმას ხარს არავინ შეუნდობს. ამაზე კი ნამდვილად ღირს დაფიქრება. საყმაწვილო სენი აღვილად იკურნება, მაგრამ არა მეონია, ჩვენს ერამდე არსებული სენი საყმაწვილო იყოს. ადამიანი შეუზღუდავია თავის არჩევანში, მიუხედავად ამისა, ზედმეტი ყოველთვის ურიგო და სასაცილოა. თვით ჟირაფი და სპილოც სასაცილონი არიან თავიანთი სიდიდის გამო. სამწუხაროა, რომ ძნელია დარწმუნებული კაცის გადარწმუნება. ასეა თუ ისე, „ღვინ თბილისი ფერში ნაირ-ნაირშია“...

არადა, „ადამიანის სულიერი კულტურა ენების დოკებაში ცნაურდება უპირატესად“.

არმია

ჯაბა ხუციშვილი

„სახელმწიფოს იერი, ჯარი არის ძლიერი“, – ენაკვიმაგმა ქართველმა პოეტმა თქვა, ჩვენმა თანამედროვემ. სრული სიმართლეა – მძლავრი სახელმწიფოს შენებაში არმიის სიძლიერეზე ბრუნვა უპირველესი პრიორიტეტია.

მით უმეტეს, ისეთ სახელმწიფოში, საქართველო რომ არის – ქვეყანაში, რომელსაც თავისი დღე და მოსწრება მაოხრებელი არ მოკლებია და ამგვარ დეფიციტს დღესაც არ განიცდის. ანდა, ესეც რომ არა, ხომ არსებობს უპირობო ჭეშმარიტების რანგში ასული გამონათქვამი: თუ გსურს მშვიდობა, ემზადე ომისთვისო.

ახლა ისეთ დღეში ვართ, მზადყოფნა მშვიდობისთვისაც გვმართებს და ომისთვისაც.

სწორედ ამიტომ, რევოლუციურმა ხელისუფლებამ პრიორიტეტული ექტორი უნარიანი ჯარის შექმნაზე მიმართა და დროთა განმავლობაში მიმკვდარ-მინავლებული ქართული არმიის გაფენიქსებას ცდილობს.

სასიცოცხლო იმპულსები ამ საქმეში ნამდვილად შეინიშნება, მაგრამ იდეალურ ზღვართან დაშორებაც ერთობ სოლიდური გახლავთ. აქვე არც ისე ძველი დროც გავიხსენოთ, როცა ქართული ჯარი გაჭირვებული და უკიდურესობამდე მისული ადამიანების თავშესაყარი იყო.

მაშინ გრანტიჭამია ხელისუფლებამ ქვეყნის მთავარძარღვი დავიწყებას მისცა და ძლიერი ჯარის შესაქმნელი მილიონები საკუთარ ჯიბეში გააქანა.

მოგეხსენებათ, იმ პერიოდში სავალდებულო სამხედრო სამსახურიდან თავის დაძვრენა საკმაოდ იაფი შესაძლებლობა იყო და ახალგაზრდათა უმრავლესობა ინტენსიურად იყენებდა ამ შანსს. და არც გაემტყუნებოდა. ძნელია პატრიოტიზმსა და სხვა მაღალ გრძნობებზე დაფიქრება, როცა წინ შიმშილი, სიცივე, სიბინძურე და სხვა ათასი უბედურება პირდაბჩენილი უფსკრულივით გელოდება.

მაშინ ასე იყო. დღეს, როგორც ჩანს, ამ მხრივ მდგომარეობა შედარებით გამოსწორებულია და ქართველი ჯარისკაცები შიმშილსა და ანგისანიგარიაზე ნაკლებად ჩივიან. თუმცა საქმე არც ისეა, ხელისუფლებამ სარეკლამო კლიპში ქართული ჯარი რჩეული რესტორნის, იდეალური სპორტკომპლექსის, კომპიუტერული ცენტრისა და სხვა ფუფუნებათა კონგლომერატად რომ წარმოადგინა. ამგვარ კონდიციამდე ჯერ ნამდვილად ვერ მივსულვართ.

სიტყვამ მოიტანა და, ხელისუფლება ქართული ჯარის გაპიარებას არა მარტო ტელევიზიით, „ლაივშიაც“ ცდილობს. ამის მაგალითი ის რეზერვისტთა ბანაკებია, სადაც პირველი მერცხლობა ქართული პარლამენტის ცნობილმა სახეებმა იკისრეს და შედგომში მათს მაგალითს სხვადასხვა თაობის უამრავმა ქართველმა მიბაძა. ეს ცუდი, რა თქმა უნდა, არ არის.

ქვეყნის ხელმძღვანელობა ჯარის მშენებლობას განსაკუთრებულ ყურადღებას რომ უთმობს, ის ფაქტიც მეტყველებს, თავდაცვის უწყებას ერთი წლის განმავლობაში უკვე მესამე მინისტრი რომ უდგას სათავეში.

თუმცა, ყურადღებასთან ერთად, ეს ახალი ხელისუფლებისთვის ხშირად დამახასიათებელ არაგონივრულ და არათანამიმდევრულ ნაბიჯებსაც უსვამს ხაზს.

მინისტრების ხშირი ცვლილებების გარდა ამის დასტური ისიც არის, რომ მთავრობამ თავი ვერაფრით მოაბა სამხედრო სამსახურის ვადის საკითხს. ჯერ იყო და, იგი ორი წლიდან წელიწადნახევრამდე შემცირდა, შემდგომში – ერთ წლამდე და ბოლოს ექვს თვეს ნამსახურები ჯარისკაცებიც სახლებში გაუშვეს, თუმცა, ხელისუფლებამ თავისივე გადაწყვეტილება უმოკლეს ხანში შეცვალა და სავალდებულო სამსახურის ვადად კვლავ ორი წელი დააწესა. ეს აშკარა დაუფიქრებლობა და სერიოზული „იაღლიში“ იყო ქვეყნის მესვეურთათვის.

ზემოთ ძველი ხელისუფლების გრანგიჭამიობაზე ჩამოვაგდეთ სიტყვა და მართალია, ამ საქმეში უმადობას არც ახალი უჩივის, მაგრამ გარკვეულ თანხას ჯარის შეიარაღებასა და რიგიან ეკიპირებაზეც ხარჯავს.

ხოლო მას შემდეგ, რაც ქართველი ჯარისკაცები აშშ თუ სხვა ქვეყნის სამხედრო ინსტრუქტორებმა გაწვრთნეს და აღჭურვეს, ჩვენს არმიას მსოფლიოს თვალში ფასი და პატივი ერთობ გაეზარდა.

ამის ნიშანი ისიც არის, რომ ქართველმა სამხედროებმა უცხო მიწის ცხელ წერგილებში ფეხი საკმაოდ მყარად მოიკიდეს.

უკვე რახანია, ერაყსა და კოსოვოში სიტუაციის სტაბილიზაციაში ქართველი სამხედროები ლომის წილს დებენ.

თუმცა, როგორც აღმოჩნდა, ქართულ ჯარში ნაკლოვანებები და ცდომილებებიც უცხო არ არის. თურმე ზოგიერთი ბაგალიონი სტანდარტულ მოთხოვნებს ვერ აკმაყოფილებს, ეს, პირველ რიგში, მათს ფიზიკურ კონდიციასა და ექსტრემალური სიტუაციებისთვის მზადყოფნის არადამაკმაყოფილებლობას ეხება.

ალბათ, ყველას ახსოვს, როგორ გააბრაზეს თავიანთი უნიათობით ჯარისკაცებმა თავდაცვის მინისტრი. იმაზე ვსაუბრობთ, ხშირად კორექტულმა და გაწონასწორებულმა ოქრუაშვილმა სამხედროებს რომ შეუკურთხა: თქვენი მოგებული ომის ასე და ისეო.

მიუხედავად ამისა, არსებობს იმედი, რომ ქართული არმია გაძლიერებისა და სრულყოფის გზას თუნდაც ნელი ნაბიჯებით, მაინც მიჰყვება.

ეს იმედი ნაწილობრივ გაამყარა წლევანდელმა სამხედრო აღლუმმაც, სადაც ქართული არმია სრული რესურსით წარმოდგენილი არ ყოფილა, მაგრამ მისი საერთო სახისა და მდგომარეობის შეფასება მაინც შესაძლებელი გახლდათ.

კინო

რიტა ყურაშვილი

ჟულიეტ ბინოში

დაბადა 1964 წლის 9 მარტს პარიზში, მსახიობების ოჯახში. პირველი როლი 1985 წელს ითამაშა ფილმში „სალამი, მარია“. 1988 წელს მას ამერიკის შეერთებულ შტატებში იღებენ ფილმში „აუტანელი მსუბუქი ყოფა“, 1997 წელს იყო ოსკარის მფლობელი, რომელიც დაიმსახურა როლით ფილმში „ინგლისელი პაციენტი“. 1993 წელს პროფესიონალ მყვინთავ ანდრე ჰოლისგან შეეძინა პირველი შვილი – რაფაელა.

მისი საუკეთესო ფილმებია:

„ინგლისელი პაციენტი“, „შოკოლადი“, „სამი ფერი: ცისფერი“, „ბარალი“, „საყვარლები ახალი ხიდიდან“.

მახეილ ხანიკის ფილმი „სამალავი“ ჟულიეტ ბინოშის მონაწილეობით ერთ-ერთი საუკეთესო იყო კანის ფესტივალზე.

რუსეთის კომპანია „ცენტრალურმა პარტნიორმა“ მოიპოვა ფილმის ჩვენების უფლება და საზოგადოება მას პირველად რუსეთის ფესტივალზე ნახავს. დიდ ეკრანზე კი ფილმი 28 ივლისს გამოვა.

ინტიმი ჯინდრაკოვის ოჯახ კრიზ

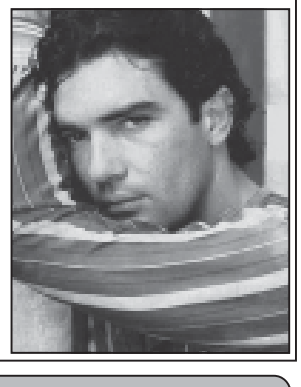

ცნობილი მსახიობი ანგონიო ბანდერასი თაყვანისმცემლებს მალე ახალი ფილმით წარუდგება. „ადრიანეს მოგონებაში“ ის მთავარ როლს შეასრულებს. ფილმი მოგვითხრობს იმპერატორ ადრიანეს ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე.

პროექტში მონაწილეობს ევროპის რამდენიმე ქვეყანა: იტალია, გერმანია, საფრანგეთი და ინგლისი.

ფილმის პირველი ჩვენება 2006 წლის კანის ფესტივალზე გაიმართება. მისი გადაღებისთვის ბიუჯეტიდან 40 მილიონი დოლარია გამოყოფილი.

გვერდზე მუშაობდნენ ჟურნალისტები: რუსუდან გახარია, რიტა ჩაკვეტაძე და თამარ კაციტაძე.

№ 129. ხუთშაბათი, 2 ივნისი, 2005 წელი.

◎ მოვლენა

ჯაჯა-ჯიილი ჯაჯასჯურდიები – უკრაინულად

ამ დღეებში კიევურმა გამომცემლობა „ფაქტმა“ გამოსცა საინტერესო კრებული „კონსტანტინე გამსახურდია. უკრაინის თემიდა. ზვიად გამსახურდია. მთვარის ნიშნობა“. კრებულში დაბეჭდილია კონსტანტინე გამსახურდიას ცნობილი ესე უკრაინაზე, მისი ადრეული ნოველები „პორცელანი“, „შეხვედრა მკვდართან“, „ლილ“, „ქალის რძე“, აგრეთვე მისი იგავები და აფორიზმები. ზვიად გამსახურდია კი წარმოდგენილია რჩეული ლექსებით. კრებულის შემდგენელია რაულ ჩილაჩავა. მასვე ეკუთვნის ნარკვევები ორივე ავტორზე. კონსტანტინე გამსახურდიას პროზა თარგმნეს რაულ და ია ჩილაჩავებმა, ზვიად გამსახურდიას პოეზია კი რაულ ჩილაჩავას აწკარედებიდან მშობლიურ ენაზე გაახმოვანეს პეტრო ზასენკომ და პეტრო ოსადჩუკმა.

გთავაზობთ ამ კრებულის საერთო შესავალს:

„უპირველესი ზეობის თუ უმძიმესი განსაცდელის ჟამს უფალი ყოველთვის მოუვლენდა ხოლმე საქართველოს დიად მესიტყვეებსა და ოქროპირებს, რომლებიც არა მარტო მაღალმხატვრულად აღბეჭდავდნენ მოვლენებს, რომლის მომსწრეებიც თვითონ იყვნენ, არამედ იქცეოდნენ თვით ეპოქის სიმბოლოდაც. ჩვენს ქვეყანაში „ოქროს ხანის“ განსახიერებად იქცა შოთა რუსთაველი, ხოლო მისი ჭირის (პოემა „ქართლის ჭირის“ მიხედვით) გამომხატველად – დავით გურამიშვილი. გასულ საუუნეში, რომელიც გურამიშვილის დრმე არანაკლებ ჭირვარამიანი და უმართებულო იყო, მსგავსი მისია თანამოკალმეებთან – გალაკტიონ გაბიძესთან, მიხეილ ჯავახიშვილთან, პავლე ინგოროყვასთან, გიორგი ლეონიძესთან და სხვებთან ერთად ერგო კონსტანტინე გამსახურდიას – ნათელი ნიჭისა და უდრეკი ნებისყოფის მწერალს. ჯერ კიდევ სიჭაბუკიდან მოყოლებული, მისი ყოველი ნაწარმოები, პრესაში თუ ტრიბუნიდან გამოსვლა იქცეოდა საყოველთაო მოვლენად, განხილვისა და ციგირების საგნად. მისი შემოქმედება ცხოველმყოფელ გაელვესას ახდენდა ეროვნულ თვითშეგნებაზე, აყალიბებდა საზოგადოებრივ აზრს, იგი ყველას ანცვიფრებდა თავისი ღრმა განსწავლულობით, ისტორიის, ფილოსოფოსის, ესთეტიკის სწორუპოვარი ცოდნით, პოლემისტის ბრწყინვალე ნიჭით. მოუღელი ძიებებისა და ექსპერიმენტების, აგრეთვე ქართული გრამატიკის მრავალ სტერეოტიპთა გადალახვის წყალობით მან შექმნა საკუთარი სინტაქსი, წინადადების ორიგინალური წყობა, დაამკვიდრა საკუთარი განუმეორებელი ლიტერატურული სტილი. კომუნისტური სისტემისგან დევნილი, თვით სოლოვეცკის ბანაკგამოვლილი მწერალი არჩეული გზის ერთგული დარჩა და ბოლომდე ემსახურა საკუთარი ერის ინტერესებს, მასთან იყო ჭირსა და ლხინში. მისმა ვრცელმა შემოქმედებითმა მემკვიდრეობამ, რომელიც მოიცავს შესანიშნავ რომანებს „დიონისეს ღიმილი“, „დიდოსტატის მარჯვენა“, „მთვარის მოგაცება“, „ჯოთეს ცხოვრების რომანი“, „ვაზის ყვავილობა“, „ტერაღოგიას „დავით აღმაშენებელი“, ურიცხვ ნოველას, ესეს, პუბლიცისტურ სტატიას, თარგმანებს, ოცი გომი შეადგინა და თანამედროვე ქართული ლიტერატურის მშვენებად იქცა. იგი ეკუთვნოდა სახელოვანი ქართული შემოქმედებითი ინტელიგენციის იმ კოჰორტას, რომელიც ტოტალიტარიზმის, ეროვნული ინტერესების უგულებელყოფის, ინდივიდუალიზმის ოფიციალურად დაგმობის უმძიმეს პირობებში ქმნიდნენ ჰუმანისტური იდეალებით აღსავსე ხელოვნებას და ბეწვის ხიდზე შემდგარნი იცავდნენ ერის ღირსებებს, მის უფლებას ეცხოვრა ასწლეულობით დამკვიდრებული ტრადიციების შესაბამისად. ბევრ მათგანს ეს თავისუფლების და თვით ცხოვრების ფასადაც დაუჯდა, მაგრამ მათი ტიტანური გარჯისა და თაყვანის ღირსი თავგანწირვის გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა სახელმწიფოებრიობადაკარგულ ერს თვითმყოფობა შეენარჩუნებინა.

კონსტანტინე გამსახურდიამ, რომელიც თავის სულიერ მამად ილია ჭავჭავაძეს მიიჩნევდა, აღმარდა შესანიშნავი შვილი, რომელმაც ხორცი შეასხა როგორც ილიას, ასევე მამამისისა და ჩვენი ისტორიის ბევრი სახელოვანი თუ უსახელო გმირის ოცნებას.

ჩინებული ლიტერატორი და მეცნიერი შვილად გამსახურდია საკუთარი ერის უმაღლესი იდეალების მისაღწევად ჯერ კიდევ სიყმაწვილეში, როცა წარმატების არანაირი შანსი არ არსებობდა, ჩაება კომუნისტურ ურჩხულთან უთანასწორო ბრძოლაში. იქ კი უფალი, სიმართლე და იღბალი მის მხარეზე აღმოჩნდა. თავისი სანმოკლე, მაგრამ მკაფიო ცხოვრების მანძილზე შვილად გამსახურდიამ არაერთგზის დაუმტკიცა ყველას – მომხრეებსაც და მოწინააღმდეგეებსაც – რომ ადამიანი ამ ქვეყანაზე საკუთარი განუმეორებელი მისიით იბადება და ბედნიერია ის, ვინც ამ მისიას არ უღალატებს.

დღეს მე შემიძლია ვიამაყო, რომ ვიცნობდი ორივეს, – მამა-შვილს გამსახურდიებს, – რომლებმაც წარუშლელი კვალი დაგოვეს ქვეყნის როგორც სულიერ, ასევე პოლიტიკურ ცხოვრებაშიც. დროის გადასახედიდან სულ უფრო ცხადი ხდება მათი უანგარო საქმიანობა მშობლიური კულტურის აღმავლობისთვის, ეროვნული იდეის დამკვიდრებისა და ქართული სახელმწიფოებრიობის განახლებისთვის.

დარწმუნებული ვარ, პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას წინააღმდეგ შინაური და გარეშე მტრების ვერაგული შეთქმულება და ხელისუფლებიდან მისი ძალით ჩამოშორება რომ არა, ქართველ ერს გაცილებით უკეთესი აწმყო ექნებოდა, ვიდრე დღესა აქვს.

დიდი მწერლის მიერ მთაწმინდაზე აგებული კოლხური კოშკი მის სიცოცხლეშივე იქცა ქართული სულის სიმტკიცისა და გაუტეხლობის სიმბოლოდ, ზნეობრივ ორიენტირად ავბედიით დროის მორევში. იგი დღესაც (ნახევრად დანგრეული და გაძარცული), როგორც ოდესღაც კიევის მუზეუმში კონსტანტინე გამსახურდიას მიერ დანახული უკრაინის თემიდა, შეგვახსენებს არა მარტო სახელგანქმული ოჯახის, არამედ მთელი ერის ტრიუმფსა და ტრაგედიასაც. იგი თითქოს სამოქალაქო ომის ცეცხლით შეტრუსული ხსოვნის ნიშანია, მომავალი თაობებისთვის ჭკუისსასწავლი შეხსენებაა იმისა, რომ ეროვნულ განხეთქილებას ეროვნული ტრაგედიისკენ მივყავართ, ხოლო ერის ერთადერთი ხსნა, განსაკუთრებით მცირერიცხოვანი ერისა, მის ურღვევ ერთობაშია.

მე მწამს, რომ საქართველო უახლოეს ხანში მოიშუშებს თავის მწველ იარებს და ტერიტორიულ მთლიანობასთან ერთად პირველქმნილი სახით აღადგენს კოლხურ კოშკსაც, სადაც მაღლიერი შთამომავლობა პატივსა და სიყვარულს მიაგებს ქედუხრელ რაინდებს – კონსტანტინე და ზვიად გამსახურდიებს.

ეს ერთ ყდაში მოქცეული მცირე კრებულიც პატივისა და სიყვარულის დასტურია მისი ავტორებისადმი, რომლებსაც, ეჭვი არ მეპარება, მრავალად ჰყავთ მკითხველიცა და დამფასებელიც უკრაინაში“.

რაულ ჩილაჩავა,
2004 წლის 28 აგვისტო,
მარიამობა.

◎ სოფლიდან გამოქცეული კაცი

ლაპარაკით ყველა კარგად ლაპარაკობს, მთავარი საქმეა

ჭირს ხელფასიანი, გარანტირებული სამუშაოს შოვნა ქალაქად, მაგრამ კიდევ უფრო უარესი მდგომარეობაა სოფლად.

როგორც ექსპერტები მიუთითებენ, დღემდე შემუშავებულიც არ არის სოფლებისა და იქ მცხოვრებთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების ფრიად საშური ღონისძიებები. სოფლების უმეტესობა ჩაბნელებულია, ერთი-ორი დღე კი არა, თვეობით არ აქვთ შუქი, არ აქვთ სამუშაო, უმეტესი ნაწილი მეურნეობით ირჩენს თავს, ან ბაზარში დგას, ყიდულობს და ყიდის... დედაქალაქი კი დღითი-დღე ივსება სოფლებიდან გამოქცეულებით, აქედანაც ერეკებიან, მაგრამ სად წავიდნენ?

მარტო შუქი ხომ არ არის მიზები? ჩვენი სამშობლო აგრარული ქვეყანაა, ამიტომ სოფელს ჩვენთან მეტი დატვირთვა აქვს. კი, არის დახმარებები, თუნდაც წლეულს 20 ლიტრი საწვავი ძალიან ბევრგან თავად პრეზიდენტმა დაურიგა გლეხებს, მაგრამ ეს დახმარებები მაინც ერთჯერადია, ძალიან ბევრი ადამიანი სიღარიბის ზღვარზე იმყოფება, მაინც რამდენ ადამიანს დაიტევს დედაქალაქი?

ვინსაც ერთხელ მაინც ჩაუვლია ე.წ. ელიავას ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე სანაპიროს გაყოლით, უსათუოდ შეამჩნევდა უამრავ ადამიანს, უმეტესად, მამაკაცებს, თითქოს მთელ საქართველოს აქ მოუყრიაო თავი. საიდან არ ჩამოდიან დღიური ლუკმაპურის საშოვნელად.

საბაბრო ეკონომიკის დროს ღირებულებათა გადაფასებამ ცოდნა უკან დახია. ახლა მთავარია, როგორმე მოახერხო და ოჯახი არჩინო, მნიშვნელობა არა აქვს, რა განათლება გაქვს.

ამას წინათ რამდენიმე მათგანს გავესაუბრე.

– გამარჯობათ! კლიენტს ელოდებით? მე მეგონა აქ აღარავინ დამხვდებოდა, ამბობენ, ქალაქში იმდენი სამუშაოა, მუშები სულ ელიავას ბაზრობიდან წაიყვანესო.

– არა, ბაგონო, გყვილია, ისე, მღებავები კი წაუყვანიათ რამდენიმე კაცი, სხვა არავინ.

ჩემი მოსაუბრე მცხეთის რაიონის სოფელ წილკნის მცხოვრები ახალგაზრდა კაცი **გიორგი მელიქიშვილი** აღმოჩნდა.

– სამუშაო ყოველდღე გაქვთ, თუ ასე ელოდებით ხოლმე, კლიენტი როდის გამოჩნდება?

– ველოდებით, აბა რა ვქნათ, სამუშაო კი, ხან არის, ხან – არა, უკვე დღის 2 საათია, არავინ ჩანს, ეს იმას ნიშნავს, რომ დღეს უკვე აღარსად წავალ.

– დღიურად რამდენს იღებთ?

– კლიენტს და სამუშაოს გაარჩინა, ხან, – 5 ლარს, ხანაც – 15-20 ლარსაც კი.

– წილკანში ნაკვეთი ხომ გაქვს, ამუშავებ?

– ვამუშავებ, მაგრამ ის შემოსავალი როგორ გვეყოფა? სახლში დედა, ცოლი და ერთი შვილი მყავს. მთელი ზაფხული ვწვალობთ, მაგრამ ხელში არაფერი გვრჩება. ჩვენს მოწეულს ფასი არ აქვს, რადგან უფრო მეტი გვეხარჯება. ჩამოდის ვაჭარი და ჩვენგან სიმინდს კილოგრამს 0,20 ლარად ყიდულობს, თბილისში კი 0,40-0,50 ლარად ასაღებს, მაგარებლებზე, ავგობუსებზე ხვდებიან გლეხებს და საშუალებას არ აძლევენ ბაზრამდე მიიგანონ საქონელი. სიმინდის თოხნა რომ დაიწყება ან ხილის კრეფა, გლეხი ეშურება, რომ მალე გაიქცეს და საქმეს მიხედოს. ვაჭარი კი გლეხისა და მომხმარებლის ხარჯზე ცხოვრობს. გლეხი რომ ყიდდეს ბაზარში, ასეთი სიძვირეც არ იქნებოდა, დღეს რომ არის.

– საკაშვილის იმედი გაქვთ?

– თან გვაქვს და თან – არა! მისი ზოგჯერ გვჯერა, ზოგჯერ – არა. სხვადასხვა პარტიის წარმომადგენლები სხვადასხვა „სიმღერას“ მღერიან. აბა, ვის რა უნდა გაუგო?

– თქვენი აზრით, უპირველესი პრობლემა დღეს რა არის?

– რა თქმა უნდა, უმუშევრობის დაძლევა, სამუშაო აღგილების გამოძებნა და ხალხის დასაქმება. ერთ კაცს რომ უნდოდეს სიკეთის გაკეთება, 100 ხელს შეუშლის, მიხმარების ნაცვლად. ერთი შვილი ვერ შემინახია ნორმალურად და რამდენიმე რომ მყავდეს, როგორ ვიცხოვრებდი? ისე, გვეუბნებიან, გამრავლდითო.

წიკლაური ავთო: – მე აქაური კაცი ვარ, გლდანელი. აღრე მშენებლობაზე ვმუშაობდი, ახლა დღიურ სამუშაოზე გამოვდივარ, ჩვენ, ალ რამდენიმე კაცი, ერთად რომ გვხედავთ, თითქმის ერთი ბრიგადა ვართ, უკვე რამდენიმე წელია, ერთად ვმუშაობთ, შინ ორი შვილი მყავს, ორივე სტუდენტი, რომ არ ვიმუშაო, რა ვქნა?

– სასწავლებელს რომ დაამთავრებენ, სად იმუშავებენ?

– ალბათ, არსად, რადგან თუ კაცი არ გყავს, ანდა ბევრი ფული არ გაქვს, სამუშაოს არავინ მოგცემს, მე კი არც ერთი მაქვს და არც მეორე. ვერ ვიტყვი, რომ საკაშვილი არ ცდილობდეს კარგად წაიყვანოს ქვეყნისა და ხალხის საქმე, მაგრამ ჯერჯერობით შვებას ვერ ვგრძნობთ. ლაპარაკით ყველა კარგად ლაპარაკობს, მთავარი განხორციელებაა. აბა, ესაა საქმე? ერთი დღე ვმუშაობთ, მერე სამი დღე უქმად ვართ.

– სამუშაოს სამოვნელად ძირითადად რომელი რეგიონებიდან არიან ჩამოსულები?

– იმერეთიდან, მთელი საჩხერე და ჭიათურა აქ არის.

– სამეგრელოდან?

– მეგრელები ძირითადად ბამრებში მუშაობენ. სვანები ცოტანი არიან, ასევე კახელებიც.

გიორგი წიკლაურიც სოფელ წილკნიდანაა.

– ბაგონო გიორგი, 10 მაისს თავისუფლების მოედანზე არ ყოფილხართ?

– ჩვენი ჯგუფიდან არავინ არ წასულა, იმ დღეს სამუშაო გვქონდა. ისე კი ნამდვილად მგონია, ამერიკის პრეზიდენტის სტუმრობა ამაოდ არ ჩაიარეს, სიკეთეს მოიგანს, ჩვენ თუ არა, მთავრობა რაღაცას მაინც იხერებს, ასე არ არის ჩემი ბაგონო? პენსიები ხომ გაგიზარდეთო, ამბობენ, თუკი ყოფილ პარლამენტარებს პენსია თვეში 500 ლარი არ ყოფნით, ჩვეულებრივ მოკვდავ ადამიანს 28 ლარი ეყოფა? ერთი ტომარა პურის ფქვილის ფასიც არ არის. რა, ჩვენ, პურის მეტი არაფერი გვჭირდება? დაეკლოთ, ბაგონო, ხელფასები თავიანთთვის და ცოტ-ცოტა ხალხისთვის ეწილადებინათ.

არა მგონია, რამე გამოუვიდეს ჩვენს მთავრობას. ჩემს თაეს არ ვჩივი, მე ჩემი უკვე მოვჭამე, შვილები მეცოდებიან, ცუდ დროს მოუწიათ ცხოვრება, ყველაფერი ძალიან ჭირს.

– ასე უმიდოდ რაგომ ლაპარაკობთ, ბაგონო, განა ცოტა რამ გაკეთდა ქვეყანაზე, რათა კანონიერება ზეიმობდეს?

– კი, ვინ ამბობს, არაფერი კეთდებაო, მაგრამ შეიძლება სახელმწიფო დღენიადაგ შემოტანილი პროდუქციით არსებობდეს? ჩვენს ქვეყანაში, სადაც უგემრიელესი ხილი და ბოსტნეული ხარობს, პამიდორი, კარტოფილი, ხახვი, ნიორი და საფუარიც კი უცხოეთიდან შემოგვაქვს, უცხოელებს გასაღების ბაზარი უნდათ და ჩაიგდეს ჩვენი ქვეყანა ხელში.

ხანდახან იცით, რას ვფიქრობ? ვისთვის უნდა იყოს ხელსაყრელი ასეთი მდგომარეობა? აბა, სხვა რა შეიძლება კაცმა იფიქროს, არ სჯობს, ჩვენი გვქონდეს საამქროები, ფაბრიკები, გინდათ, დღეს ასეთ წარმოებას ფირმა ან ასოციაცია დავარქვათ, და ხალხი დასაქმებული იყოს? ჩვენი ნიადაგიც საუკეთესოა და ჯიშებიც კარგი გვაქვს. ბაზარს ხომ იცნობთ, ნახეთ ძირითადად თურქული ხორბლის ფქვილი იყიდება, ჩვენ ხომ ვიცით, თურქეთს თავისთვის არ ყოფნის ხორბალი და სხვა ქვეყნებში ყიდულობს, თავისას კი ჩვენთან ასაღებს. მთელი ზამთარი ჩვენთან ტონობით თურქული კარგოფილი და ხახვი იყიდება, აქედან კი ჩვენი კარგოფილი მიაქვთ და იმას მიირთმევენ თურმე. ეს ნორმალურია? მე უხწავლელმა კაცმა ვიცი, რომ შემოტანილ საქონელზე დაყრდნობით ქვეყნის მოსახლეობა ვერასოდეს გაამთავრება წელში და ეს მთავრობამ არ იცის? იცის, მაგრამ არ აკეთებს, რაგომ?

– სამუშაოზე მიღებაზე, როგორც წესი, კონკურსებს აცხადებენ, უნდა გაზეთები ათვალიეროთ, ხშირად არის ხოლმე ასეთი სახის განცხადებები.

– იქაც თავიანთ ნაცნობს ან ნათესავს მიიღებენ, თუ ყველა დასაქმებულია, მაშინ სამეგობროდან შეარჩევენ, უცხოს არავინ მიიღებს, როგორი ნიჭიერიც უნდა იყოს... თორემ ნეტავ, ისე მოხდეს, ყველა დავსაქმდეთ, სხვა ჩვენ არაფერი გვინდა.

ნაზი იმნაიშვილი.

ახალი დაპატიმრებები მინსკში

სამი წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს მინსკში ოპოზიციის ლიდერებს ნიკოლოზ სტაგკევიჩს და პავლე სევერინეცს.

თუმცა, შესაძლოა, იძულებით სამუშაოებზე მათი ყოფნის ვადა ერთი წლით შემცირდეს: ამ პოლიტიკოსებს შეეხება გამარჯვების 60 წლისთავისთვის ლუკაშენკოს მიერ გამოცხადებული ამნისტია.

ბელორუსიის დედაქალაქის ცენტრალური რაიონის სასამართლომ ოპოზიციონერები ბრალეულად ცნო

გასული წლის შემოდგომაზე მასობრივი საპროტესტო აქციების ორგანიზებაში. მაშინ მინსკის ცენტრალურ ქუჩებში გამოვიდა ბელორუსიაში გამართული რეფერენდუმის შედეგებით უკმაყოფილო ხალხი. როგორც ცნობილია, ამ რეფერენდუმის ოფიციალური შედეგების მიხედვით პრეზიდენტ ლუკაშენკოს ახლა უკვე აქვს იმის უფლება, რომ სახელმწიფოს მეთაურის პოსტზე არჩეული იყოს კონსტიტუციით დადგენილ ორ ვადაზე მეტჯერ.

საპროტესტო აქციები რამდენიმე დღეს გრძელდებოდა. დაახლოებით 60 მანიფესტანტი დაკავეს მილიციელებმა და ომონელებმა, რომელთა ნაწილი დააჯარიმეს, ნაწილი კი დაუპატიმრეს. პავლე სევერინეცმა სასამართლოს მიერ გამოგანილი განაჩენის თანახმად, საკანში დაჰყო 15 დღე-ღამე, ნიკოლოზ სტაგკევიჩმა კი – 10.

ახლა ოპოზიციის ლიდერებს წაუყენეს სისხლის სამართლის მუხლი „ჯგუფური მოქმედების ორგანიზებისთვის, რომელმაც გამოიწვია საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევა, ან მასში აქტიური მონაწილეობისთვის“. ბრალდება დაჟინებით მოითხოვს, რომ მათ მიუყენონ ხულიგნობის მუხლი, და ამის საბუთად მოჰყავს ის, რომ მანიფესტანტების კოლონების ქუჩებში ჩავლის დროს, მცირე ხნით შეჩერებულიყო ტრანსპორტის მოძრაობა.

დამოუკიდებელმა იურისტებმა აღნიშნეს, რომ ამჟამინდელი სასამართლო პროცესის დროს ნიკოლოზ სტაგკევიჩს ჩამოართვეს მხარეთა კამათში მონაწილეობის და საბოლოო სიტყვით გამოსვლის უფლება. გარდა ამისა, საპყრობილის საკანში, რომელშიც მოთავსებულია ოპოზიციონერი, სასჯელს იხდის ასევე დიმენტერიით დაავადებული ადამიანი. პაგიმრობის პირობებისადმი პროტესტის ნიშნად, სტაგკევიჩმა შიმშილობა გამოაცხადა.

ცნობილი გახდა ასევე, რომ მინსკში დაუპატიმრეს ოპოზიციონერი პოლიტიკოსის ჯგუფ „რესპუბლიკის“ ლიდერის სერგეი სკრებეცის უმცროსი ძმა – ალექსანდრე. მას ბრალად ედება ქრთამის მიცემა და დანაშაულის მომზადება.

ბელორუს სამართალქმიგათა თქმით, ამ ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში პოლიტიკური შეხედულებების გამო, ქვეყანაში დაზარალდა 1200-ზე მეტი ადამიანი.

ბიშკეკში უზენაესი სასამართლოს შენობაზე შტურმი მიიტანეს

ოთხშაბათს, დილით ყირგიზეთის დედაქალაქ ბიშკეკში, უზენაესი სასამართლოს შენობასთან თავი მოიყარა სამასამდე ადამიანმა. ისინი აცხადებდნენ, რომ წარმოადგენდნენ ხალხს და მოითხოვდნენ უზენაესი სასამართლოს მუშაობის განახლებას, რომელიც 45 დღის განმავლობაში ბლოკირებულია მიმდინარე წლის მარგში ყირგიზეთში გამართულ საპარლამენტო არჩევნებში დამარცხებული მთელი რიგი კანდიდატების მომხრეების მიერ. სასამართლოს შენობაში მყოფი ოპოზიციონერები, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, მოითხოვენ ყველა მოსამართლის გადადგომას უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის ყურმანბეკ ოსმანოვის მეთაურობით.

უზენაესი სასამართლოს შენობასთან შეკრებილი სახალხო ლაშქრის წარმომადგენლებმა რამდენჯერმე სცადეს სასამართლოს შენობის აღება შტურმით.

მაგრამ მათ დაუშინეს ქვები, გადმოასხეს ბენზინი, რის შედეგადაც მოუწიათ უკან დახევა. შენობაში გამაგრებული ასამდე ადამიანი იმუქრებოდა, რომ ცეცხლს წაუკიდებდნენ ბენზინით სავსე ბოთლებს.

ორ ათეულამდე უიარაღო მილიციელი ჯერ მშვიდად აღევნებდა თვალყურს იმას, თუ როგორ მიიტანა ბრბომ შტურმი სასამართლოს შენობაზე, თუმცა, მოგვიანებით, მათ შეკრეს ჯაჭვი შენობის შესასვლელთან და ასე ცდილობდნენ მოიერიშეების შეკავებას, მაგრამ მილიციასაც უკან დახევა მოუწია.

ასამდე მოიერიშე შეიჭრა შენობაში. მოედანზე შეკრებილი ხალხი გამამხნევებელი შეძახილებით მიესალმებოდა მათ ასეთ მოქმედებას. საბოლოო ანგარიშით, ყირგიზეთის უზენაესი სასამართლოს შენობა გათავისუფლეს ოპოზიციის მომხრეთაგან.

ამ შტურმის დროს არავინ დაშავებულა, იტყობინებიან სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლები. ამჟამად უზენაესი სასამართლოს შენობა მთლიანად გათავისუფლებულია. მის შესასვლელს იცავენ ეროვნული გვარდიის მეომრები და მილიციელები.

როგორც მოსამართლეები აცხადებენ, ისინი ცდილობდნენ დამარცხებული კანდიდატების მომხრეები დაერწმუნებინათ სასამართლოს შენობაში

ბის დატოვების აუცილებლობაში, თუმცა, ამას არანაირი შედეგი არ მოჰყოლია. მოსამართლეებმა არაერთხელ მიმართეს დახმარებისთვის შინაგან საქმეთა სამინისტროს, ეროვნული უშიშროების სამსახურს, გენერალურ პროკურატურას და პარლამენტს, მაგრამ ასევე უშედეგოდ.

ყირგიზეთის უზენაესი სასამართლოს შენობაში მივიდა სახელმწიფო კომისია, რომელიც ამოწმებს, თუ რა ზარალი მიაყენეს შენობას ოპოზიციის მომხრეებმა. კომისიის წევრები ასევე ამოწმებენ, არის თუ არა ადგილებზე სასამართლო დოკუმენტაცია.

გაეროს მშვიდობისმყოფლები ჰაიტიში დარჩებიან

გაეროს უშიშროების საბჭომ 24 დღით გაახანგრძლივა ჰაიტიში სამშვიდობო მისიის მანდატი.

ასეთი გადაწყვეტილება მიიღეს მას შემდეგ, რაც ცხადი გახდა, რომ დიპლომატები ვერ ახერხებენ მორიგების მიღწევას ქვეყანაში მშვიდობისმყოფელთა უფრო ხანგრძლივი ვადით დარჩენის შესახებ.

გაეროს უშიშროების საბჭოს წევრებს იმედი აქვთ, რომ სამშვიდობო მისიის მანდატის გახანგრძლივება შესაძლებელს გახდის ჩინეთთან დიპლომატიური დავის მოგვარებას.

გაეროს გენერალურმა მდივანმა კოფი ანანმა გამოთქვა რეკომენდაცია იმის თაობაზე, რომ ქვეყანაში კიდევ ერთი წლით დატოვონ ჯარები, რაც უმრუნველყოფს უშიშროებას არჩევნების დროს.

თუმცა, ჩინეთი დაეინებით მოითხოვს, რომ მშვიდობისმყოფელთა მანდატი არ უნდა მოქმედებდეს ექვს თვეზე მეტი ხნის ვადით.

ტაივანი ჩინეთს ადანაშაულებს იმაში, რომ პეკინი განიზრახ ცდილობს ტაივანის და ჰაიტის ურთიერთობის გაუარესებას, რადგან ივლისისთვის დანიშნულია ჰაიტის დროებითი პრეზიდენტის ბონიფას ალექსანდრის ვიზიტი ტაიბეიში. ჩინეთი კი, თავის მხრივ, უარყოფითად ეკიდება იმ ქვეყნებს, რომლებსაც ურთიერთობა აქვთ ტაივანთან, რადგან ამ კუნძულს თავის ერთ-ერთ პროვინციად მიიჩნევს.

გაეროს ძალები ვერ უმკლავდებიან ძალადობის ტალღას, რომელმაც გადაუარა ჰაიტის, და რომელიც ქმნის ქვეყანაში მიმდინარე წლის დამლევისთვის დანიშნული პარლამენტის და პრეზიდენტის არჩევნების ჩაშლის საფრთხეს.

სამართალქმიგათა ორგანიზაციების მონაცემებით, 2004 წლის ოქტომბრიდან ჰაიტიში დაიღუპა 600-ზე მეტი კაცი.

მოკლედ

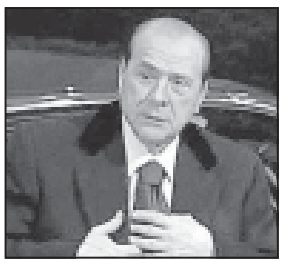

მარტო ერთი წლის განმავლობაში იტალიის პრემიერ-მინისტრმა სილვიო ბერლუსკონიმ თავისი უძრავი ქონების – სახლები, ვილები – მოწყობისთვის დახარჯა 29 მილიონი ევრო. გაზონის საკრეჭი მანქანებისთვის პრემიერმა არ დაიშურა 180 ათასი ევრო, ამფითეატრის და კაქტუსების პარკისთვის კი – უფრო მეტიც. და ეს ხდება მაშინ, როცა იტალია განიცდის ეკონომიკურ კრიზისს, – წერენ ქვეყნის ჟურნალ-გაზეთები.

* * *

2008 წლის არჩევნებში პილარი კლინტონის მეტოქე შესაძლოა, გახდეს ლორა ბუში. კანდიდატურის წამოყენება არჩევნებში ლორას ურ-

ჩია შეერთებული შტატების ვიცეპრეზიდენტის დიკ ჩეინის ცოლმა – ლინდმა. თვით ლორა ბუში ჯერ-ჯერობით არანაირ კომენტარს არ აკეთებს ასეთ წინადადებაზე, მაგრამ თეთრი სახლის ამჟამინდელი მეთაურის დედა – ბარბარა ბუში ამ ახალმა ამბავმა ძალზე აღაშფოთა.

* * *

რუსი მილიარდერი რომან აბრამოვიჩი ფიგურირებს ერთბაშად ორ საქმეში, რომლებსაც საფრანგეთის ქალაქ მარსელში იძიებენ. პირველი საქმე ეხება აბრამოვიჩის მიერ კროეს კოშკის შესყიდვას, რომელიც ანგბის კონცხზე მდებარეობს. მეორე საქმეში კი აბრამოვიჩი ფიგურირებს ბერეზოვსკისთან ერთად, რომელსაც აქვს ვილა საფრანგეთის ლაჟვარდოვან სანაპიროზე. გამოძიებამ დაადგინა, რომ ეს ორი რუსი მილიარდერი „ეხმარებოდა ერმანეთს“. „საფრანგეთის ხელისუფლება გამოძიებას აწარმოებს პუგინის მითითებით და იმისთვის, რომ მას ასიამოვნოს“, – ასეთი კომენტარი გააკეთა ბერეზოვსკიმ.

* * *

საქვეყნოდ ცნობილ ბარონ მიუნჰაუზენს ორი მუზეუმი აქვს, და აქედან ერთ-ერთი მდებარეობს ლაგვიის დაბა დუნტეში. ოთხი წლის

წინათ მომხდარი ხანძრის შედეგად კარ-მიდამო გადაიწვა. რესტავრაციის შემდეგ იგი აღადგინეს და მუზეუმის გახსნის დღისთვის ლაგვიის ბანკმა მიუნჰაუზენისადმი მიძღვნილი საიუბილეო მონეტაც კი გამოუშვა.

* * *

სულ ცოტა 20 კაცი დაიღუპა სამხრეთ ავღანეთის ქალაქ ყანდაარის ერთ-ერთ მეჩეთში ბომბის აფეთქების შედეგად.

როგორც ხელისუფლება იტყობინება, დაღუპულთა შორის არის ქაბულის პოლიციის უფროსი მოპამედ აქრამი. იგი მეჩეთში მივიდა, რათა პაგივი მიეგო თალიბების წინააღმდეგ მებრძოლი მღვდელმსახურის ხსოვნისთვის, რომელიც გასულ კვირას მოკლეს.

მაულავი აბდულა ფაიაზი ჯერ-ჯერობით დაუდგენელმა ორმა პირმა მოკლა მისივე ოფისის მახლობლად.

№ 129. ხუთშაბათი, 2 ივნისი, 2005 წელი.

◎ ახალი ქართველები

ცნობილ სპორტსმენს და მსახიობს სოსო ჯაჭვლიანს კინოსტუდიაში ვეწვიე. თავდაპირველად კი რედაქციაში შეხვედრაზე დავითანხმე. გვესტუმრა კიდეც, თუმცა მასთან საუბარი ვერაფრით შევძელი ერთი მიზეზის გამო, — ვინც კი ამ კოლორიტულ პიროვნებას თვალი მოჰკრა, ყველამ მისი გაცნობა და მასთან საუბარი მოინდომა. ეს ყველაფერი იმდენად უშუალოდ და გასაოცარი სითბოთი ხდებოდა, შეუძლებელი იყო მასთან გულდინჯი საუბარი, ამიტომ, უფრო მშვიდ გარემოში, კინოსტუდიაში, მის სამუშაო ოთახში გაგრძელდა ჩვენი დიალოგი. ერთი რამ უდავოდ ცხადია, რომ სოსო ჯაჭვლიანი ყველას უყვარს და მსახიობის ყველაზე დიდი გამარჯვება სწორედ ეს არის.

მისი ტიტულებიც მომხიბვლელია, — მსახიობი, სპორტსმენი, რეჟისორი, საქართველოს მკლავჭიდის ფედერაციის პრეზიდენტი, მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონი ..., 50-მდე ფილმშია გადაღებული, დააარსა კინოსტუდია „თეთნულდი“.

ერთბაშად ასეთი აღიარება ვის არ დაახვევდა თავბრუს! მაგრამ მკითხველს ვარწმუნებ, რომ სოსო ჯაჭვლიანმა ცხოვრების ერთ-ერთ ურთულეს გამოცდას წარმატებით გაუძლო და ამბიციურობის ნიშანწყალიც არ დასტყობია. ირონიულად მხოლოდ ერთს ამბობს, „ჩემი ყველაზე დიდი ტიტული ის არის, რომ სვანი ვარო“.

ზემო სვანეთში — მესტიაში ანუ როგორც თვითონ ამბობს, უბატონო სვანეთში 1958 წელს დაიბადა, იქვე დაამთავრა საშუალო სკოლა. შემდეგ — სარეჟისორო ფაკულტეტი. ჰყავს მეუღლე და 3 ვაჟი.

ჯან ღალი... სვანურად ალალია

ნამდვილი ქართველი რაინდი ის არის, ვისაც ქალთან და ფულთან დამოკიდებულება არ ეშლება, ამბობს სოსო ჯაჭვლიანი

— მოდით, სანამ სპორტზე ვისაუბრებდეთ, მანამ ის შევახსენოთ მკითხველს, რომ თქვენ საზოგადოებამ პირველად გედიას როლით გაგიცნოთ გენიალურ ფილმ „ნატვრის ხეში“. ამის შემდეგ როგორ წარიმართა თქვენი შემოქმედებითი ცხოვრება, კინოში როგორ მოხვედით?

— 16 წლის ვიყავი, როცა რეზო გაბრიაძემ კინოსტუდიაში მომიყვანა, მაშინ სპორგით ვიყავი გატაცებული, პირველი როლი ფილმ „სიყვარულო ძალსა შენსაში“ შევასრულე, მას ცნობილი „ნატვრის ხე“ და მრავალი სხვა სახე მოჰყვა. ეროვნულმა კინოცენტრმა გამოაცხადა საღებიუტო ფილმებისთვის კონკურსი, თემა — „ჩემი პირველი სიყვარული“— ვერ ვასწრებდი სცენარის მიწოდებას, რადგან ამერიკაში მსოფლიო ჩემპიონატზე მივდიოდით. მაინც მოვახერხე სცენარის დატოვება. ჩემპიონატიდან ჩამოვედი და აღმოჩნდა, რომ ჩემმა ფილმმა გაიმარჯვა. ეს ფილმი თავდაპირველად ეოგოს და ბიჭის სიყვარულზე ეგონათ. ჩემი პირველი სიყვარული ელოსიპედთან იყო დაკავშირებული, საინტერესო ფილმი გამოვიდა. საფრანგეთში, „ მონელიეს“ საერთაშორისო კინოსფესტივალზე მიმიწვიეს, ვიყავი ანაპაში, მინსკის საერთაშორისო ფესტივალზე ჩემმა მოკლემეტრაჟიანმა ფილმმა გაიმარჯვა, ჩემთვის საამაყო პრიზი გადმომეცა. ეს პრიზი კრიტიკოსებისა და ჟურნალისტების პრიზია აი, როგორ დაახასიათეს ის ფილმი: „დიდი კინო პატარა ფორმატით“. საბერძნეთში „დრამის“ ფესტივალზე ვარ მიწვეული, თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ არც ერთხელ სახელმწიფო არ შემიწუხებია, ჩემი სახსრებით წავედი ყველგან. ეს ხომ ქართული კინოს სახელია, მთავარია ხელი არ შემიშალონ და ძალიან ბევრი სასიკეთო საქმის კეთება შეიძლება. ჩემსავით უყვარს ჩემს უცხოელ მეგობარს კინო, რომელმაც შემოგვთავაზა, ერთობლივად გადაგვეყო ფილმი, იგი შეგვპირდა ფილმის ნაწილობრივ დაფინანსებას... კინოცენტრში ამაზე უარი მითხრეს, ექსკლუზივის უფლება მოინდომეს. ქართული ფილმი გადარჩება მაშინ, როცა სპონსორები ეყოლება. ჩემი ძმა ბადრი ჯაჭვლიანი, რომელიც პროფესიით ქირურგია და მოსკოვში ცხოვრობს, ისე გაიტაცა კინომ, რომ კინოსარეჟისორობე სწავლობს. მისი იდეა იყო კინოსტუდია „თეთნულდი“ დაგვეარსებინა. გავაკეთეთ ყველაფერი, რაც კი კინოს სჭირდება. მართალია, სახელმწიფო უნდა ეხმარებოდეს კინოს, მაგრამ სამწუხაროდ დღეს ასე არ არის. მე როცა მოსკოვში ვიყავი მასალის გასამჟღავნებლად, ერთი რუსი მეგობარი შემხვდა, გაუკვირდა, შენ კიდევ კინოთი ხარ დაკავებულიო? დღეს კი თქვენთან საქართველოში და მითხრეს, კინოდან წავიდაო, შენ ერთი 5 როლი მაინც დაკარგეო. აი, ასეთი დამოკიდებულებაა დღეს, მხოლოდ ხელის შეშლით არიან დაკავებული. კინოცენტრი კულტურისა და სპორტის სამინისტროში შედის. კომუნისტების დროს სარეჟისორო ფაკულტეტის დამთავრებისას იყო დებიუტი, გაძლევდნენ ფულს და გეუბნებოდნენ — აი, ფული და სცენარი, გადაიღე ფილმი და გეიჩვენეო. მე რომ ინსტიტუტს ვამთავრებდი, მაშინ არეულობა იყო ქვეყანაში, კინოსთვის ვიღას ეცალა, და საერთოდ 15 წელიწადი, როგორც ბევრი დარგი, კინოც გაიყინა. ჩვენი თაობის ადამიანები თითქოს დაჭერილები ვიყავით, რადგან ვერაფერს აკეთებდი და ხელფეხშეკრული იყავი.

— კინოსტუდია „ქართული ფილმის საქაქციო საზოგადოება“ არც ისე კარგ მდგომარეობაშია. რა კეთდება იმისთვის, რომ აქ ნორმალური სამუშაო პირობები იყოს?

— დღეს რომ ჰკითხო ხალხს, სად არის „ქართული ფილმის საქაქციო საზოგადოება“ ვერც გეტყვიან, მაგრამ ამ ტერიტორიაზე დამკვიდრებული ტელეკომპანია „იმედი“ კი ყველამ იცის, ეს იმიტომ, რომ კეთილმოწყობილია და ყველა პირობა აქვს საიმისოდ, რომ ეს ტელევიზია წარმატებული იყოს. სახელმწიფო ბიუჯეტშიც თანხა შედის. ასე უნდა იყოს ყველა დარგი, მე გადავწყვიტე, აქ საცხენოსნო ბაბა და ახალი კინოსტუდია ავაშენო. მუქთად არ მინდა. ამ მიწაზე, რაც გადაიხადა ბაღრი პატარკაციშვილმა, ორჯერ შეტს გადავიხდი, მაგრამ რამდენიმე პიროვნება ამაშიც მეწინააღმდეგება. აქციონერების იმედი მაქვს. სახელმწიფოდან ერთი თეთრი არ დაიხარჯება, პირიქით, ბიუჯეტში თანხა შევა, პროფილს შევინარჩუნებთ. ამ გავერანებული ადგილიდან სახელმწიფოს ბიუჯეტი დღეს 1 თეთრი არ შედის, არადა, კინოსტუდიას წლობით ძალიან დიდი დავალიანება აქვს. მე ხომ სახელმწიფოს არ ვაწუხებ, რაგომ არის ამდენი ხელის შემშლელი ადამიანი, არ მესმის.

— თუ გაიცანით თქვენი წინადადება შესაბამის სამსახურს?

— რა თქმა უნდა, მაგრამ უშედეგოდ. გადაწყვეტილი მაქვს საქართველოს პრეზიდენტთან მოვახერხო შეხვედრა და ავუხსნა ყველაფერი. ჩემი გამარჯვებული ფილმიც საჩუქრად უნდა მივართვა, ბავშვობას გაახსენებს. ქართული კინო ისეთ მდგომარეობაშია, რომ გადარჩენა უნდა. ამისათვის პირველი ნაბიჯები სწორედ ხელისუფლების მხრიდან უნდა გადაიდგას.

— თქვენ ბენ ლადენის როლიც შეასრულეთ რუსულ ფილმში, როგორ შეარჩიეს თქვენი სახე?

— მაშინ მოსკოვში ვიყავი, მასალებს ვამეღვენებდი, იქ რემბოს სგიღში იღებდნენ ფილმს „ნორდოსტის ტერაქტზე“. ფილმში ნაჩვენებია, თუ როგორ „წარმატებით“ შეასრულეს ეს ოპერაცია რუსმა პოლიციელებმა და უშიშროების სამსახურებმა. ერთი ეპიზოდია, რომელსაც „ლიდერი“ ჰქვია, ვინც ტერაქტის მონაწილეებს მოძღვრავს, მაინცდამაინც მე შემარჩიეს. გამიკეთეს გრიმი, მოხდა კურიოზი, კედელზე უსამი ბენ ლადენის სურათი ეკიდა და ჩამოხსნეს. ძალიან ვგავედი ბენ ლადენს. მომცეს ტექსტი არაბულად, რომელიც ერთ დღეში უნდა მესწავლა, არაბისტიც მომიყვანეს. ტექსტის შინაარსი კი გავიაზრე, მაგრამ ვერაფრით ვისწავლე. მითხრეს, მონიგორს დაგიყენებთო. ეს ეკრანზე გამოჩნდება-მეთქი, ვუპასუხე. ტექსტის ვარიანტი ასე იწყებოდა: „ალაჰ აკბარლა“, დავიწყე და ტექსტი სვანურად გავაგრძელე, ყველა აღფრთოვანებული დარჩა. არაბისტი დაიბნა, ძველი ქართული ენაა-მეთქი, ვუთხარი, მსოფლიოში პირველი ტერორისტი სვანურად ავალაპარაკდი. ამ ფილმზე 16 მილიონი დოლარი დაიხარჯა, კარგი გამოვიდა, დახარჯული თანხა უკვე ამოგებულია. ფილმის გადაღება ისევე გაგრძელდება.

— ორიოდე სიტყვით იქნებ სპორტზეც გვითხრათ, კერძოდ მკლავჭიდზე. თქვენი მკლავით ხომ უცხოელებს აშინებთ...

— გავიხსენებ მსოფლიოს პირველ ჩემპიონაკს მკლავჭიდში, რომელიც ისრაელში ჩაგარდა. მაშინ ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლება იყო. წასასვლელად ვემზადებოდით და ვეითხრეს ვერ წახვალთ, თანხები არ არისო, პრეზიდენტმა მე თვითონ ვისესხე მეგობრებისაგან ფული და ისე წავიყვანე სპორტსმენთა გუნდი. რომ ჩამოვედით, კიდევ არ იყო თანხა ბანკში გადარიცხული. ძალიან დიდი სურვილი გვაქვს მკლავჭიდელებს, ერთხელ მაინც შეგვხვდეს პრეზიდენტი და მოგვისმინოს. დღევანდელ ხელისუფლებაში, ჩემი აზრით, ყველაზე გულწრფელი კაცი მაინც მიხეილ სააკაშვილია. მას ბევრ რამეს უმალავენ.

სწორედ პრეზიდენტის დამსახურებაა თუნდაც ის, რომ საკრებულოს თავმჯდომარეობისას მკლავჭიდის სკოლა დაარსდა. ამისთვის დიდი მადლობა მას.

— მოდით, ახლა თქვენს მშობლიურ კუთხეზე ვისაუბროთ. როგორც ცნობილია, მთაში ყველაზე მეტად არის დაცული ტრადიციები და ადათ-წესები. რა ხდება ამჟამად, იქაც ხომ არ ააღწია ქვეყანაში შექნილმა განუკითხაობამ?

— სვანური სამართალი ნებისმიერ იურისპრუდენციაზე მაღლა დგას, იქ ყველაფერი მორალიდან მოდის. მაგალითად, თუ ჩვენანმა დაამაგა რაიმე და ამაზე პასუხს თხოვენ, ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ, რომ დავიცვათ ის. აქ არაკაცურ დანაშაულზე არ არის ლაპარაკი. ასეთ დროს ჩვენ თვითონ არ ვინდობთ და ვსჯით, თუნდაც ძმა იყოს! ჩემი გაგებით, ნამდვილი ქართველი კაცი ის არის, ვისაც ქალთან და ფულთან დამოკიდებულება არ ეშლება. მთაში უბატონო სვანები სწორედ ასეთი ვაკაცები არიან. ჩვენთან ჯერ კიდევ არის უძველესი ქართული ტრადიციები შემორჩენილი და ღმერთმა ქნას, იქ ცუდმა არაფერმა შეაღწიოს. XXI საუკუნე მორალის საუკუნე უნდა იყოს...

— თქვენ ხშირად ამბობთ, რომ ყველაზე, „ჭკვიანები“ სვანები ვართო. ტრადიციულად ხუმრობთ, თუ მართლა ასეა?

— ჩვენთან არის სასმელი რახი, ვინც იმას ბლომად დალევს, 4 დღე ვერ გამოდის მდგომარეობიდან, სვანები სულ იმას სვამენ და კიდევ ჭკუაზე როგორ ვართ, არ გიკვირთ? ერთხელ, ერთი მეგობარი მეკითხება, — პრეზიდენტმა წინასაარჩევნოდ ყველა კუთხე ახსენა და სვანეთი არაო. მე ვუპასუხე, პრეზიდენტს რამხელა იუმორი ჰქონია-მეთქი, მას ალბათ, ის ანეკდოტი გაახსენდა, მეგრელი საღღეგრძელოს რომ სვამს: „ქართულ-კახეთი, იმერეთი, გურია და სამეგრელო — ყველა ჩემი სამშობლოაო...“ სვანი წამოდგა და რაგომ არ გვახსენეო — მეგრელმა უპასუხა, „ამ ნაძირალებში“ როგორ გაგრეგდიო. სწორედ ეს ანეკდოტი ახსოვდა პრეზიდენტს. ეს „მესიჯი“ ჩვენ, სვანებს კარგად გვესმის. ამისთვისაც დიდი მადლობა მას. მთელი 15 წელიწადია მესმის, პოლიტიკა ბინძური საქმეაო და ამ სიბინძურეს უნდა სვანები აიცილოს...

* * *

სოსო ჯაჭვლიანთან დაუსრულებლად შეიძლება საუბრი. იგი სპორტს და ხელოვნებას რაინდულად ემსახურება. როდესაც მისმა პროექტმა გაიმარჯვა, ფილმის გადასაღები ფული სახელმწიფოს დაუბრუნა და ყველაფერი საკუთარი სახსრებით გააკეთა. ეს მის უანგარობასა და საქმისადმი სიყვარულზე მეტყველებს.

ღმერთმა გვიმრავალოს ასეთი ქართველები.

ნანა სულავა.

სურათებზე: სოსო ჯაჭვლიანი; ბენ ლადენის როლში.

◎ მიმართვა

ბატონო პრეზიდენტო, გთხოვთ, შეაჩეროთ ამ კანონის მიღება

გუშინ რედაქციაში შემოვიდა ეკონომიკის მეცნიერებათა აკადემიის კრების მონაწილეთა ხელმოწერილი მიმართვა საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილისადმი, რომელშიც, კერძოდ, ნათქვამია.

ბატონო პრეზიდენტო,

საქართველოს ეკონომიკის მეცნიერებათა აკადემიამ „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების პრივატიზების შესახებ“ პარლამენტში წარდგენილი კანონპროექტი განიხილა აკადემიის საერთო კრებაზე და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ამჟამად და პერსპექტივაშიც აუცილებლად სახელმწიფო უნდა იყოს ქვეყნის ბუნებრივი რესურსების, განსაკუთრებით მიწის, ძირითადი მესაკუთრე, თუ მას სურს შეინარჩუნოს დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიობა. ამის საწინააღმდეგო ქმედებისაკენ უბიძგებს საქართველოს ხელისუფლებას კანონპროექტი, რომელიც ყოველგვარი მეცნიერული და საზოგადოებრივი აზრის გათვალისწინების გარეშე არის შეტანილი პარლამენტში განსახილველად.

აღნიშნულ კანონპროექტში ის ძირითადი პრინციპიც კი უგულებელყოფილია, რომელსაც ითვალისწინებდა 1996 წელს მიღებული კანონი „სასოფლო-სამეურნეო მიწის პრივატიზების შესახებ“, სადაც ხაზგასმითაა აღნიშნული, რომ მიწა მიეყიდება მხოლოდ საქართველოს მოქალაქეებს.

ახალი კანონპროექტი კი სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ყველა სასოფლო-სამეურნეო სავარგულის გაყიდვას ითვალისწინებს, მაშინ როცა დამოუკიდებელი სახელმწიფოს არსებობისათვის აუცილებელია, სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩეს სასაზღვრო ზონის მიწები, სარეზერვო ფონდი, რომელიც აუცილებელია სტიქიური მოვლენებით დაზარალებული მოსახლეობის დასაკმაყოფილებლად. ასევე თითოეულ რაიონს უნდა ჰქონდეს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ფართობები ახალგამოყოფილი კომლებისათვის საჭირო მიწების გადასაცემად. ახალი კანონპროექტით კი გათვალისწინებულია ამჟამად სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მთელი მიწის ფართობის, მათ შორის იჯარით გაცემული მიწების, გაყიდვა ნებისმიერ მოქალაქეზე, მათ შორის სხვა ქვეყნის „საქართველოში რეგისტრირებული კერძო სამართლის იურიდიულ პირებზეც“. ამის შედეგად სხვა ქვეყნის მოქალაქეები ჩვენი ძირითადი ეროვნული სიმდიდრის კანონიერი მესაკუთრეები გახდებიან, რაც ეროვნული სახელმწიფოს დაშლის (რღვევის) გოლფასია. ეს რომ არ მოხდეს, საქართველოს სახელმწიფო უნდა დარჩეს იჯარით გაცემული მიწების მესაკუთრედ, მსგავსად სხვა სახელმწიფოებისა. მაგალითად, აშშ-ში მიწების 45 პროცენტი იჯარითაა გაცემული, ისრაელში — 90 პროცენტი, პოლანდიაში — 60 პროცენტი და ა. შ. ამ შემთხვევაში, თუ იჯარით გაცემულ მიწას რაციონალურად ვერ იყენებს მოიჯარე, უნდა შემუშავდეს მისგან სახელმწიფოსათვის მიწების დაბრუნების მექანიზმი. ამ გზით დაბრუნებული მიწები კვლავ იჯარის წესით უნდა გაიცეს სხვა მოქალაქეებზე, ე. ი. იმათზე, ვინც შეძლებს მათ რაციონალურად გამოყენებას.

ზემოაღნიშნული კანონპროექტის უცვლელად მიღება სულ მალე უმიწაწყლოდ დაგოვებს ჩვენს მოსახლეობას. დიდი ილია ამბგომაც გვმოძღვრადა, რომ დამოუკიდებელი სახელმწიფოს არსებობისათვის აუცილებელია „ენა, მამული, სარწმუნოება“.

ბატონო პრეზიდენტო, ვითვალისწინებთ რა ყოველივე ამას, დაბეჯითებით გთხოვთ, შეაჩეროთ აღნიშნული კანონის მიღება და საბოლოო ვარიანტის ჩამოყალიბებაში ფართოდ ჩაებმეთ მეცნიერები და სპეციალისტები.

კრების მონაწილეთა სახელით,
ეკონომიკის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები:
ლეო ჩიძავა, გიორგი შუბლაძე, ავთანდილ სულაბერიძე, შოთა ვეშაპიძე, როზეტა ასათიანი, ოთარ ვაშაკიძე, გიორგი დოლონაძე, ჯემალ შათირიშვილი, დემურ ჩოგოხიძე, ამირან ჯიბუტი, ანზორ თოთაძე, ევგრაფ კანდელაკი, გიორგი მალაშხია, ნუგზარ თოდუა, ლარისა ჟორღანაშვილი, ვახტანგ ბურკაძე, რევაზ გოგოხია, რამაზ აბესაძე, ეთერ ხარაიშვილი, ვალერიან ზურაბიშვილი და სხვ.

◎ იუბილე

სტუმრად „მოლოხოვის გაზაფხულზე“

ვლადიმერ პუტინმა სტანიცა ვეშენსკაია მოინახულა

დიდი მწერლის, ნობელის პრემიის ლაურეატის მიხეილ შოლოხოვის მშობლიური სტანიცა იმ დღეებში მორთულ-მოკაზმულად, საზეიმოდ გამოიყურებოდა. მოვლილი, კოხტა პატარა სახლები მხიარულად „ჩაწერილან“ აყვავებული ბაღების ხასხასა საგაბაფხულო სიმწვანეში.

სიცხემ ვერ დაუარკოლა ათასობით სტუმარი მთელი რუსეთიდან და საზღვარგარეთიდან. მწერლის 100 წლისთავის ზეიმობის დღეებში ვეშენსკაიაში გრადიციული „შოლოხოვის გაზაფხული“ დგას.

ვლადიმერ პუტინი სტანიცაში 25 მაისს, ნაშუადღევს ჩავიდა და მაშინვე გაემართა შოლოხოვის ძველი სახლ-კარისაკენ. ეს ძველებური კაზაკური ფაცხა გახლავთ. პირველი ოთახი მწერლის დედის, ანასტასია დანილის ასულისაა. „ზალაში“ განლაგებულია ექსპოზიცია, რომელსაც „ოჯახური ალბომი“ დაერქვა. ის წერილების, დოკუმენტებისა და რომანისტის უახლოესი ნათესავების ფოტოგრაფიებისგან შედგება. ერთი ოთახი სამუშაო კაბინეტია.

შოლოხოვი სასტუმროში იღებდა მრავალრიცხოვან მნახველებს. ემოში, ერთ-ერთ ფარდულში მოწყობილია გამოფენა „მიხეილ შოლოხოვი სანადიროდ და სათევზაოდ“. ეს იყო მისი საყვარელი გართობა. ერთხელ ჩეხ ჟურნალისტთან ფ. კუბკასთან საუბარში მწერალმა აღიარა: „არ შემიძლია უბუნებოდ ცხოვრება, ის ყოველ წამს იცვლება. მუდამ ახალი ღრუბლები, წყალი, ბალახი, ხეები... ყველაზე კარგად ნადირობის დროს გამომძღის ფიქრები... განსაკუთრებით წყალთან“.

სახელმწიფო მუზეუმ-ნაკრძალის ცენტრალური ობიექტია მემორიალური სახლ-კარმიდამო, სადაც მწერალი 1949-1984 წლებში ცხოვრობდა. აქ დაიწერა „გატეხილი ყამირის“ მეორე წიგნი, მოთხრობა „ბედი კაცისა“ და დუმთავრებელი რომანის „ისინი სამშობლოსთვის იბრძოდნენ“ თავები. 1987 წელს ოჯახის წევრებმა ეს სახლი სახელმწიფოს უსაჩუქრეს.

აქ შეხვდნენ რუსეთის პრეზიდენტს შოლოხოვის ახლო ნათესავები. პუტინმა ყვავილებით შეამკო მწერლისა და მისი ცოლის საფლავები, გაესაუბრა მათ ახლობლებს, გაისეირნა დონის ნაპირას, სადაც სტანიცელები ელოდნენ. შეკითხვა მრავალი იყო, ურთიერთობა — თბილი. ლიტერატურულ მუზეუმში შედგა პრეზიდენტის შეხვედრა კაზაკების საჯარისო საზოგადოებების აგამანებთან. აქ კაზაკთა მოძრაობის პრობლემებზე ილაპარაკეს...

Ежедневная газета
Труд

1 ივნისი.

საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროექტების განმახორციელებელი ცენტრი

სამუშაო ადგილი: თბილისი

საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროექტების განმახორციელებელი ცენტრი (შემდგომში ცენტრი) ახორციელებს მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ პროექტებს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სექტორებში. ცენტრი იწვევს დაინტერესებულ ინდივიდუალურ კონსულტანტებს საკონსულტაციო მომსახურების კერძოდ, **სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვების** განსახორციელებლად.

სამუშაოს აღწერა:

1. შესყიდვების გეგმის მიხედვით აწარმოოს სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვა, რაც თვალისწინებს სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვასთან დაკავშირებული დოკუმენტების მომზადებას, ტენდერის გამოცხადებას, შეფასების პროცედურების წარმართვასა და ხელშეკრულების გაფორმებას;
2. მონიგორინგი გაუწიოს - სამშენებლო სამუშაოების შედამხედველობას მშენებლობის დამთავრებამდე, კერძოდ: ა) განხორციელებული სამუშაოების შესაბამისობას ხელშეკრულების პირობებთან, ბ) დოკუმენტაციის ჩაბარებას და მიღებას, გადახდების ანგარიშებისა და საბოლოო მიღება-ჩაბარების სერტიფიკატების მიღების ჩათვლით;
3. მოამზადოს სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებული ყველა სახის ანგარიშები და დოკუმენტაცია;
4. შესყიდვების მენეჯერთან ერთად მიიღოს მონაწილეობა სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვების გეგმის მომზადებაში და განახლებაში;
5. შესყიდვების მენეჯერს დროულად მიაწოდოს გადახდის პროცედურებთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია.

საკვალიფიკაციო მოთხოვნები:

1. საუნივერსიტეტო განათლება (სასურველია უმაღლესი საინჟინრო/არქიტექტურული განათლება);
2. აღგილობრივი/საერთაშორისო შესყიდვების განხორციელების მინიმუმ 3 წლის გამოცდილება, რაც მოიცავს დაგეგმარებას, საგენდერო დოკუმენტაციის მომზადების, ტენდერის გამოცხადების, ხელშეკრულების გაფორმების, ანგარიშგების და შესაბამისი დოკუმენტაციის აღრიცხვის გამოცდილებას;
3. სამშენებლო სამუშაოებზე კონტროლისა და შედამხედველობის წარმოების გამოცდილება;
4. მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ პროექტებში შესყიდვების განხორციელების გამოცდილება;
5. ქართული და ინგლისური ენის სრულყოფილი ცოდნა (წერილობითი და შეპირი)
6. ძირითადი კომპიუტერული პროგრამების სრულყოფილი ცოდნა (WS World, Excel);
7. კომუნიკაციის კარგი უნარი;
8. მინიმალური ზედამხედველობის ქვეშ მუშაობის უნარი.

დაქირავების პირობები:

საუკეთესო კვალიფიკაციის მქონე კანდიდატთან გაფორმდება ექვსთვიანი ხელშეკრულება.

კონსულტანტების შერჩევა განხორციელდება მსოფლიო ბანკის სახელმძღვანელო ღებულებაში დადგენილი პროცედურების შესაბამისად: „მსოფლიო ბანკის მიერ კონსულტანტების შერჩევა და დაქირავება, 1997 წლის იანვარი“ (განახლებული 1997 წლის სექტემბერში, და 1999 წლის იანვარში).

დაინტერესებულმა პირებმა უნდა წარმოადგინონ სამუშაოთა შესრულების შესაძლებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტები (განსაკადება, რეზიუმე (ქართული და ინგლისური), დიპლომების ასლები და 2 სარეკომენდაციო წერილი). გასაუბრებისათვის დავუკავშირდებით მხოლოდ შერჩეულ კანდიდატებს. ჩაბარებული დოკუმენტები კონკურსში მონაწილეებს არ დაუბრუნდებათ.

დოკუმენტები უნდა წარმოადგინოთ **2005 წლის 10 ივნისის 17 სთ-მდე** შემდეგ მისამართზე:
ქ. თბილისი 0160, აღ. ყაზბეგის გამზ. №23, მე-2 კორპუსი, მე-5 სართული,
საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროექტების განმახორციელებელი ცენტრი
ტელ/ფაქსი: +995 (32) 33-19-34, 33-18-39.
საკონტაქტო პირი: ეკა ეძიბაშვილი, ოფისის მენეჯერი.

ბანცხადება სს „ჩითახევი-ბორჯომის“ აქციონერთა კრების გადადების შესახებ

2005 წლის 11 მაისს №111 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულ იქნა შეტყობინება, რომლითაც სს „ჩითახევი-ბორჯომის“ სამეთვალყურეო საბჭო 2005 წლის 3 ივნისის დღის 12 საათისთვის იწვევდა აქციონერთა საერთო კრებას.

აქციონერთა თხოვნით აღნიშნული კრება გადადებულ იქნა ამა წლის 21 ივნისისათვის. კრება ჩაგარდება ქ. თბილისში, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 49 ბ, დღის 12 საათზე. არსებულ დღის წესრიგს დაემატოს სს „ჩითახევი-ბორჯომის“ სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში ცვლილების შეტანის საკითხი.

სამეთვალყურეო საბჭო.

შპს „პეგასი“ გაცნობებთ, რომ ტრაკიან ლატარია „TV-ლოტოში“ თამაშდება სხვადასხვა მარკის განუბაჟებელი ავტომანქანები, რაც შეთანხმებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან, ჩვენს მიერ წარდგენილი ლატარიის გათამაშების რეგლამენტის პირობების თანახმად.

გისურვებთ წარმატებას.

„TV-ლოტო“.

ბანცხადება

საქაქციო საზოგადოება „მადნეული“ აცხადებს ტენდერს საწარმოს ძირითადი ფონდების სავალდებულო ხანძარსაწინააღმდეგო დაზღვევაზე.

ტენდერში მონაწილეობის მსურველებმა, განცხადების გამოქვეყნებიდან 10 დღის ვადაში უნდა წარმოადგინონ:

1. განცხადება ტენდერში მონაწილეობის შესახებ;
2. კომპანიის (იურიდიული პირის) წესდება;
3. ხანძარსაწინააღმდეგო დაზღვევის გამოცდილების დამადასტურებელი დოკუმენტები;
4. საღაზღვევო მომსახურების პირობები.

ტენდერის პირობების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისათვის საკონტაქტო ტელეფონებია: 899 23-02-00, 94-31-25.

მისამართი: ბოლნისის რაიონი, დ. კაზრეთი, სს „მადნეული“.

ქ. თბილისი, აღმაშენებლის 154, სს „მადნეულის“ ოფისი.

სს „მადნეულის“ დირექცია.

№ 129. ხუთშაბათი. 2 ივნისი. 2005 წელი.

◎ ზეიმი

„სკოლა ჩემი სახლია“

ბავშვთა დაცვის დღისთვის – 1 ივნისისთვის მშადება კარგა ხნით ადრე დაიწყეს თბილისის გრიგოლ ხანძთელის სახელობის პირველ ექსპერიმენტულ სკოლაში (დირექტორი – მაია ბალდასანიშვილი). უფროსკლასელებმა სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე უსახური ნაცრისფერი კედლების თავიანთი ნახატებით „გაცოცხლება“ გადაწყვიტეს. სამხატვრო აკადემიის რექტორმა გია ბუღაძემ და არქიტექტურის ფაკულტეტის დეკანმა ნოდარ ამაშუკელმა მათ კონსულტაციისთვის მონუმენტალისტ-დეკორატორ სტუდენტთა ჯგუფი მიამაგრეს. ბავშვებმა 100-მდე ლამაზი ფერწერული თუ გრაფიკული ტილო გამოფინეს სკოლის დერეფნებში, საიდანაც 15 საუკეთესო შეირჩა და მოხატვაც დაიწყო.

სანამ „მხატვრები“ ამ საქმით იყვნენ გართული, მათი თანატოლები სკოლის მთელ ტერიტორიას ასუფთავებდნენ და საზეიმო ელფერს სძენდნენ.

ბავშვების ამ პროექტს გამოეხმაურა სამცხე-ჯავახეთის სამხარეო ასოციაციის „ტოლერანტის“ დირექტორი ცირა მეხუმეული, სახალგაზ მასალით მოსწავლეებს დაეხმარნენ ფირმა „World wisson“, მშობლები და სკოლის აღორძინებისა და განვითარების ფონდი.

გუშინდელი ღილა კი დიდი ზეიმით „სკოლა ჩემი სახლია“ დაიწყო. უამრავი საპაგიო სტუმრისა და ყოფილი მოსწავლეების თვალწინ დაწყებითი კლასების ბავშვები ფერადი ცარცით ასფალტზე მშვენიერ სიუჟეტებს ქმნიდნენ. შემდეგ ასპარეზი ნორჩ მომღერლებსა და მოცეკვავეებს დაეთმო. სკოლის სპორტულ მოედანზე კი „მხიარული სტარტების“ დასკვნითი გური გაიმართა.

სურათებზე: ბავშვთა დღისადმი მიძღვნილი ზეიმი პირველ ექსპერიმენტულ სკოლაში.

ლევან ლომაძის ფოტო.

◎ ჭიდაობა

ფალავნებს გეწაძე უთავკაცებს

გუშინ მოჭიდავეთა რამდენიმეთვიანი სკანდალური პროცესი დამთავრდა – საარჩევნო მარათონს წერგილი დაესვა. ჭადრაკის სასახლეში ჭიდაობის ფედერაციის ყრილობას 207-დან 193 დელეგატი დაესწრო. კენჭისყრის დაწყებამდე სიტყვით გამოვიდნენ პრეზიდენტობის კანდიდატები: პარლამენტარები – კახა გეწაძე და ვალერი გელაშვილი, ორგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ლევან თედიაშვილი.

პრეტენდენტებისადმი თავიანთი დამოკიდებულება გამოხატეს სეოკის ვიცე-პრეზიდენტმა ეოგი თოფაძემ, მსოფლიო ჩემპიონმა მიხეილ სალაძემ, სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარემ დავით ნამგალაურმა, თბილისის მერიის სპორტის საქალაქო სამსახურის უფროსმა გია უდესიანმა, ფიზიკური აღზრდის და სპორტის აკადემიის რექტორმა დურმიშხან ჩიტაშვილმა...

ყრილობის დასასრულ გაიმართა არჩევნები. კენჭისყრაში 193 დელეგატი მონაწილეობდა. ხმები ასე განაწილდა: გეწაძე – 138, გელაშვილი – 43, თედიაშვილი – 12 ხმა.

ამრიგად, საქართველოს ჭიდაობის ფედერაციას კახა გეწაძე უხელმძღვანელებს.

გიორგი გაგუა.

სურათზე: ჭიდაობის ფედერაციის ახალი პრეზიდენტი.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

◎ ათლეტიზმი

რამდენი შეჯიბრება – იმდენი რეკორდი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დამთავრდა საქართველოს 2005 წლის თასის გათამაშება ათლეტიზმის სახეობებში: წოლაში და სამჭიდში.

შეჯიბრზე მხოლოდ ელიტარული ათლეტები იყვნენ დამშვებულნი.

წონითი კატეგორიების მიხედვით გამარჯვებულები გახდნენ:

56 კგ-მდე – **ვლადიმერ ნაბღაძე.** დაამყარა საქართველოს რეკორდი 143,5 კგ (თსუ). 60 კგ-მდე – **ზაურ ჯავახიშვილი.** დაამყარა საქართველოს რეკორდი 165 კგ (სიღნაღი). 67,5 კგ-მდე **ჯაბა ღონღლიშვილი** (თსუ). 75 კგ-მდე **გიორგი ბეკაშვილი** (სიღნაღი). 82,5 კგ-მდე **გიორგი ღვედაშვილი** (სიღნაღი). 90 კგ-მდე **ვაჟა გოგიშვილი.** დაამყარა საქართველოს რეკორდი 220 კგ (თსუ). 100 კგ-მდე – **კახა ერგეშლაძე** (თბილისის „გოლიათი“). 110 კგ-მდე – **ნიკოლოზ ოსიგაშვილი** (სამხატვრო აკადემია). 125 კგ-მდე – **გიორგი ჩაკვეტაძე** (თსუ). +125 კგ – **რამაზ თარაშვილი** (თსუ).

გუნდური აღგილები წოლჭიმში შემდეგნაირად განაწილდა:

I – თსუ, მწვრთნელი **ნუგზარ დავითური**. II – თსუ-ს სიღნაღის ფილიალი, მწვრთნელი **შოთა ბეგაშვილი**. III – ქუთაისის „იმერეთი“, მწვრთნელი **ავთანდილ ახვლედიანი**.

სამჭიდში, რომელიც უფრო პრიორიტეტულად არის მიჩნეული ათლეტიზმში, ბრძოლა მეტად დაძაბული გამოდგა.

56 კგ-მდე – **ვლადიმერ ნაბღაძე** (თსუ). დაამყარა საქართველოს ორი რეკორდი ჩაჯდომსა და წოლჭიმში, შესაბამისად, 170 და 145 კგ. 60 კგ-მდე – **გიორგი ახვლედიანი** (სიღნაღი). 75 კგ-მდე – **ალექსანდრე დალაქიშვილი** (თსუ). 82,5 კგ-მდე – **ზურაბ ძაშუკაშვილი** (თელავის „შევარდენი“). დაამყარა საქართველოს აბსოლუტური რეკორდი ამოწევაში 340 კგ. 90 კგ-მდე – **სოლომონ ზეკურიშვილი** (თელავის უნივერსიტეტი). 100 კგ-მდე – **ივანე კობიაშვილი** (თელავის „შევარდენი“). 110 კგ-მდე **კახა დათუკიშვილი** (თსუ). 125 კგ-მდე – **გიორგი რეხვიაშვილი** (თელავის „შევარდენი“).

სამჭიდში გუნდური აღგილები შემდეგნაირად განაწილდა:

I – თსუ, მწვრთნელი **ნუგზარ დავითური**. II – თელავის „შევარდენი“, მწვრთნელი **ბექა მაზანიშვილი**. III აღგილი გაიყვეს თსუ სიღნაღის ფილიალის (მწვრთნელი **შოთა ბეგაშვილი**) და თელავის უნივერსიტეტის სპორტსმენებმა (მწვრთნელი **დავით ბეკანიშვილი**).

ასპარეზობას უძღვებოდა საქართველოს ათლეტიზმის ფედერაციის გენერალური მდივანი, უმაღლესი კატეგორიის არბიტრი **ელგუჯა კვიკვინია**. ჟიურის შემადგენლობაში შედიოდნენ: საქართველოს ათლეტიზმის ფედერაციის პრეზიდენტი **ნიკოლოზ სარალიძე**, ფედერაციის საპაგიო პრეზიდენტი **გიორგი კობერიძე**, ვიცე-პრეზიდენტები: **გარიელ შარვაშიძე** და **გიორგი ბოჭორიშვილი**. შეჯიბრების ჩაგარებასა და მაღალ დონეზე ორგანიზებაში დიდი წვლილი მიუძღვის ქ. თბილისის მერიის სპორტის სამსახურს და მის ხელმძღვანელს **გია უდესიანს.**

ზურაბ ჭავჭანიძე,
საქართველოს
დამსახურებული მწვრთნელი.

◎ კარატე

მუშტი-კრივი – ვერის ბაღში

ბავშვთა კალათბურთის სასახლემ სპორტულ-კონტაქტურ კარატეში საქართველოს ეროვნულ ჩემპიონატს უმასპინძლა. გაგამზე საასპარეზოდ გამოვიდა 11 ქალაქისა და რაიონის 85 სპორტსმენი 5 წონით კატეგორიაში. დაძაბული ორთაბრძოლების შემდეგ პირველ ადგილებზე გავიდნენ გელა თათირიშვილი (65 კგ.), ლაშა ხაჭაპურიძე (70), ედუარდ ჯანოამშვილი (80), გიორგი მეხრიშვილი (90 და ლევან მჭედლიშვილი (აბსოლუტური). ცალკეული ორგანიზაციებიდან ყველას აჯობა კიოკუშინ კარატეს ფედერაციამ (პრეზიდენტი ავთანდილ შენგელია), რომლის წარმომადგენლებმაც ოთხი ოქროს, ერთი ვერცხლისა და სამი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს.

შეჯიბრების შედეგების მიხედვით დაკომპლექტდება საქართველოს ნაკრები, რომელიც სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის დაფინანსებით მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატებზე გაემგზავრება.

გელა მელია.

სურათზე: ასპარეზობის მომენტი.

რობერტ ბაგოიანის ფოტო.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ბაქო პასუხს ეძიებს

„ზერკალო“ (ბაქო), 1 ივნისი.
Зеркало

რუსეთმა გამოაცხადა, რომ ამოქმედებულია საქართველოდან სამხედრო ბაზების გაგანის რეჟიმი. როგორც საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში აღნიშნეს, ამ რეჟიმის მოქმედების მანძილზე რუსეთის მხარე არ შეაიარაღებს ბაზებს, არ შეცვლის ტექნიკას და არ შეავსებს ყვავა-წამლის მარაგს. რუსეთის სამხედრო ტექნიკის გაგანა უკვე მომდინარე წელს დაიწყება, და 2005 წლის 1 სექტემბრამდე გაიგანენ სულ ცოტა 40 ერთეულ ჯავშანტექნიკას, მათ შორის, 20 განკს.

ამ ტექნიკის გაგანის უმრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს მხარე მზად არის, რომ რუსეთს თავის ტერიტორიაზე დართოს საჭირო ტექნიკისა და სამარაგო ნაწილების შეტანის უფლება. ყოველივე ეს ასახული იქნება სპეციალურ დოკუმენტში. რუსეთის სამხედრო ბაზების მოძრავი ქონება და ამიერკავკასიაში რუსეთის ჯარების ჯგუფის სამხედრო ობიექტები გააქვთ საქართველოს ტერიტორიიდან, უძრავ ქონებას კი გადასცემენ საქართველოს, მხარეთა უფლებამოსილ ორგანოებს შორის შეთანხმებული გრაფიკების საფუძველზე.

რუსეთის მხარე კისრულობს გადასაცემი ობიექტების მთლიანობის შენარჩუნების უმრუნველყოფის ვალდებულებას, საზგასმულია დოკუმენტში.

სულ საქართველოში იმყოფება დაახლოებით სამი ათასი სამხედრო მოსამსახურე (მათი რიცხვი შემცირდება იმის გამო, რომ საქართველოს მხარე არ გასცემს ქვეყანაში შესახვლელ ვიზებს რუსი სამხედროებისთვის), 115 ტანკი, 220 ქვეითი ჯარის საბრძოლო მანქანა და ჯავშნატრანსპორტიორი, 170 საარტილერიო სისტემა (აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში მყოფი რუსი სამშვიდობოების ქვეგანაყოფების გარდა).

საქართველოში დისლოცირებული ბაზებიდან სამხედრო ტექნიკის ნაწილს სომხეთში გაიგანენ. ეს განაცხადა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა სალომე ზურაბიშვილმა.

ამავე დროს, რუსეთის პრეზიდენტის აღმინისტრაციის მეთაური დმიტრი მედვედევი გაემგზავრა სომხეთს, რათა განიხილოს საქართველოდან ბაზების გაგანის საკითხი.

ზოგიერთი მონაცემით, რუსეთი გეგმავს, რომ საქართველოდან სომხეთში სულ ცოტა 40 განკს მაინც გადაიგანს.

შეგახსენებთ: აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა სამინისტრო აცხადებდა, რომ დაუშვებელი იქნება შეიარაღების გადაგანა სომხეთში, რაც ნეგაგიურ გავლენას მოახდენს ყარაბაღის კონფლიქტის მოწესრიგებაზე, და დაარღვევს რეგიონში სამხედრო-პოლიტიკურ სტაბილურობას. მაგრამ მოსკოვმა უგულებელყო ბაქოს პროტესტი. „აზერბაიჯანი მიესალმება საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის სამხედრო ბაზების გაგანის შესახებ მხარეებს შორის მიღწეულ შეთანხმებას. მაგრამ ჩვენ შეშფოთებული ვართ იმის გამო, რომ მოსკოვი აპირებს საქართველოდან გამოგანილი სამხედრო ტექნიკის ნაწილის განლაგებას სომხეთში“, – განაცხადა აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ არაზ აზიმოვმა. როგორც მან თქვა, ამასთან დაკავშირებით, აზერბაიჯანმა რუსეთს უკვე გაუგზავნა შესაბამისი ნოტა. „ჩვენ ველით პასუხს. საქართველოდან სომხეთში სამხედრო ბაზების გადაგანა არ შეესაბამება არა მარგო აზერბაიჯანის, არამედ რეგიონის ყველა ქვეყნის ინტერესებს. ჩემი აზრით, არ არის საჭირო უცხოეთის სამხედრო ბაზების შენარჩუნება სამხრეთ კავკასიაში. მიგვარნია, რომ რეგიონში უცხო ქვეყნის სამხედრო ბაზების ყოფნა ეწინააღმდეგება იქ მცხოვრები ყველა ხალხების ინტერესებს“, – თქვა ა. აზიმოვმა.

◎ ინფორმაცია

ვის შესჩივლონ, რუსთაველი მკვდარია...

გუშინ ფოთის პორტში შესულმა გემმა „მიხეილ სვეტლოვმა“ 20 ქართველი მგზავრი სოჭიდან ფოთში დაბარუნა. საქართველოს 50 მოქალაქე „კომეგით“ სოჭის მიმართულებით გაემგზავრა, თუმცა რუსმა მესაზღვრეებმა 20 მგზავრის ვიზას ანულირება ყოველგვარი არგუმენტაციის გარეშე გაუკეთეს.

როგორც მგზავრები აცხადებენ, რუსეთს საქართველოს მოქალაქეები არასასურველ პირებად მიაჩნია და 5-6 მგზავრის უკან მიბრუნების შემთხვევები საკმაოდ ხშირია, თუმცა 20 მგზავრის დაბრუნების შემთხვევა ჯერ არ ყოფილა.

ფოთში მოქმედი სასაზღვრო-გამშვები პუნქტის უფროსი უჩა ჭანტურია აცხადებს, რომ ფოთიდან „კომეგით“ გასულ მგზავრებს ყველანაირი დოკუმენტაცია წესრიგში ქქონდათ და მისთვის მომხდარის მიზეზები გაუგებარია.

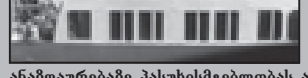

აღსანიშნავია, რომ მგზავრებმა თითო ბილეთში 120 ლარი გადაიხადეს, რუსეთის ვიზაში კი – 120 დოლარი და მეტი, თუმცა არც ერთი უწყება მათთვის ზარალის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებლობას არ იღებს.

როგორც ფოთის ნავსადგურის სადისპეტჩეროში აცხადებენ, მათ არა აქვთ უფლება, მგზავრს, რომელსაც დოკუმენტაცია წესრიგში აქვს, „კომეგის“ ბილეთი არ მიჰყიდონ. რაც შეეხება საკომპენსაციო თანხას, როგორც სადისპეტჩეროში აცხადებენ, ეს მათ კომპეტენციაში არ შედის.

ინტერ-პრესი.

თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

აცხადებს კონკურსს შემდეგი თანამდებობების დასაკავებლად:

ინგლისური ენის №1 კათედრის
დოცენტი – 1,0 საშტ. ერთ. – ფილოლ. მეც. კანდ., დოცენტი
დოცენტი – 0,5 საშტ. ერთ. – ფილოლ. მეც. კანდ., დოცენტი
უფროსი მასწავლებელი – 1,0 საშტ. ერთ.
უფროსი მასწავლებელი – ორი 0,5 საშტ. ერთ.
მასწავლებელი – ორი 0,5 საშტ. ერთ.
გერმანული ენის №1 კათედრის
დოცენტი – 0,5 საშტ. ერთ. – ფილოლ. მეც. კანდ.
იტალიური ენის კათედრის
გამგე – 1,0 საშტ. ერთ. – ფილოლ. მეც. კანდ.
ინგლისური ენის №2 კათედრის
მასწავლებელი – 0,5 საშტ. ერთ.
პედაგოგიკისა და უცხო ენის სწავლების მეთოდიკის კათედრის
დოცენტი – 0,5 საშტ. ერთ. ფილოლ. მეც. კანდ., დოცენტი
ენათმეცნიერებისა და კულტუროლოგიის კათედრის
დოცენტი – 0,5 საშტ. ერთ. – ხელოვნ. მეცნ. კანდ. (კულტ. თეორ. ისტ.)
ფონეტიკის კათედრის
გამგე – 1,0 საშტ. ერთ. – ფილოლ. მეცნ. დოქტ. პროფესორი.
თარგმნის თეორიისა და პრაქტიკის კათედრის
უფროსი მასწავლებელი – ორი 0,5 საშტ. ერთ. (ინგლისური)
საქართველოს ისტორიის კათედრის
პროფესორი – 1,0 საშტ. ერთ. – ისტ. მეცნ. დოქტ., პროფესორი
დოცენტი – 0,5 საშტ. ერთ. – ისტ. მეცნ. კანდ., დოცენტი
ფიზიკაზრდის კათედრის
უფროსი მასწავლებელი – ხუთი 1,0 საშტ. ერთ.

საბუთები მიიღება განცხადების გამოქვეყნებიდან ერთი თვის განმავლობაში.
მისამართი: ილია ჭავჭავაძის გამზ. №45.

◎ სანქცია

დანაშაული და სასჯელი

გუშინ ოთხ საათს გასტანა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის სადისციპლინო კომიტეტის (თავმჯდომარე – ტარო ლასხიშვილი) სხდომამ, რომელზეც განიხილეს მეთექვსმეტე ეროვნული ჩემპიონატის უკანასკნელ ტურში ქუთაისის სტადიონზე მომხდარი აღმაშფოთებელი ფაქტი.

შეგახსენებთ, რომ უეფას თასის საგზურისათვის მებრძოლ უშუალო კონკურენტთა – ადგილობრივი „ტორპედოსა“ და „თბილისის“ პრინციპულ მატჩში მონასტერი პირველად 43-ე წუთზე აარია, როცა სტუმართა ნახევარმცველმა ვეწაძემ რონისპირელთა ქომაგთაგან სიტყვიერ შეურაცხყოფას ბენებითვე უპასუხა და თან მათ ხელით „პოპულარული“ ჟესტი უჩვენა. ამ ეპიზოდში ახალგაზრდა მსაჯმა მალხაზ მაისურაძემ ქვეყნის ახალგაზრდული ნაკრების წევრს გაფრთხილება აკმარა და შეცდომას შეცდომა დაუმატა – უფრო ადრე ბარაბაძის წინააღმდეგ მეტისმეტად უხეში თამაშის გამო „შოსანმა“ მინდვრიდან მასპინძელი მემარნეშვილი არ გააძევა.

შეხვედრა შესვენების შემდეგ ოცწუთიანი დაგვიანებით განახლდა, თუმცა ვნებათაღელვა რომ დამცხრალი არ იყო, 85-ე წუთზე დადასტურდა – აუგში გადავარდნილი ბურთისაკენ დაძრულ აფციაურს „სამიზნემდე“ გამეზარდაშვილმა მიასწრო (მისი ზუსტი თაურით იგებდა დუელს აღნიშნული მომენტისთვის „ტორპედო“ – 1:0) და ბურთი კიდევ უფრო ზოგში ახალგაზრდა მსაჯმა მალხაზ მაისურაძემ ქვეყნის ახალგაზრდული ნაკრების წევრს გაფრთხილება აკმარა და შეცდომას შეცდომა დაუმატა – უფრო ადრე ბარაბაძის წინააღმდეგ მეტისმეტად უხეში თამაშის გამო „შოსანმა“ მინდვრიდან მასპინძელი მემარნეშვილი არ გააძევა.

შეხვედრა შესვენების შემდეგ ოცწუთიანი დაგვიანებით განახლდა, თუმცა ვნებათაღელვა რომ დამცხრალი არ იყო, 85-ე წუთზე დადასტურდა – აუგში გადავარდნილი ბურთისაკენ დაძრულ აფციაურს „სამიზნემდე“ გამეზარდაშვილმა მიასწრო (მისი ზუსტი თაურით იგებდა დუელს აღნიშნული მომენტისთვის „ტორპედო“ – 1:0) და ბურთი კიდევ უფრო შორს გადააგდო. სწორედ დროის გაყვანის მიზნით ჩაღენილ ამ ქმედებას მოჰყვა დასახელებულ მობურთალთა შორის ფიზიკური ანგარიშსწორება, რაც გუნდურ ჩხუბსა და ტრიბუნებიდან ბეგონის ფილის ნაგეხების, ქვების, აგრეთვე სხვა საგნების ნიადვრის გადმოღინებაში გადაიზარდა. კიდევ კარგი, რომ იმერეთის პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილის ბაგა გონგაძის, მაგჩის დირექტორის ამირან კაჭახიძისა და სპეცდანიშნულების რაზმის ძალისხმევით სერიოზულად მხოლოდ თბილისელი ფოფხაძე დაშავდა (მას თავი გაუტეხეს)... ამ ფონზე ქუთაისიდან სამართალდამცველთა დახმარებით გამოპარებულ სტუმართა ავტობუსის დალეწვა, დაგვეთანხმებით, მოსაგანი ნამდვილად არაა.

დასასრულ, გაგაცნობთ სადისციპლინო კომიტეტის ვერდიქტს – ვიმედოვნებთ, ამ გადაწყვეტილების შემდეგ მაინც ალიკვეთება საქართველოს სტადიონებზე ვანდალიზმი:

ორივე გუნდს ჩაეთვალა წაგება ანგარიშით 0:3;
მეტოქე კლუბები 5000-5000 ლარით დაჯარიმდნენ;
ქუთაისის სტადიონი ორი მაგჩითაა დისკვალიფიცირებული;
გამეზარდაშვილი და აფციაური 5-5-თამაშიან დისკვალიფიკაციას მოიხდიან, აგრეთვე 500-500 ლარით შეითხელებენ ჯიბეს;
გეწაძის სანქცია ყვითელ ბარათსა და 200-ლარიან ჯარიმას ითვალისწინებს;
მსაჯობის საკითხს სფფ-ს სამსაჯო-საინსპექტორო კომიტეტი განიხილავს.

◎ გილიარდი

„ოქროს კიიმ“ უმასპინძლა

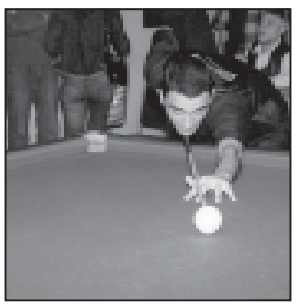

დამთავრდა საქართველოს მობილიარდეთა ეროვნული ჩემპიონატი „პირამიდაში“. პირველობისთვის თბილისის, რუსთავის, აჭარის, კახეთის, გურიის და სამეგრელოს 36 წარმომადგენელი იბრძოდა. შარშანდელმა ჩემპიონმა პააგა ხმალაძემ ამჯერადაც დაამტკიცა თავისი უძლეველობა – ფინალში 5:1 დაამარცხა თბილისელი გურამ ჭოღოშვილი (საგულისხმოა, რომ პააგამ ამას წინათ პულშიც (8-იანი) გაიმარჯვა. მესამე ადგილზე ბათუმელი დავით ფიფია გავიდა.

სურათზე: პააგა ხმალაძე ასპარეზობისას.

რობერტ ბაგოიანის ფოტო.

◎ სპორტულ ორგიტაზე

სად მიდის კალაძე?

როგორც უცხოური პრესა იუწყება, იგალიური „მილანის“ ქართველმა მცველმა კახა კალაძემ განაცხადა, რომ ამ ზაფხულს დაგოვებს თავის გუნდს და, შესაძლოა, ინგლისის „ჩელსიში“ აღმოჩნდეს. მისი თქმით, განვლილ სეზონში იშვიათად თამაშობდა „მილანის“ ძირითად შემადგენლობაში, მისი ასაკის ფეხბურთელისთვის კი აუცილებელია სათამაშო პრაქტიკა.

„მე წასვლა გადავწყვიტე, ახლა 27 წლის ვარ და თამაში მჭირდება. როცა კარგ ფორმაში ვარ, აბა, ვინ იტყვის, არ შეუძლიაო კარგი თამაში. ძალიან მინდა ძირითად შემადგენლობაში ყოფნა. ძალზე მენანება „მილანის“ დაგოვება, ეს დიდი ოჯახია, სადაც თავს კარგად ვგრძნობდი, მაგრამ წასვლა გადავწყვიტე. ჯერჯერობით ზუსტად ვერ ვეტყვით, თუ სად აღმოვჩნდები, მაგრამ, შესაძლოა „ჩელსიში“ გადავიდე, ყველაფერი კი მომავალ კვირაში გადაწყდება“, – განაცხადა კალაძემ.

ჯეიმს ბონდსაც კი შეშურდებოდა

მაღრიდის „რეალისა“ და ინგლისის ნაკრების ფეხბურთელს დევიდ ბეკჰემს ვერა და ვერ მოუშორებია იმის შიში, რომ მისი ოჯახის წევრებს ბოროტმზრახველები დასდევენ. ჯერ კიდევ „მანჩესტერ იუნაიტედში“ თამაშის დროს მან 256 ათასი ევრო არ დაიშურა, რათა შეჯავშნული „მერსედეს S 500“ შეეძინა. ასე გამოეხმაურა ის მისი ფეხმძიმე ცოლისა და სამი წლის ვაჟიშვილის ბრუკლინისადმი მუქარას.

როგორც მის ოჯახთან დაახლოებული პირები ამბობენ, ისევ და ისევ თავისი ოჯახის უსაფრთხოებისა და სიმშვიდისთვის ბეკჰემმა ვაჟიშვილებისთვის BMW X5-ის ორი სპეციალური მანქანა შეიძინა, რაც 180 ათასი ევრო დაჯდა. ეს მანქანები აღჭურვილია სპეციალური ხელსაწყოებით, ბომბების საახლოვეს რომ ამჩნევს, აგრეთვე ქიმიური შეტევის შემთხვევაში ქანგბადის მომარაგების დანადგარით, და გამკვრივებული საბურავებით. როგორც ამბობენ, ასეთი ავტომანქანები თვით აგენტ 07-ს – ჯეიმს ბონდს შეშურდებოდა.

ავტორბოლის მილიონები

სარეკორდო საპრიზო თანხა – 1537 805 დოლარი – მიიღო სახელგანთქმული ავტორბოლის „ინდი-500“ გამარჯვებულმა, ინგლისელმა დენ უელდონმა. ყველა გამარჯვებას უწინასწარმეტყველებდა ამერიკელ ქალბატონს დანიცა პაგრიკს, მაგრამ ის მხოლოდ მეოთხე იყო ფინიშთან და ჯილდოდ „მხოლოდ“ 378855-დოლარიანი ჩეკი მიიღო.

რბოლის მეორე და მესამე პრიზიორებმა – ბრაზილიელმა ვიტორ მეიერმა და ამერიკელმა ბრაიან ჰერტმა კი შესაბამისად 656 955 და 457 505 დოლარი „გამოიმუშავეს“.

მუსულმანი ქალები — ევერესტზე

ორი ირანელი ალპინისტი ქალი პირველი მუსულმანები არიან, ვინც მსოფლიოს უმაღლესი მწვერვალი (8850 მ) დაიპყრო.

შეგახსენებთ, რომ პირველი ქალი, ვინც დედამიწის უმაღლეს მწვერვალზე ჯერ კიდევ 1975 წელს ავიდა, იაპონელი ძიუნკო ტაბე იყო.

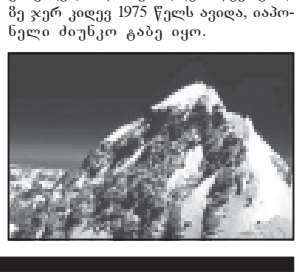

№ 129, ხუთშაბათი, 2 ივნისი, 2005 წელი.

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

ობილისის რკინიგზის საავადმყოფოს ხელმძღვანელობა და წამყვანი სპეციალისტები.
მარცხნიდან: კოტე კორნელიციანი, კოტე ქათამაძე, რუბენ დავიდოვი, დათო ლეშკაშელი, ლადო ანდრონიკაშვილი. გადაღებულია 1970 წელს.

მოგვაწოდა ნინო ანდრონიკაშვილმა.

თითქმის ნატურიდან

თაგვების ბიზნესი

დიტრმ ბევრი იფიქრა, როგორ წამოეწყო ბიზნესი და, როგორც იქნა, მოიფიქრა. ამის თაობაზე ოჯახში არ გაუმხელია, პირდაპირ ზოოპარკს მიადგა და მენეჯერთან აუდიენცია ითხოვა.

– რამ შეგაწუხათ? – იკითხა საქმეში თავჩარგულმა მელოგმა მამაკაცმა.

– თაგვების გაყიდვა გადავწყვიტე, – თქვა მორიდებით სტუმარმა და ამიტომ გეახელით.

– გაყიდეთ მერე, ვინ დაგიშალათ?

– ბაზარში გავიყვანდი, მაგრამ ზოოპარკმა მინდა, რომ შეიძინოს.

– რაგომ მაინცდამაინც ზოოპარკმა?

– არ მინდა, სამუდამოდ დავკარგო, აქ როცა მომესურვება, მოვალ და ვნახავ.

– რა მოგესურვება – თაგვები, კაცო?

– ჰო, თაგვები, – ცრემლები მოადგა დიტრმ.

– მასე თუ გიყვართ, რაგომღა ყიდით?

– აბა, ბიზნესი რით გავაკეთო, სხვა არაფერი მაბადია. დღეს, მოგეხსენებათ, რაღაც მცირე ბიზნესი მაინც თუ არა გაქვს, ვერ იცხოვრებ.

– არა, თაგვებს ვერ ვიყიდით, – მოკლედ მოუჭრა მელოგმა.

– რაგომ?

– ამას რა კითხვა უნდა, ხალხი ზოოპარკში ვეფხვებისა და ნიანგების სანახავად აღარ შემოდის და თაგვებით ვინ დაინტერესდება?

– რას ამბობთ, ისეთი კულტურული და ელეგანტურები არიან, ბავშვებმა ერთხელ თუ მოკრეს თვალი, აღარ მოეშვებიან.

– კარგით ერთი, თაგვი და ელეგანტური საღ გაგონილა?

– აი, პირადად გაიცნობთ და დარწმუნდებით, თანაც როგორი თვალმახარები არიან: იასამნისფერი, ბამბახისფერი, ნაცრისფერი, თქვენ წარმოიდგინეთ, სალათისფერი თაგვებიც კი მყავს. თქვენ რომელიც მოგეწონებათ, იმას შეგირჩევთ.

– მდაა, საინტერესოა, – ჩაილაპარაკა მენეჯერმა.

– აბა რა გგონიათ, უცხოეთიდან ჩამოვიყვანე. ნამდვილი დემოკრატები არიან, თანაც იუმორის მოყვარული დემოკრატები.

– იუმორის მოყვარული? კი მაგრამ, ამას როგორ გამოხატავენ?

– კბილების კაწუნით და კუდის ქიცინით, თუ სამხიარულოს მოკრეს ყური, სიცილით იგუდებიან, თუ რამე არ მოეწონათ, მაშინვე კრიტიკულად განეწყობიან.

– მაინც რა არ მოსწონთ?

– აი, პუტინის კრიტიკაზე, მაგალითად, ძალიან ნერვიულობენ.

– არა, პოლიტიზებული თაგვები ზოოპარკში არ გამოდგებიან.

– თქვენ ასე ფიქრობთ?

– რა თქმა უნდა. ზოოპარკში უამრავი ადამიანი შემოდის, ზოგს პუტინი მოსწონს, ზოგს ბუში, მე თაგვების ხუშტურს საღ ვუყურო!

– არა, ოპოზიციაში კი არავის ჩაუდგებიან, როგორც ხელისუფლება ისურვებს, ისე მოიქცევიან.

– ვთქვათ, დაგთანხმდით, მაგრამ როგორც ინდმეწარმე, რეგისტრაციაში უნდა იყოთ გაგარებული.

– ეგ რაღა საჭიროა?

– აბა, საგადასახადო რომ მეტყვის, თაგვები ვისგან შეიძინეთ, რა საბუთი წარვუდგინო?

– აკი მეწარმედ გახდომის პროცედურა ძალიან გამარგიდეო?

– ეს სიტყვებია, მაგრამ საქმით ასეა.

– როგორ, კაცო, ბენდუქიძე მიწებს ყიდის და მე თაგვები ვეღარ გავყიდო?

– ის სახელმწიფო მიწებს ყიდის, ჩემო ბატონო, თქვენ კი საკუთარ თაგვებს. მეწარმეობას თუ აპირებთ, ამ ანბანურ ჭეშმარიტებაში უნდა ერკვეოდეთ. ალბათ იმის ცოდნაც დაგჭირდებათ, რომ თაგვები განბაჟებული უნდა იყონ.

– ბენდუქიძეს რა, მიწები განბაჟებული აქვს?

– აკი მიგანიშნეთ, კანონებში ვერ ერკვევით, მიწები ადგილობრივი წარმოშობისაა და განბაჟება არ სჭირდება, თქვენ კი თაგვები საზღვარგარეთიდან ჩამოიყვანეთ.

– საზღვარგარეთიდან დედ-მამა ჩამოვიყვანე, თორემ ისინი, თქვენ რომ უნდა მოგყიდოთ, აქ დაბადებულნი არიან.

– არ ვიცი, შენი თაგვების გულისთვის კანონს ვერ შევეკამათები. თაგვები განბაჟებული უნდა იყონ, მორჩა და გათავდა!

– ზოოპარკში ყველა ცხოველი განბაჟებული გყავთ?

– რა თქმა უნდა, ცხოველებიც და ფრინველებიც. ამას წინათ ერთი შამფი აღმოგვიჩინეს განუბაჟებელი და დირექტორი ეგრევე მიახსნეს.

– იქნებ ახალმა დირექტორმა მომცეს თანხმობა?

– არა, ბაგონო, არა, კაცი ახალია და თაგვის გულისთვის თავს გაიფუჭებს?

– აბა რა ვქნა?

– ხომ გითხარით, განაბაჟეთ თაგვები და მერე ვნახოთ...

დიგო დამშარებული გამოვიდა ზოოპარკიდან. მიდოდა შინ და ფიქრობდა: ეს სადაური დემოკრატიაა, ქვეყანა დათვების, მგლების, ტურების, მელიების ბიზნესმა შეჭამა, თაგვების ბიზნესი კი არავის უნდა. არა, ძმაო, ასე თუ გაგრძელდა, მცირე მეწარმეობა სულს ვერასოდეს მოითქვამს.

ოთარ ხუციშვილი.

გიხარიდენ!

ნაილი ორი ვაჟის დედაა

ჩემი ერთადერთი ვაჟიშვილი უშანგი ორი წლის წინათ დავაქორწინე. მისი მეუღლე ნაილი ოჯახის მოყვარული გამოდგა. შვილს ნაგრობდნენ და ორი წლის შემდეგ ნაილის ტყუპი ბიჭები შეეძინა – ოთარი და დათო, მშობლებმა ორივეს პაპების სახელები დაარქვეს.

ნაილი სამშობიარო სახლიდან გუშინ გამოვიყვანეთ, ტყუპები ჯანმრთელები არიან, ერთი სამ კილოსა და 200 გრამს იწონის, მეორე კი სამი კილოა.

მე თქვენი გაზეთის ერთგული მკითხველი ვარ, თქვენთან თავს უფრო ახლოს ვგრძნობ, მადლობას გიხდით ჩემი შვილის ახალგაზრდა ოჯახის სიხარულის გაზიარებისთვის.

თამარ ჩაკვეტაძე,
რუსთავი.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

ცოტაც გავილიმოთ...

იცით თუ არა, რომ ცნობიმოყვარეობამ უფრო მეტი ქალწული შეიწირა, ვიდრე სიყვარულმა?

* * *

ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ხალხის ერთიანობისა და ბრძოლის პრინციპი: ყველა იმ აზრისაა, რომ უქრთამოდ არაფერი კეთდება, მაგრამ ტარიფებს არავინ ეთანხმება.

* * *

— არა, ძმაო, საფლავები თურმე ხშირად წყლით ივსება, საშინელებაა. ამიტომ, როცა მოვკვდები, მირჩევნია, კრემაცია გამიკეთოთ, — ეუბნება მიხო ცოლს.

— მერე, რა ჯდება ეს კრემაცია?

— რა ვიცი, შეიძლება ათასი დოლარი, ან სულაც — ორი ათასი.

— ორი ათასი? იფ, რა კარგია, როდესაც შენს სიამოვნებაზე მიდგება საქმე, არაფერზე იხევ უკან.

* * *

ორი პატარა ბიჭი საუბრობს:

— გუშინ ჩემმა მშობლებმა მაგრად იჩხუბეს, — ამბობს ერთი.

— რატომ?

— მამაჩემს თურმე მივლინებიდან დღიური ფული არ ჩამოუტანია.

— ეს რა არის. ჩხუბი ის უნდა გენახა, მამაჩემმა დედაჩემს რომ აუტეხა, მივლინებიდან თვიური რად არ ჩამოიტანეო.

* * *

ცოლი მივლინებაში წავიდა. ნაბახუსევმა ქმარმა დილით ბავშვი გააღვიძა და საბავშვო ბაღში წაიყვანა.

მივიდნენ ერთ ბაღში, მაგრამ იქ არ მიიღეს — ეს ბავშვი ჩვენი არ არისო.

მივიდნენ მეორეში. იქაც ანალოგიური სიტუაციაა.

ჩასხდნენ ავტობუსში და მორიგი ბაღისაკენ გაემართნენ.

— მამიკო, ერთი ბაღიც და, სკოლაში დამაგვიანდება, — ეუბნება შვილი.

წარდგენა

ეროვნულ გალერეას ახალი დირექტორი პყავს

გუშინ საქართველოს ეროვნული გალერეის თანამშრომლებს საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის მოადგილემ თამა ქვარიანმა წარუდგინა ახალი დირექტორი – ხელოვნებათმცოდნე ქეთი კორძახია, რომელიც აქამდე გალერეა TMS-ის დირექტორი იყო.

– ჩვენ ქალბაგონ ქეთიზე დიდ იმედებს ვამყარებთ, როგორც საუკეთესო არგმენეჯერზე, – ბრძანა თამა ქვარიანმა, – ალბათ, იგი რადიკალურად შეცვლის ეროვნული გალერეის მუშაობის მეთოდიკას. თუმცა არ შეიძლება მადლობა არ ვუთხრათ თემო გოცაძეს, რომელიც უაღრესად მძიმე წლებში ხელმძღვანელობდა გალერეას და ბევრი რამის შენარჩუნება შეძლო.

ღღეს ჩვენ მაინცდამაინც კმაყოფილები არა ვართ გალერეის მუშაობით, გარდა იმისა, რომ შენობა ვიზუალურად სათანადოდ არ გამოიყურება. ვფიქრობთ, სახელმწიფო გალერეას ბევრად საინტერესო დაგვირთვა უნდა ჰქონდეს, ვიდრე ახლა აქვს. ეს უნდა იყოს რჩეულთა აღგილი, ნიჭით, ხარისხით, შემოქმედებით. აქაურობა მხოლოდ საუკეთესო ექსპოზიციებს უნდა დაეთმოს. არ დავმალავ და ვიტყვი, რომ აქ რეორგანიზაციას ვაპირებთ, ახალ დირექტორს საინტერესო პროგრამა აქვს და მას სამინისტროს მხრიდან თანადგომა ექნება, – დასასრულა თათა ქვარიანმა.

თავის მხრივ ქეთი კორძახიამ აღნიშნა, რომ კარგად იცნობს საგამოფენო საქმიანობის სამგარეულოს, პრობლემებს, აპირებს რეორგანიზაციას ისე, რომ გალერეა თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნების სახე უნდა გახდეს, მკაფიო კონცეფციით.

– ერთადერთი, რის თქმაც წინასწარ შემიძლია, ის არის, რომ აქ მხოლოდ გეგმიური გამოფენები უნდა იმართებოდეს და იგი სახელმწიფო პოლიტიკის სქემაში უნდა ჩაჯდეს, გალერეა არაამოგებიანი ორგანიზაცია არ უნდა იყოს, რისთვისაც, ცხადია, მექანიზმი შეიცვლება. ჩვენ ვფიქრობთ ინვესტიციების მოზიდვაზე. შეიძლება სპონსორებიც მოვიძიოთ, ამის უფლებას კი მოგვცემს ის, რომ გალერეას ამერიდან იურიდიული სტატუსი ეცვლება. იგი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი იქნება. ალბათ დადგება შტატების შემცირების საკითხიც, თანამშრომლებს გადამზადების კურსებზე მივავლენთ, – დასძინა ქეთი კორძახიამ.

რუსუდან მუხიგულაშვილი.

კრიმინალი

აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე

ფინანსური პოლიციის საგამოძიებო დეპარტამენტის სამცხე-ჯავახეთის სამმართველომ საბაჟო წესების დარღვევის ბრალდებით სისხლის სამართლის საქმე აღძრა.

როგორც „ინტერ-პრესს“ ფინანსური პოლიციის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურში განუცხადეს, მოქალაქე მაია თავართქილაძემ თურქეთიდან საქართველოში, ვალეს საბაჟო-გამშვები პუნქტის გავლით, დიდი ოდენობით თეთრეული შემოიგანა.

საბაჟოზე მან მიუთითა, რომ თეთრეული მეორადი მოხმარების იყო და განბაჟებისას მხოლოდ 158 ლარი გადაიხადა. თუმცა, ფინანსურმა პოლიციამ ოპერაგიული ინფორმაციის საფუძველზე თავართქილაძე ტვირთიანად დაიკავა. შემოწმების პროცესში გაირკვა, რომ აღნიშნული თეთრეული 200 კილოგრამს იწონის და პირველადი მოხმარებისაა.

ამჟამად მიმდინარეობს საქმის გამოძიება, ტვირთს ექსპერტიზა უტარდება, რაც მის ღირებულებას დაადგენს.

ეს არაჟი ჯანმრთელობისთვის საშიშია

ფინანსური პოლიციის საგამოძიებო დეპარტამენტის სამცხე-ჯავახეთის სამმართველომ მერსედესის მარკის მიკროავტობუსი დაიკავა, რომელსაც 3 750 ბოთლი „იმპერატორის“ მარკის არასწორად მარკირებული არაყი თბილისიდან ახალქალაქში გადაჰქონდა.

როგორც „ინტერ-პრესს“ ფინანსური პოლიციის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურში განუცხადეს, პოლიციას საფუძვლიანი ეჭვი აქვს, რომ ამოღებული არაყი ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საშიშია, ამიტომ ტვირთს ექსპერტიზა უტარდება.

აღნიშნული ავტომანქანა შპს „არჩევანი 2004“-ის საკუთრებაა. სისხლის სამართლის საქმე მარკირებას დაქვემდებარებული საქონლის აქციზური მარკის გარეშე გადაზიდვის შუხლით აღიძრა.

ინტერ-პრესი.

მეუღლე ბელა დუნდუა, შვილები დათო, კახა ჩხეიძეები, რძლები ფაგი შარაშენიძე, ნინო მესხი, სიძეები კახა ჯამბურია, რუსლან აბაშიძე, შვილიშვილები თაკო, ტასო, დათო, ნიკა, საბა, ნინუცა ჩხეიძეები, გიორგი, სანდრო ჯამბურიები, შვილთაშვილი სერგი აბაშიძე იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

კიმი (კუკური) ივანეს ძე ჩხეიძე.

პანაშვიდი 2, 3 VI, 17 სთ. აბასთუმნის | კორპ. | სად. ბინა 3, გამოსვენება 4 VI, საბურთალოს სასაფლაოს ამაღლების ტაძრიდან, 15 სთ.

თბილისის II სამედიცინო სასწავლებელი იუწყება, რომ გარდაიცვალა ღვაწლმოსილი პედაგოგი

ოთარ მესხი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

მეუღლე ვიოლა, შვილები ვაჟა და ქეთინო, რძალი ნინო, შვილიშვილი ანი, სიდედრი ანა, დეიდები ლილიკო და ლამარა ოსიაშვილები, მძახლები ალეკო მალუბაშვილი და რუსუდან კოკაია იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

რეზონ ზოთას ძე ფილაღაური.

პანაშვიდი 2, 3 VI 16 სთ, გამოსვენება 4 VI 14 სთ. მის: შავი ზღვის ქ. № 6, | სად. V სართული.

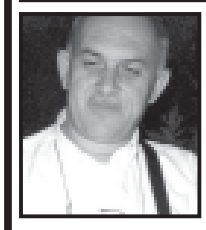

ავტომატური სისტემების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტ „სხივის“ თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ 58 წლის ასაკში მოულოდნელად გარდაიცვალა ინსტიტუტის დირექტორი

ალექსანდრე ქურასბედიანი

მაღალი დონის სპეციალისტი, ფართო თვალსაწიერის მქონე ხელმძღვანელი, ამავე დროს ჩვენი ერთგული თანამოაზრე და გულისხმიერი მეგობარი – იგი თავდადებით ემსახურა ჩვენს ქვეყნის სიძლიერეს.

მსუბუქი იყოს მისთვის ქართული მიწა.

შვილები თამაზ, ვანო, რძლები ეთერი, ნანა, შვილიშვილები ეკა, ვახტანგი, გოგიტა, თამაზი, რძალი ანუკი, შვილთაშვილები გიორგი, ივიკო იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ნორა გოგებაშვილი-ნინუა.

პანაშვიდი 2, 3 VI 17 სთ, დაკრძალვა 4 VI 15 სთ. მის: ქ. სამტრედია, ფარნავაზის 31 (ყოფილი კალინინი).

წმიდა სამების საკათედრო ტაძრის მშენებლობის ფონდი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ ფონდის გამგეობის წევრს ჯუანშერ მხეიძეს გარდაეცვალა მეუღლე

ნინელი ფრუიძე-მხეიძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

გულერი, ნინი, ნუნუ ჩხეიძეები, დიმა რაგიანი, ლამარა პაპავა, გურამ, ვიოლეტა ლეჟავები, მედიკო, მაგული ლორთქიფანიძეები, მურთაზ, ჯიმი, ლალი, მზია მიქელაძეები ოჯახებით ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ

ნინელი ფრუიძე-მხეიძის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

დისწულები ელიკო, გუგული, ოთარ აბდუშელიშვილები, ბიჭი, მანანა, ოთო აბდუშელიშვილები, ოთარ, ეკა თარგამაძები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ოლია მიხეილის ასული აბაშიძე.

ლარის კურსი

2 ივნისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლ. გირვ. სტერ.	1	3.3265 ლ.
აშშ დოლარი	1	1.8299 ლ.
ევრო	1	2.2470 ლ.
რუსული რუბლი	1	0.0647 ლ.
აზერბაიჯ. მან.	1000	0.3848 ლ.
სომხური დრამი	100	0.4101 ლ.
უკრაინული გრივ.	10	3.6394 ლ.

ამინდი ღღეს

2 ივნისი	☼	☾
თბილისი	29°	18°
ბათუმი	23°	18°
თელავი	28°	17°
სოხუმი	22°	17°
ქუთაისი	30°	19°

თითოეული ესკიმოსი ბიჭუნა ცხოვრებაში ერთხელ ხდება „პირველი მონადირული გმროობის“ ღღესასწაულის მონაწილე. ჩვეულებრივ, იგი აღინიშნება, როცა გმირი 4-6 წლის ხდება. მან უნდა მოკლას ბუმი.

* * *

კოლუმბიაში ბევრი მძღოლი ამჯობინებს, რომ საათი მარჯვენა ხელის მაჯაზე აგაროს, რათა მოძრაობისას, „საცობის“ შემთხვევაში, ფანჯრიდან გაყოფილი მარცხენა ხელიდან საათი ქურდებმა ხელიდან არ წაგლიჯონ.

* * *

ავსტრალიის ქალაქ მელბურნს ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის სახელი ჰქვია.

* * *

ნაყინი ადამიანებმა პირველად იგემეს 62 წელს ჩვენს წელთაღრიცხვამდე. ნერონმა მოწვეული სტუმრები გააკვირვა ორიგინალური ჩაროზით – სტუმრებს მიართვეს ხილის წვენსა და თაფლში არეული თოვლი, რომელიც იმპერატორის ბრძანებით რომში მთებიდან ჩამოიტანეს.

* * *

რძის ნაყინი ევროპაში პირველად გამოჩნდა მხოლოდ XIII საუკუნის ბოლოს. მისი მომზადების „საიდუმლო“ ჩინეთში გაიგო იტალიელმა მოგზაურმა მარკო პოლომ.

* * *

ძველი წელთაღრიცხვის პირველი საუკუნის მეორე ნახევარში რომში ცხოვრობდა სახელგანთქმული და კეთილი, ამავე დროს მდიდარი კაცი გაიუს ცილინიუს მეცენატი, რომელიც დიდ მფარველობას უწევდა მხატვრებს, პოეტებს, მეცნიერებს... ახლა მეცენატს ვუწოდებთ ადამიანს, რომელიც საერთო-სახალხო რაიმე კეთილ საქმეს მფარველობს და ეხმარება.

* * *

ჩიხუახუა ყველაზე პატარა ძაღლია. იგი მექსიკის ერთ-ერთი შტატის სახელს ატარებს. ეს ჯიში სამხრეთ ამერიკაში წარმოიშვა. ასეთი ტიპის და ზომის ძაღლები აცტეკებისთვის წმინდა ცხოველებად ითვლებოდნენ. ჩიხუახუა 0,5-3 კგ-ს იწონის, ხოლო სიმაღლე 16-20 სმ-ია.

* * *

მსოფლიოში უდიდესი კათოლიკური ტაძარია წმინდა პეტრეს ტაძარი, რომელიც აშენებულია 1506-1614 წლებში. მისი ფართობია 15160 მ², ხოლო გუმბათის სიმაღლე 135,5 მეტრი.

ისარგებლეთ ცხელი ხაზით!

საპატრულო სამსახური – 022;
გენერალური პროკურატურა – 99-74-10;
შინაგან საქმეთა სამინისტრო – 93-53-50;
საგარეო საქმეთა სამინისტრო – 28-47-47;
ფინანსთა სამინისტრო – 22-17-80; 22-09-24;
იუსტიციის სამინისტრო – 75-82-21;
ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო – 38-47-98;
სოფლის მეურნეობის სამინისტრო – 98-57-81;
ჯანდაცვის სამინისტრო – 94-34-98;
შსს სანებართვო განყოფილება – 98-57-01;
კონტროლის პალატის გენერალური ინსპექცია – 95-30-81; 96-71-78;
თავდაცვის სამინისტროს გენერალური ინსპექცია – 23-56-73;
საქართველოს სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექცია – 39-52-47;
თბილისის სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექცია – 37-78-70;
შსამიანი ქვეწარმავლების გაუვნებელყოფის სამსახური – 22-61-48; 22-33-53;
ერთიანი საპენსიო ფონდი – 69-65-93; 69-65-94.
კატასტროფების ცენტრი, გადაუდებელი და სასწრაფო დახმარება, რეანიმობილის მომსახურება – 24 საათი; პაციენტის გადაყვანა რეგიონული სტაციონარებიდან თბილისის კლინიკებში – 51-77-37.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები
გამომცემელი – „თანადგომა-1“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი
ოთარ ხუციშვილი.

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაბეჭდილა ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.

დაზუსტება

ბაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 25 მაისის ნომერში შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგურმა“ გამოაცხადა კონკურსი სხვადასხვა სახის საღებავების შესყიდვაზე.

განცხადების მე-3 მუხლში უნდა ეწეროს, რომ **საკვალიფიკაციო მონაცემების მიღების ბოლო ვადაა 2005 წლის 06 ივნისის 17 საათამდე.** დანარჩენი მუხლები უცვლელია.

ვლადიმერ ხოხობაია,
შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგურის“ საკონკურსო კომისიის თავმჯდომარე.